

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w Lublinie**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projektu PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA LUBARTÓW

na okres 01.01.2025 r.– 31.12.2034 r.

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81) 744 58 20, sekretariat@lublin.buligl.pl NIP: 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Lublin październik 2024

Prognozę Oddziaływania na Środowisko opracował zespół:

Adam Maciocha

Karolina Pomorska

Nadzór merytoryczny: Z-ca Dyrektora BULiGL Oddział w Lublinie

Konstanty Kasperuk

Dyrektor BULiGL Oddział w Lublinie

Lesław Radzikowski

Spis treści

1.	Wstęp	11
1.1.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	11
2.	Informacje ogólne	17
2.1.	Zawartość projektu planu urządzenia lasu	20
2.2.	Główne cele projektu planu urządzenia lasu	24
2.3.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL	26
2.4.	Powiązania projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami	31
2.5.	Powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko	35
2.6.	Propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień	37
2.7.	Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	38
2.8.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	41
3.	Analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony	41
3.1.	Analiza i ocena stanu środowiska	41
3.2.	Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa	42
3.2.1.	Położenie nadleśnictwa	42
3.2.2.	Rzeźba terenu	45
3.2.3.	Klimat	45
3.2.4.	Gleby	45
3.2.5.	Wody	47
3.2.6.	Typy siedliskowe lasu	49
3.2.7.	Drzewostany	50
3.2.7.1.	Struktura wiekowa	50
3.2.7.2.	Struktura piętrowa	52
3.2.8.	Bogactwo gatunkowe	52
3.2.9.	Pochodzenie drzewostanów	54
3.2.10.	Drzewostany ponad 100-letnie	54
3.2.11.	Drewno martwe	55
3.2.12.	Formy degradacji lasów	56
3.2.13.	Dominujące funkcje lasów	57
3.3.	Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty	58
3.4.	Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie	65
3.5.	Rezerваты na gruntach nadleśnictwa	66
3.5.1.	Rezerwat Kozie Góry	66
3.6.	Obszary Natura 2000 położone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lubartów	67
3.6.1.	Dolina Tyśmienicy PLB060004	67
3.6.2.	Lasy Parczewskie PLB060006	70
3.6.3.	Dolny Wieprz PLH060051	72
3.6.4.	Ostoja Parczewska PLH060107	74
3.7.	Parki krajobrazowe	77
3.7.1.	Kozłowiecki Park Krajobrazowy	77
3.7.2.	Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie	78
3.7.3.	Nadwieprzański Park Krajobrazowy	79
3.8.	Obszary chronionego krajobrazu	80
3.8.1.	Obszar Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprza	80
3.8.2.	Obszar Chronionego Krajobrazu Kozi Bór	82
3.9.	Pomniki przyrody	83
3.10.	Użytki ekologiczne	84
3.11.	Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt	87
3.12.	Grunty przeznaczone do zalesienia	89
3.13.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PPUL	89
3.14.	Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PPUL	91

4.	Przewidywalne oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000	93
4.1.	Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000	93
4.1.1.	Obszary Natura 2000 położone na gruntach nadleśnictwa	93
4.1.1.1.	<i>Dolina Tyśmienicy PLB060004</i>	93
4.1.1.2.	<i>Lasy Parczewskie PLB060006</i>	102
4.1.1.3.	<i>Dolny Wieprz PLH060051</i>	107
4.1.1.4.	<i>Ostoja Parczewska PLH060107</i>	110
4.2.	Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska	114
4.2.1.	Oddziaływanie ustaleń na pozostałe formy ochrony przyrody wyznaczone na terenie Nadleśnictwa Lubartów	114
4.2.2.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	116
4.2.3.	Siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000	120
4.2.4.	Analiza zaproponowanych typów drzewostanów i składów upraw dla siedlisk przyrodniczych	125
4.2.5.	Oddziaływanie na ludzi	127
4.2.6.	Oddziaływanie na rzadkie i chronione gatunki grzybów i roślin	128
4.2.7.	Oddziaływanie na rzadkie i chronione gatunki zwierząt	134
4.2.8.	Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska	150
4.2.9.	Oddziaływanie na wodę	153
4.2.10.	Oddziaływanie na powietrze i klimat	154
4.2.11.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	155
4.2.12.	Oddziaływanie na krajobraz	155
4.2.13.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	157
4.2.14.	Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	158
4.2.15.	Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania PPUL na środowisko	159
5.	Działania ograniczające negatywny wpływ PPUL na środowisko	164
5.1.	Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko	164
5.2.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w PPUL oraz uzasadnienie ich wyboru	169
5.3.	Wnioski końcowe	170
6.	Powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko	172
7.	Propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwość analizy skutków realizacji postanowień PPUL	173
8.	Podsumowanie opracowania	174
9.	Literatura	175
10.	Załączniki	177
10.1.	Wykaz stosowanych skrótów i terminów	177
10.2.	Uzgodnienie zakresu szczegółowości Prognozy z RDOŚ w Lublinie	183
10.3.	Uzgodnienie zakresu szczegółowości Prognozy z PWIS w Lublinie	184
10.4.	Opinia RDOŚ w Lublinie	186
10.5.	Opinie ekspertów	187
10.6.	Oświadczenie wykonawcy	188

Spis tabel

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości zadań gospodarczych i innych ustaleń PPUL Nadleśnictwa Lubartów.	21
Tabela 2. Przewidywany rozmiar zadań gospodarczych w Nadleśnictwie Lubartów.	24
Tabela 3. Projektowany etat mięszościowy w Nadleśnictwie Lubartów.	24
Tabela 4. Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego.	42
Tabela 5. Utwory geologiczne Nadleśnictwa Lubartów wg aneksu do operatu siedliskowego (stan na 1.01.2015r.)	45
Tabela 6. Powierzchniowy udział poszczególnych typów gleb wg opisu taksacyjnego ..	46
Tabela 7. Zestawienie typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Lubartów (wg Tabeli IV pow. leśna zalesiona i niezalesiona).	49
Tabela 8. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.	52
Tabela 9. Powierzchniowy procentowy udział gatunków panujących i rzeczywistych w lasach Nadleśnictwa Lubartów (powierzchnia leśna zalesiona).	52
Tabela 10. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.	53
Tabela 11. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.	54
Tabela 12. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.	54
Tabela 13. Zestawienie drewna martwego w nadleśnictwie Lubartów.	55
Tabela 14. Udział drewna martwego na leśnych siedliskach przyrodniczych.	56
Tabela 15. Zestawienie powierzchni [ha] wg borowacenia (wg wzoru 22).	56
Tabela 16. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa ze względu na funkcję lasu.	57
Tabela 17. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów.	59
Tabela 18. Stan siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.	60
Tabela 19. Kryteria oceny stanu leśnych siedlisk wg inwentaryzacji LP 2006-2007.	61
Tabela 20. Wykaz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na gruntach w zarządzie Lubartów (prace taksacyjne, weryfikacja inwentaryzacji LP 2006/2007).	63
Tabela 21. Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów).	64
Tabela 22. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Lubartów.	65
Tabela 23. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE występujące w obszarze Natura 2000 Dolina Tyśmienicy oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004).	68
Tabela 24. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE występujące w obszarze Natura 2000 Lasy Parczewskie oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006).	71
Tabela 25. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolny Wieprz i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk (na podstawie SDF).	72
Tabela 26. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Dolny Wieprz oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz PLH060051)	73
Tabela 27. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Parczewska i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk (na podstawie SDF).	75
Tabela 28. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Ostoja Parczewska oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107)	76
Tabela 29. Zestawienie zbiorcze pomników przyrody na terenie Nadleśnictwa Lubartów.	83

Tabela 30. Zestawienie zbiorcze użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Lubartów.....	84
Tabela 31. Zestawienie zbiorcze gatunków chronionych i rzadkich występujących na terenie Nadleśnictwa Lubartów.....	87
Tabela 32. Wykaz i lokalizacja ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Tyśmienicy PLB060004.....	93
Tabela 33. Prognoza potencjalnego wpływu planu urządzenia lasu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy, których nie stwierdzono na gruntach nadleśnictwa.....	95
Tabela 34. Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Tyśmienicy PLB060004 - gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony oraz ich ostoje wyszczególnione w SDF.....	99
Tabela 35. Wykaz i lokalizacja ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Parczewskie PLB060006.....	102
Tabela 36. Prognoza potencjalnego wpływu planu urządzenia lasu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie, których nie stwierdzono na gruntach nadleśnictwa.....	103
Tabela 37. Obszar specjalnej ochrony ptaków Lasy Parczewskie PLB060006 - gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony oraz ich ostoje wyszczególnione w SDF.....	105
Tabela 38. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz.....	108
Tabela 39. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz.....	109
Tabela 40. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska.....	111
Tabela 41. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska.....	112
Tabela 42. Zestawienie obiektów bazy nasiennej w Nadleśnictwie Lubartów.....	117
Tabela 43. Planowane zabiegi na siedliskach przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.....	122
Tabela 44. Zestawienie powierzchniowe typów siedliskowych lasu i leśnych siedlisk przyrodniczych występujących poza obszarami SOO Natura 2000.....	126
Tabela 45. Porównanie przyjętych typów drzewostanów i składów gatunkowych upraw ze składami zaproponowanymi dla naturalnych typów lasu Nadleśnictwa Lubartów dla siedlisk przyrodniczych występujących poza obszarami SOO Natura 2000.....	126
Tabela 46. Wpływ ustaleń PPUL na chronione i rzadkie gatunki roślin, mszaków, grzybów i porostów występujących w Nadleśnictwie Lubartów (o znanych stanowiskach).....	130
Tabela 47. Wpływ ustaleń PPUL na chronione i rzadkie gatunki zwierząt występujące w Nadleśnictwie Lubartów (o znanych stanowiskach).....	135
Tabela 48. Gatunki, dla których ustalono strefy ochrony w Nadleśnictwie Lubartów.....	146
Tabela 49. Planowane zabiegi gospodarcze w strefach ochrony ptaków na terenie Nadleśnictwa Lubartów.....	146
Tabela 50. Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Lubartów.....	154
Tabela 51. Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego Nadleśnictwie Lubartów.....	158
Tabela 52. Przewidywane oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko w granicach obszaru zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Lubartów.....	159
Tabela 53. Propozycje ograniczenia negatywnego wpływu zabiegów zawartych w PPUL.....	165

Spis wykresów

Wykres 1. Udział procentowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Lubartów	50
Wykres 2. Struktura wiekowa drzewostanów wg udziału powierzchniowego w Nadleśnictwie Lubartów	51
Wykres 3. Struktura miąższościowa drzewostanów w Nadleśnictwie Lubartów	51
Wykres 4. Stan siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów – udział procentowy	60
Wykres 5. Udział % TSL w powierzchni siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.	61
Wykres 6. Udział % gatunków panujących w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.....	62
Wykres 7. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.	119
Wykres 8. Planowane zabiegi na leśnych siedliskach przyrodniczych w udziału procentowego powierzchni w Nadleśnictwie Lubartów.	122
Wykres 9. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów grądu subkontynentalnego na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.	123
Wykres 10. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów łęgów 91E0 na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.	124
Wykres 11. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów łęgów 91F0 na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.	125

1. Wstęp

Gospodarka leśna w Polsce realizowana jest zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 530). Na poziomie nadleśnictwa prowadzona jest ona według Planu urządzenia lasu - podstawowego dokumentu gospodarki leśnej. Wszelkie wskazania gospodarcze, czyli wytyczne planu dotyczące poszczególnych wydzieleń leśnych, mogą w mniejszym lub większym stopniu wpływać na środowisko. Zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008 nr 199, poz. 1227 z późn. zm., tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 1094), zwanej dalej ustawą OOOŚ, organy opracowujące projekty wymienione w art. 46 tej ustawy, są zobligowane do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania danego projektu na środowisko. Ustawa ta zobowiązuje Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe do posiadania dokumentu strategicznej oceny oddziaływania (zwanego dalej prognozą) wykonanego dla danego nadleśnictwa do planu urządzenia lasu.

Podstawą do sporządzenia prognozy jest umowa zawarta pomiędzy Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Lublinie na opracowanie dokumentacji do projektu planu urządzenia lasu (PPUL) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 dla Nadleśnictwa Lubartów wg stanu na 1 stycznia 2025 roku. Treść prognozy wynika wprost z zapisów art. 51 i 52 ustawy OOOŚ, a wynikający z tej ustawy obowiązek uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości został określony przez:

- Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 13.10.2022 r. (znak: WPN.611.11.2022.JW).
- Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie z dnia 28.09.2022 r. (DNS-NZ.7016.144.2022)

1.1. **Streszczenie w języku niespecjalistycznym**

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planów i programów przewidzianej w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i wynikający z tej ustawy obowiązek uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy.

Zgodnie z przywołaną ustawą organ opracowujący projekty polityki, strategii, planów lub programów sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zadaniem jest ocena środowiskowych skutków realizacji zamierzeń przewidzianych w projekcie planu urządzenia lasu.

Przy sporządzaniu Prognozy stosowano dwie metody ocenowe. Pierwsza metoda analiz przestrzennych dla danych zamieszczonych w PPUL, w szczególności w opisach taksacyjnych,

bazach danych i na warstwach numerycznych. Informacje o występowaniu gatunków uzyskano z nadleśnictwa, RDOŚ w Lublinie, gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa organizacji przyrodniczych, inwentaryzacji LP, zebrane przez wykonawców podczas prac terenowych, materiałów publikowanych i niepublikowanych. Ocenę wyników analiz oparto głównie na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych. Przyjęto zasadę, że prezentacja wyników analiz ma formę macierzy.

Druga metoda – analiz eksperckich, polegająca na ocenie wpływu zapisów projektu planu na potencjalne siedliska gatunków zwierząt. Ten rodzaj analizy stosowano dla gatunków zwierząt występujących na terenie nadleśnictwa, niezinventaryzowanych (brak danych przestrzennych). Metoda ta pozwala na ocenę wpływu projektu planu na siedliska zwierząt a poprzez wyniki tej oceny na populacje zwierząt o których wiemy, że bytują na danym terenie natomiast nie znamy ich rozmieszczenia w środowisku. Zasadniczo oceny dokonano dla siedlisk optymalnych. Siedliska suboptymalne oceniano pod kątem możliwości migracji gatunków.

W metodyce opracowania szczegółowo opisano sposób przypisania wskazań gospodarczych uwzględnionych w projekcie planu urządzenia lasu do przedmiotów ochrony. Ponadto przedstawiono w tej części kryteria oceny oddziaływania zapisów projektu planu na cele, przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko i poszczególne jego elementy (różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Ocenę oddziaływania wskazań gospodarczych na środowisko oparto o informacje dotyczące rodzaju wpływu planowanego zabiegu na przedmiot ochrony oraz długości czasu jego oddziaływania. W ten sposób wyróżniono sytuacje, w których dane wskazanie mogło mieć wpływ pozytywny, negatywny bądź neutralny oraz oddziaływać krótkoterminowo, średnioterminowo lub długoterminowo. W uzasadnionych przypadkach wskazywano na możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego lub pośredniego lub też na brak takiej możliwości. Do wyników przeprowadzonych analiz dodano wskazówki o sposobach minimalizacji potencjalnie negatywnego oddziaływania określonego zapisu projektu planu na przedmioty ochrony. Ocenę i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej, doświadczeniu praktycznym zespołu ekspertów i konsultantów uwzględniając uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujących na nim problemów ochrony przyrody. Wyniki prac zestawiono w tabelach i na wykresach.

Plan urządzenia lasu jest podstawowym dokumentem w prowadzeniu gospodarki leśnej, opracowywanym dla nadleśnictwa na okres 10 lat. Obowiązek posiadania takiego planu przez nadleśnictwo, wynika z zapisów Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 roku.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów zawiera treści wymagane w Instrukcji Urządzania Lasu z 2011 r. i składa się z:

- elaboratu, czyli opisu ogólnego nadleśnictwa zawierającego wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, planu na kolejne 10-lecie oraz zestawień tabelarycznych i wykazów,
- programu ochrony przyrody zawierającego opis środowiska przyrodniczego,
- wykazów zawierających plany cięć rębnych, przedrębnych i hodowli,
- tabel powierzchni i miąższości drzewostanów,
- opisów taksacyjnych wydzieleń leśnych,
- map o różnej treści i skali.

Główne cele planu urządzenia lasu zawarte są w Instrukcji urządzenia lasu. W Nadleśnictwie Lubartów głównym celem projektu planu urządzenia lasu jest zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi przezeń funkcjami lasu. Cel ten jest realizowany przez ustalone cele szczegółowe.

Do głównych celów ochrony środowiska, w zakresie objętym PPUL (czyli w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej), ustalonych na różnych szczeblach, należy spełnianie wymogów określonych w dyrektywach unijnych (siedliskowej i ptasiej), konwencjach (o ochronie różnorodności biologicznej, bońskiej, berneńskiej), programach (Polityka leśna państwa, Polityka ekologiczna państwa, Krajowy program zwiększania lesistości, Krajowa strategia ochrony i zachowania różnorodności biologicznej).

Projekt planu urządzenia lasu jest powiązany z różnymi innymi planami obejmującymi obszar nadleśnictwa, w tym głównie planami urządzenia lasu sąsiednich nadleśnictw, planami zagospodarowania przestrzennego i obszarów Natura 2000. W toku analizy nie stwierdzono, aby był możliwy do wykazania negatywny łączny wpływ na środowisko ustaleń projektu planu i wymienionych dokumentów.

Nadleśnictwo Lubartów obejmuje powierzchnię 15014,90 ha gruntów Skarbu Państwa. Administracyjnie lasy nadleśnictwa położone są na terenie województwa lubelskiego w powiatach: lubartowskim, łęczyńskim, lubelskim, radzyńskim w gminach: Abramów, Firlej, Kamionka, Miasto Lubartów, Lubartów, Michów, Niedźwiada, Ostrówek, Miasto Ostrów Lubelski, Ostrów Lubelski, Serniki, Spiczyn Niemce, Czemierniki.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów występuje 4 obszary Natura 2000 – wszystkie na gruntach nadleśnictwa – Dolina Tyśmienicy PLB060004, Lasy Parczewskie PLB060006, Dolny Wieprz PLH060051, Ostoja Parczewska PLH060107. Ponadto, na obszarze nadleśnictwa położony jest 1 rezerwat: Kozie Góry. Występuje tu 6 pomników przyrody, 6 stref ochrony miejsc gniazdowania zwierząt chronionych: orlika krzykliwego, bielika, bociana czarnego. Powierzchnia starodrzewi – drzewostanów powyżej 100 lat - wynosi 2944,95 ha, co stanowi 23,11% powierzchni zalesionej nadleśnictwa.

Lasy ochronne występują na powierzchni 3252,92 ha i stanowią 24,66% ogółu powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej nadleśnictwa.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi $+7,2^{\circ}\text{C}$. Okres wegetacyjny z ustaloną średnią dobową temperaturą powietrza większą lub równą 5°C wynosi na obszarze Nadleśnictwa Lubartów 230-240 dni. Średnia wieloletnia roczna suma opadów wynosi średnio 566 mm.

Nadleśnictwo położone jest poza strefą graniczną państwa i PPUL nie wpływa transgranicznie na środowisko.

Wpływ ustaleń PPUL na obszary Natura 2000 oraz chronione gatunki rozpatrywany był osobno.

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na lata 2025-2034 uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej, a projektowane zabiegi gospodarcze nie zagrażają żadnym elementom przyrodniczym. Planowane w PPUL zabiegi gospodarcze pokazują, że realizacja ich odbywać się będzie bez szkody dla środowiska. Ważnym aspektem realizacji planu będzie edukacja społeczeństwa polegająca na wskazywaniu potrzeby stosowania w każdym działaniu gospodarczym zasady trwałego zrównoważonego rozwoju lasów. Konieczne jest też, aby realizacja PPUL podlegała okresowemu monitorowaniu nie tylko w zakresie wskaźników gospodarczych, lecz też pod względem wskaźników specyficznej struktury i funkcji siedlisk przyrodniczych. Stwierdza się, że realizacja zapisów zawartych w PPUL nie będzie oddziaływać negatywnie na cele ochrony obszarów Natura 2000, ponieważ:

- nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,
- nie będzie wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony utworzono obszary Natura 2000,
- nie będzie pogarszać integralności obszarów Natura 2000 i ich powiązań z innymi obszarami.

Przeanalizowano również wpływ realizacji projektu planu urządzenia lasu na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska. W wyniku tej analizy wykluczono znacząco negatywny wpływ realizacji zapisów PPUL na populacje tych gatunków i ich siedliska.

W ramach oddziaływania ustaleń PPUL na środowisko przeanalizowano oddziaływanie na różnorodność biologiczną na 3 poziomach: populacji, gatunkowym i ekosystemowym. W PPUL zamieszczono zapisy pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej poprzez stosowanie właściwych naturalnych składów gatunkowych, pozostawianie drzew o nietypowych cechach, ochronę stanowisk i siedlisk gatunków.

- oddziaływanie na wodę - ustalenia PPUL nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie nadleśnictwa,
- oddziaływanie na powietrze - nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów PPUL na powietrze atmosferyczne,

- oddziaływanie na krajobraz - nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów PPUL na krajobraz; w ochronie krajobrazu mają pomóc zaplanowane w *Programie ochrony przyrody* wskazania dotyczące pozostawiania kęp i biogrup na zrębach, stosowania stref ekotonowych, kształtowanie granicy polno-leśnej,
- oddziaływanie na klimat - gospodarka leśna poprzez promowanie trwałego rozwoju lasów w Polsce sprzyja zachowaniu korzystnego wpływu lasów na klimat, akumulację CO₂ oraz zapobieganie powstawaniu pożarów (jako czynnika uwalniającego CO₂),
- oddziaływanie na zasoby naturalne - głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości lasu z możliwością użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym odnawialnego surowca, jakim jest drewno; nie stwierdzono, aby ustalenia PPUL mogły oddziaływać negatywnie na inne zasoby naturalne,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej - ponieważ na gruntach nadleśnictwa takie obiekty występują sporadycznie, a ustalenia PPUL nie odnoszą się w żaden sposób do tych obiektów, nie stwierdzono negatywnego wpływu na te elementy.

Osobnym analizowanym i ocenianym zagadnieniem jest wpływ ustaleń PPUL na gatunki będące przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 oraz na siedliska przyrodnicze. Mając na względzie potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych w całym ich zasięgu występowania (również poza obszarem Natura 2000), dokonano analizy wpływu PPUL na zachowanie tych siedlisk.

Na terenach zarządzanym przez Nadleśnictwo Lubartów występuje 7 typów siedlisk przyrodniczych: 4 siedliska leśnych i 3 nieleśne.

Nieleśne siedliska przyrodnicze zajmują 45,84 ha. W miejscach występowania tych siedlisk nie projektowano zabiegów, które mogłyby naruszyć ich stan lub spowodować ich zanik. Leśne siedliska przyrodnicze wg PPUL zajmują w nadleśnictwie powierzchnię 1372,57 ha. Są to: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170), łągi wierzbowe, topolowe, jesionowo-olszowe (91E0), łąkowe lasy dębowe-wiązowe-jesionowe (91F0), bory i lasy bagienne (91D0). Część powierzchni tych siedlisk planowana jest do użytkowania (przebudowy) i zabiegów pielęgnacyjnych. Po przeanalizowaniu rodzaju i powierzchni zaprojektowanych zabiegów uznano, że działania te nie będą miały negatywnego wpływu na stan siedlisk przyrodniczych. W programie ochrony przyrody zostały zawarte zapisy, wprowadzające modyfikację tradycyjnych sposobów gospodarowania w celu nie pogorszenia stanu tych siedlisk.

W odniesieniu do powierzchni projektowanych do odnowienia na uznanych leśnych siedliskach przyrodniczych, przeanalizowano również zgodność projektowanych składów gatunkowych odnowień z naturalnymi typami lasu [Matuszkiewicz 2007, poradniki ochrony siedlisk].

Po przeprowadzonych analizach nie stwierdzono zasadniczych rozbieżności, między projektowanymi składami odnowień oraz gospodarczymi typami drzewostanów, a naturalnymi składami gatunkowymi lasu na tych siedliskach.

W związku z powyższym uznano, że ustalenia PPUL nie wpływają negatywnie na siedliska przyrodnicze z Załącznika I DS.

Analizę rozwiązań alternatywnych i wybór najkorzystniejszego wariantu przeprowadzono podczas całego procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów PPUL odbywał się podczas komisji założeń planu (KZP).

Prognozę oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lubartów na lata 2025-2034 sporządzono na podstawie projektu planu urządzenia lasu wg stanu na 1 stycznia 2025 r. opracowanego przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie.

Generalnym wnioskiem wynikającym z Prognozy jest stwierdzenie, że zapisy projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na okres 01.01.2025-31.12.2034 r., nie przewidują działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami oddziaływać negatywnie na środowisko oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

2. Informacje ogólne

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie SOOŚ planów i programów przewidzianego w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2023. poz. 1094 ze zm.). Zgodnie z przywołaną ustawą organ opracowujący projekty polityk, strategii, planów lub programów sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zadaniem jest ocena środowiskowych skutków realizacji zamierzeń przewidzianych w tych opracowaniach.

Prognozę oddziaływania na środowisko Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na lata 2025-2034 sporządzono na podstawie PPUL oraz umowy zawartej pomiędzy BULiGL Oddział w Lublinie, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Lublinie w oparciu o aktualne przepisy prawne zawarte w aktach prawnych.

Podstawą prawną opracowania niniejszego dokumentu są:

Akty prawa krajowego:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2024. poz. 1112 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2024. poz. 54 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2023. poz. 1336 z późn. zm.),
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2024, poz. 530 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tekst jednolity Dz.U. 2024, poz. 1087),
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z dnia 10.09.2019 r. (Dz.U. 2019, poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13.04.2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 77, poz.510) (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 1713),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. 2011 nr 25, poz. 133) i rozporządzenie zmieniające z dnia 8.11.2021 roku (Dz.U. 2022, poz. 96),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, poz.1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz.1408),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16.12.2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz.2183), tekst jednolity Dz.U.2022, poz.2380),
- Rozporządzenie MŚ w sprawie kryteriów oceny występowania szkody w środowisku z dnia 22.07.2019 r. (Dz.U. 2019, poz. 1383),

Akty prawa Wspólnoty UE:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami) (Dyrektywa siedliskowa),
- Dyrektywa 2000/60/WE, ramowa dyrektywa wodna - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23.10.2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywa Rady 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko (SEA),
- Dyrektywa Rady 2003/35/WE ustanawiająca udział społeczeństwa w przygotowaniu niektórych planów i programów dotyczących środowiska oraz zmieniająca Dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do sprawiedliwości.

Akty porozumień międzynarodowych:

- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz.U. 1978 nr 7 poz. 24),
- Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzona w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz.U. 1991 nr 27 poz. 112),
- Konwencja o różnorodności biologicznej - przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro - ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r,
- Konwencja Berneńska - Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk - sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie,
- Konwencja Bońska - Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (sporządzona 29 czerwca 1979 r. w Bonn - w Polsce weszła w życie w 1995 r.),
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego - przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu,

- konwencja klimatyczna UNFCCC- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych z 1994 roku,
- Konwencja EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym podpisana w 1991 r. w Espoo i ratyfikowana przez Polskę w 1997 r,
- Konwencja EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska podpisana w 1998 r. w Aarhus i ratyfikowana przez Polskę w 2001 roku.

Zakres prognozy:

Zakres i szczegółowość informacji, jakie zawarto w niniejszej prognozie zostały uwzględnione w takim zakresie i z taką szczegółowością, jakie określono w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy oraz w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 13.10.2022 r. (znak: WPN.611.11.2022.JW) i Lubelskim PWIS w Lublinie z dnia z dnia 28.09.2022 r. (DNS-NZ.7016.144.2022).

Celem prognozy jest:

- Określenie wpływu projektowanych działań w PPUL na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.
- Ocena oddziaływania projektowanych w PPUL działań na dziko występujące populacje gatunków będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska.
- Ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w PPUL.
- Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań realizacji PPUL, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów,

b) rozwiązania alternatywne do czynności zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2.1. Zawartość projektu planu urządzenia lasu

Zawartość PPUL określa *Instrukcja Urządzania Lasu* (IUL 2011). Ogólne wytyczne zamieszczone w IUL mogą być następnie uszczegóławiane i modyfikowane w trakcie NTG.

Projekt planu urządzenia lasu składa się z następujących części:

- 1) dane z inwentaryzacji lasu,
- 2) analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
- 3) program ochrony przyrody,
- 4) część planistyczna,
- 5) materiały kartograficzne.

Części te zawarte są w następujących tomach:

- Elaborat zawierający:

- 1) opis ogólny nadleśnictwa,
- 2) zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
- 3) analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
- 4) podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych, oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
- 5) określenie etatów cięć użytkowania głównego, zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębego i przedrębego), zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników, określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

- Program ochrony przyrody nadleśnictwa obejmujący:

- 1) kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie,
- 2) podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- 3) mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

- Szczegółowe dane inwentaryzacyjne zebrane dla każdego obrębu w oddzielny tom, w skład którego wchodzi:

- 1) opis taksacyjny lasu,
- 2) zestawienia i tabele zbiorcze:
 - wykaz projektowanych cięć rębnych,
 - wykaz projektowanych cięć przedrębnych,
 - wykaz wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Ostatnim elementem składowym PPUL są mapy tematyczne w różnej skali.

Najbardziej istotnym elementem projektu planu, podlegającemu ocenie wpływu na środowisko, są projektowane zadania i wskazania gospodarcze. Zadania gospodarcze są wynikiem podsumowania wszystkich prac w nadleśnictwie z danego zakresu, które Minister właściwy ds. Środowiska zatwierdza. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzielaniu, w celu osiągnięcia założeń i celów projektu planu. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości projektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w PPUL oraz ich sumaryczne oddziaływanie (tabela 1).

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości zadań gospodarczych i innych ustaleń PPUL Nadleśnictwa Lubartów.

<i>Rodzaj zabiegu lub zapisu w PPUL</i>	<i>Szczegółowość informacji zapisana w PPUL</i>	<i>Możliwe negatywne oddziaływanie</i>	<i>Opis</i>	<i>Skala (% pow. nadl.)</i>
1	2	3	4	5
Etat cięć użytków głównych w m ³	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe do stwierdzenia tylko w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby drzewne	Uwzględnia możliwości przyrostowe drzewostanów i określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu	23,51% do zasobów
Wydzielenia bez wskazań gospodarczych	Do konkretnego wydzielenia	Brak	Brak wskazania gospodarczego dla danego wydzielenia	43,14%
Zalesienia	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne tylko w przypadku zalesiania nieleśnych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000	Skład gatunkowy upraw został określony wg Zasad Hodowli Lasu i zapisów KZP	-

*Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lubartów
na lata 2025-2034*

Rodzaj zabiegu lub zapisu w PPUL	Szczegółowość informacji zapisana w PPUL	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis	Skala (% pow. nadl.)
1	2	3	4	5
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne tylko w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu lub siedliskiem przyrodniczym	Skład gatunkowy upraw został określony wg Zasad Hodowli Lasu i zapisów KZP. Dla siedlisk przyrodniczych (w obszarach Natura 2000) stosuje się modyfikację składu upraw w celu dostosowania do naturalnych składów gatunkowych siedliska przyrodniczego	9,61%
Pielęgnowanie drzewostanów	Do konkretnego wydzielenia	Brak spodziewanego wpływu na środowisko. Negatywnie może wpływać jedynie w przypadku nieuwzględniania wymagań chronionych gatunków i siedlisk	Określa powierzchnię fakultatywną oraz obligatoryjną (dot. etatu powierzchniowego w użytkowaniu przedrębnym), jaką należy wykonać w ciągu 10 lat. Stosowane są modyfikacje sposobu wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych uwzględniające wymogi ochrony gatunków i siedlisk	43,04%
Rębnia zupełna	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk, zależnie od liczby stanowisk. Pozytywnie w przypadku niektórych gatunków i siedlisk	Sposób zagospodarowania został przyjęty ze względu na typ siedliskowy lasu oraz typ drzewostanu, aktualny skład gatunkowy i stan drzewostanu. Stosowane są modyfikacje sposobu wykonywania rębni zupełnej uwzględniające wymogi ochrony gatunków i siedlisk	0,57%
Rębnie złożone (częściowe, gniazdowe stopniowe, przerębowa)	Do konkretnego wydzielenia	Negatywnie w przypadku wykonywania rębni w okresie lęgowym, w bezpośrednim sąsiedztwie gniazd gatunków strefowych	Odnowienie w rėbniach złożonych następuje naturalnie lub sztucznie pod osłoną drzewostanu. Ustanowione zostały strefy ochrony miejsc lęgowych oraz stosowane są modyfikacje sposobu wykonywania rębni złożonych uwzględniające wymogi ochrony gatunków i siedlisk	18,44%

Rodzaj zabiegu lub zapisu w PPUL	Szczegółowość informacji zapisana w PPUL	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis	Skala (% pow. nadl.)
1	2	3	4	5
Składy gatunkowe upraw	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu w ramach TD	Negatywnie w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu	Skład gatunkowy upraw wynika z ustaleń KZP i NTG raz Zasad Hodowli Lasu. Dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, stosuje się modyfikację składu upraw w celu dostosowania do naturalnych składów gatunkowych siedliska przyrodniczego	9,61%
Usuwanie posuszu	Ogólny zapis dotyczący całego nadleśnictwa	Negatywnie, jeżeli cały posusz jest usuwany, bądź usuwane są drzewa, które są miejscem występowania gatunków chronionych	W planie zapisane są zalecenia wynikające z Instrukcji ochrony lasu	100%
Zabiegi chemiczne	Do konkretnego wydzielenia lub oddziału	Negatywnie w przypadku użycia środków chemicznych niezalecanych przez Instytut Badania Leśnictwa i niedopuszczonych do stosowania w lasach	Plan nie przewiduje zabiegów chemicznych. Jednakże nie można wykluczyć gradacji szkodliwych owadów, które należałoby zwalczać środkami owadobójczymi dopuszczonymi do stosowania w lasach zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu	-
Melioracje wodne	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne w przypadku stałego odwodnienia	W najbliższym 10-leciu nie projektuje się melioracji wodnych ani innych regulacji stosunków wodnych, natomiast nie wyklucza to respektowania w sytuacji wyjątkowej zapisów występujących w ustawie Prawo wodne	-
Zalecenia zamieszczone w POP	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzielen	Nie występuje, ponieważ zapisy z Programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu itp.	-

PPUL nie przewiduje melioracji wodnych, przedsięwzięć infrastruktury technicznej, a także zabiegów chemicznych związanych z ochroną lasu.

Tabela 2. Przewidywany rozmiar zadań gospodarczych w Nadleśnictwie Lubartów.

Zadania gospodarcze	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
1	2	3
Zalesienia	-	-
Odnowienia halizn, płazowin, zrębów	15,67	0,12
Odnowienia zrębów projektowanych	76,56	0,57
Odnowienia przy rębniach złożonych	1230,81	8,93
Inne (podsadzenia, dolesienia luk)	-	-
Odnowienia razem	1323,04	9,61
Pielęgnowanie upraw i młodników	1364,31	13,62
Melioracje wodne	-	-

Tabela 3. Projektowany etat miąższościowy w Nadleśnictwie Lubartów.

Projektowany etat	Rozmiar miąższościowy m ³	
	brutto*	netto*
Rębne	508501	421928
Przedrębne (TW, TP)	350318	280254
Ogółem	858819	702182

* - z 5% przyrostem

Etat miąższościowy użytkowania głównego wynosi **702182 m³** netto. Wielkością obligatoryjną do wykonania w najbliższym okresie gospodarczym jest etat miąższościowy użytków rębnych i etat powierzchniowy cięć użytków przedrębnych. Do użytków przedrębnych zaliczono pozyskanie masy drzewnej przy wykonywaniu cięć pielęgnacyjnych w drzewostanie w okresie dojrzewania i w drzewostanach dojrzałych. Do tych cięć zaliczono trzebieże wczesne i późne (TW, TP). Cięć pielęgnacyjnych nie planowano w rezerwacie przyrody, drzewostanach o równomiernym zwarcu i niskim zadrzewieniu, w całorocznych strefach ochrony ptaków, w drzewostanach rębnych i przeszlórębnych – nie objętych zabiegami przemiany pokoleń, przebudowy składu gatunkowego, w których niedawno wykonane zostały zabiegi pielęgnacyjne oraz w drzewostanach położonych na gruntach będących w „szachownicy” z gruntami innych własności oraz na gruntach we współwłasności.

2.2. Główne cele projektu planu urządzenia lasu

Głównym celem opracowania Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na lata 2025-2034 jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi koniecznymi funkcjami lasu. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego Planu urządzenia lasu, który został zatwierdzony przez Ministra Środowiska. Urządzanie lasu oparte jest na „Instrukcji sporządzania planu urządzenia dla nadleśnictwa” - (IUL) - opracowanej zgodnie z wymogami ustawy o lasach (t.j. Dz.U.2024, poz. 530) oraz rozporządzenia MŚ (Dz.U. 2012, poz. 1302). Cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych określone zostały w „Polityce ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” przyjętej Uchwałą Rady Ministrów z dnia

16.07.2019 r. (M.P.2019 poz.794) oraz „Polityce leśnej Państwa” przyjętej przez Radę Ministrów dnia 22 kwietnia 1997 roku.

Cele, dla których sporządzono projekt planu urządzenia lasu, przedstawiają się następująco:

1. zachowanie trwałości lasu i trwałości produkcji,
2. inwentaryzacja oraz ocena stanu lasu, w tym siedlisk i drzewostanów wraz ze sporządzeniem syntetycznego opisu taksacyjnego poszczególnych wydzieleń,
3. rozpoznanie walorów przyrodniczych oraz określenie sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb w zakresie ochrony przyrody,
4. ocena zagrożeń lasu,
5. rozpoznanie funkcji lasu w powiązaniu z zagospodarowaniem przestrzennym,
6. dokonanie podziału lasów - wg pełnionych funkcji i przyjętych celów gospodarowania - na gospodarstwa (w tym: specjalne, lasów ochronnych oraz lasów wielofunkcyjnych z dominującą funkcją produkcyjną - zwanych dalej lasami gospodarczymi), z wyróżnieniem drzewostanów do przebudowy, dla potrzeb regulacji użytkowania głównego, optymalizacji etatów użytkowania rębного i przedrębного oraz realizacji długookresowych i średniookresowych celów hodowlanych,
7. projektowanie pożądanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu oraz budowy piętrowej drzewostanów,
8. kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego drzewostanów,
9. ustalenie etatów cięć użytkowania rębного i przedrębного, ustalenie możliwości lokalizacji etatu cięć użytkowania rębного w wielkości przyjętej za optymalną, ustalenie zadań gospodarczych na 10-lecie i określenie sposobów ich realizacji, sporządzenie projektu planów szczegółowych (plan cięć, plan hodowli),
10. ustalenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony przyrody oraz ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej),
11. określenie potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji, zobrazowanie przestrzenne urządzanego obiektu, funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz zadań gospodarki leśnej,
12. opracowanie map gospodarczych i tematycznych,
13. sporządzenie ogólnego opisu lasów zawierającego: ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody zawarte w regionalnych strategiach rozwoju i programach ochrony środowiska, analizę gospodarki leśnej z okresu obowiązywania dotychczas obowiązującego planu urządzenia lasu, analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przeszłej, program ochrony przyrody, zestawienie przewidywanych zadań

(obligatoryjnych oraz fakultatywnych) i prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego.

Realizacja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na poziomie planu urządzenia lasu dotyczy określenia długo i średniookresowych celów. Celem długookresowym jest utrzymanie ekosystemu leśnego w stanie dynamicznej równowagi, stabilnego i spełniającego możliwie wiele funkcji. Jest to realizowane przez określenie typów drzewostanów (celu hodowlanego) jako podstawowego wyznacznika dalszego planowania oraz przez dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu.

Cele średniookresowe to osiągnięcie przez drzewostany kolejnych faz rozwojowych jak najbardziej zgodnych z naturalnym cyklem rozwoju ekosystemu leśnego i z jednoczesnym zapewnieniem jak najlepszej jakości drzewostanów. Jest to realizowane poprzez ustalenie wskazań i wytycznych dla poszczególnych gospodarstw, lasów ochronnych, zapewnienie pożądanego ładu czasowego i przestrzennego, ustalenie wskazań dotyczących przebudowy drzewostanów oraz określenie zadań z zakresu hodowli lasu, ochrony przyrody.

Głównym celem opracowania projektu planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (zapewnienie równowagi między wszystkimi funkcjami lasu) przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego planu urządzenia lasu.

2.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu urządzenia lasu.

<i>Dokument</i>	<i>Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu</i>	<i>Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie</i>
Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym		
Konwencja Ramsarska	Zachowanie ciągłości istnienia i naturalnego charakteru obszarów wodno-błotnych, zatrzymanie ich degradacji i zanikania	Na omawianym obszarze torfowiska podlegają ochronie lub nie wykonuje się na nich żadnych zabiegów
Konwencja Bońska	Ochrona wędrownych gatunków dzikich zwierząt	Na omawianym obszarze wszystkie takie gatunki podlegają ochronie
Konwencja Berneńska	Ochrona dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na gatunki zagrożone, narażone i migrujące	Na omawianym obszarze wszystkie takie gatunki i siedliska podlegają ochronie, a korytarze ekologiczne są zachowane

<i>Dokument</i>	<i>Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu</i>	<i>Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie</i>
Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro	Ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, bilansowanie cięć w stosunku do przyrostu drzewostanów, pozostawianie kęp do naturalnego rozkładu, ochrona drzew dziuplastych i martwych oraz biocenotycznych
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Utrzymanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu w warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju	Zapisy planu nie powodują zmian w krajobrazie, gdyż nie przewiduje się usuwania całości drzewostanów
Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym		
Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków	Doprowadzenie siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu europejskim do tzw. „właściwego stanu ochrony”	Wszystkie siedliska i gatunki chronione tymi Dyrektywami są chronione na terenie nadleśnictwa. Są opracowywane dokumenty planistyczne, które mogą doprowadzić do właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory		
Dyrektywa Rady 2004/35/WE z 25.04.2004 r. zwana "szkodową"	Określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku	Projekt planu urządzenia lasu jest poddany strategicznej ocenie
Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym		
Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	Zachowanie całego rodzimego bogactwa przyrodniczego oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jego organizacji	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, wprowadzanie zgodnych z przyrodniczym typem lasu odnowień.
Polityka ekologiczna państwa	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody	Utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych lasów, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do siedliska, zwiększanie różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych, pozostawianie drzew dziuplastych i martwych, zapewnianie odpowiedniego poziomu drewna martwego

<i>Dokument</i>	<i>Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu</i>	<i>Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie</i>
Polityka leśna państwa	Ochrona różnorodności biologicznej w całym procesie prowadzenia wielofunkcyjnej zrównoważonej gospodarki leśnej. W ramach wypełniania ochronnych funkcji lasów akcentowane jest między innymi tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego licznych gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów, a także różnorodności i złożoności krajobrazu	jw.
Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej	Zachowanie całego rodzimego bogactwa przyrodniczego oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jego organizacji (wewnątrz gatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego)".	Preferowanie naturalnego odnowienia lasu, utrzymywanie złożonej struktury drzewostanów pozwalającej znajdować nisze ekologiczne maksymalnej ilości gatunków
Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce	Zachowanie ciągłości istnienia i naturalnego charakteru obszarów wodno-błotnych, zatrzymanie ich degradacji i zanikania, a w razie potrzeby – restytucja przyrodnicza obiektów zdegradowanych.	Obszary torfowisk na terenie Nadleśnictwa podlegają ochronie, ogranicza się do niezbędnego minimum zabiegi gospodarcze na siedliskach bagienny i łęgowych.
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego	Konieczność przebudowy drzewostanów w kierunku ich zgodności z siedliskiem, działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych, należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę.	Drzewostany niezgodne z siedliskiem są przebudowywane, preferuje się naturalne sposoby odnawiania lasu, utrzymuje się złożoną strukturą drzewostanów, tworzone są nowe zbiorniki retencyjne, chroni się ciek.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Przebudowa drzewostanów niedostosowanych do siedliska jako główne zadanie gospodarcze leśnictwa. Dopuszcza się zwiększenie w niewielkim stopniu areału gruntów leśnych zgodnie z operatem granicy polno-leśnej. Dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnej lasów	W Planie jest planowana kontynuacja przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem

Polityka ochrony środowiska Unii Europejskiej jest jedną z wielu polityk wspólnotowych. Zapisy w Dyrektywach odnoszą się nie tylko do stanu środowiska, ale także wpływają na wiele dziedzin życia.

Komisja Europejska 11.12.2019 r. przedstawiła zbiór inicjatyw politycznych, których nadrzędnym celem jest osiągnięcie neutralności dla klimatu w Europie do 2050 – Europejski Zielony Ład.

Zaktualizowano w nim zobowiązanie Komisji do rozwiązania problemów związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym, najważniejszego zadania, jakie stoi przed obecnym pokoleniem. Atmosfera ulega ociepleniu, a klimat zmienia się z każdym rokiem. Spośród ośmiu milionów gatunków żyjących obecnie na naszej planecie jeden milion jest zagrożony zagładą. Lasy i oceany są zanieczyszczane i dewastowane.¹

Europejski Zielony Ład odpowiada na te problemy. Jest to nowa strategia na rzecz wzrostu, której celem jest przekształcenie UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto i w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu, wyróżniamy szereg obszarów zaangażowania:

- Działania w dziedzinie klimatu – neutralność klimatyczna w UE do roku 2050
- Bioróżnorodność – ochrona naszego wrażliwego ekosystemu
- Eliminowanie zanieczyszczeń – środki mające na celu szybkie i skuteczne ograniczenie zanieczyszczeń
- Od pola do stołu – sposoby na bardziej zrównoważony łańcuch żywnościowy
- Zrównoważone rolnictwo – zrównoważony rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w UE dzięki wspólnej polityce rolnej (WPR)
- Czysta energia – szansa dla alternatywnych, ekologiczniejszych źródeł energii
- Zrównoważony przemysł – sposoby na bardziej zrównoważone i przyjazne środowisku cykle produkcyjne
- Budowa i renowacja – sektor budowlany musi stać się bardziej ekologiczny
- Zrównoważona mobilność – promowanie bardziej zrównoważonych środków transportu.²

Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia” została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r. Strategia zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-PL/ALL/?uri=CELEX:52019DC0640&from=EN>

² <https://polska.pan.pl/europejski-zielony-lad-zapowiedz-konkursu-w-horyzoncie-2020/>

Główne cele nowej strategii to:

- ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30 proc. powierzchni lądowej i 30 proc. powierzchni morskiej Europy,
- objęcie ścisłą ochroną co najmniej 1/3 unijnych obszarów chronionych (czyli 10 proc. obszarów lądowych i 10 proc. obszarów morskich), w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów,
- odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu poprzez wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie; zatrzymanie i odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy; zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50 proc. do 2030 r.; odtworzenie co najmniej 25 tys. km europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu oraz zasadzenie 3 mld drzew,
- odblokowanie 20 mld euro rocznie na różnorodność biologiczną z różnych źródeł, w tym funduszy UE oraz funduszy krajowych i prywatnych.³

Komisja Europejska 16.07.2021 r. przyjęła Nową strategię leśną UE 2030⁴.

Nowa inicjatywa pomoże stworzyć wspólne podejście do głównych wyzwań ekologicznych, przed którymi stoi UE i ustalenia skutecznych środków pozwalających na ich realizację. W programie działań będą zatem wspierane procesy międzynarodowe i regionalne, mające na celu przekształcenie gospodarki światowej w zieloną gospodarkę sprzyjającą włączeniu społecznemu, aby zapewnić naszej planecie oraz obecnym i przyszłym pokoleniom zrównoważoną przyszłość z punktu widzenia gospodarki, społeczeństwa i środowiska.

Podstawowym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest „Polityka ekologiczna państwa 2030. Przyjęta Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r. (M.P.2017, poz. 260). Dokument ten określa najważniejsze trendy w obszarze środowiska. Cel główny „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców (SOR). Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. Cel szczegółowy III : Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. Cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Wskazuje na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego państwa, w tym wzrost lesistości [Krajowy Program Zwiększania Lesistości - Warszawa 2003], ochronę bioróżnorodności, zamknięcie listy europejskiej sieci ekologicznej

³<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/ekspertyzy-dotyczac-unijnej-strategii-dla-bioroznorodnosci>

⁴https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0d918e07-e610-11eb-a1a5-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF

Natura 2000, ochronę terenów wodno-błotnych, renaturyzację i udrażnianie rzek. Obliguje do zrównoważonego wykorzystania surowców, minerałów, wody, większego rozwoju energetyki odnawialnej.

Polityka ekologiczna wskazuje na konieczność poprawy jakości powietrza, klimatu akustycznego, ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz uporządkowanie gospodarki odpadami. Polityka ekologiczna państwa wskazuje, że zgodnie z założeniami VI Programu UE realizacja zrównoważonego rozwoju ma nastąpić poprzez poprawę środowiska i jakości życia obywateli państw UE. Poprawa środowiska ma nastąpić między innymi na skutek niżej wymienionych działań:

- znaczny wzrost lesistości w Europie; Polska zakłada wzrost do 30% do 2030 r. i 33% po roku 2050,
- zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000,
- ochrona obszarów wodno-błotnych,
- ochrona bioróżnorodności,
- gospodarka odpadami.

Analizowany PPUL dla Nadleśnictwa Lubartów na lata 2025-2034 uwzględnia cele ochrony środowiska na poziomie międzynarodowym i krajowym. W szczególności świadczy o tym cel szczegółowy PPUL, tj. ochrona bioróżnorodności poprzez ochronę lasu i ochronę przyrody w lasach. Realizacja tego celu wprost prowadzi do zachowania zasobów i walorów środowiska dla przyszłych pokoleń. Realizacja celów poprzez racjonalne użytkowanie środowiska przyrodniczego powinna umożliwić osiągnięcie standardów określonych dyrektywami UE. Dobry stan środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa Lubartów podnosić będzie atrakcyjność walorów przyrodniczych tego terenu. Realizacja pozostałych celów będzie prowadzona z zachowaniem wszystkich wymogów ochrony środowiska przyrodniczego, w tym w szczególności z zachowaniem zasady zrównoważonej gospodarki leśnej.

2.4. Powiązania projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami

Ustalenia w projekcie planu urządzenia lasu wiążą się głównie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa. W planach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia. W strategiach rozwoju i programach na szczeblu województwa i powiatu oraz gmin są określone kierunki w zakresie ochrony przyrody i środowiska. Ważność ich jest spójna z założeniami programu ochrony przyrody w opracowywanym nadleśnictwie.

Na szczeblu województwa:

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 (Uchwała Nr XXIV/406/2021 z dn. 29.03.2021 r.);

Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 (Uchwała Nr XII/201/2019 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 3 grudnia 2019 r.);

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r.).

Na szczęblu powiatu:

- powiat lubartowski:

Strategia Rozwoju Powiatu Lubartowskiego na lata 2015-2022

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lubartowskiego na lata 2018-2020 z perspektywą do roku 2024 (Uchwała Nr XXXII/218/18 Rady Powietu w Lubartowie z dnia 26.03.2018 r.)

Gmina Miasto Lubartów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubartów – Uchwała Rady Miasta Lubartów nr VII/45/2019 z dnia 12 kwietnia 2019 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XLIII/321/06 Rady Miasta Lubartów z dnia 9 października 2006 r.

Gmina Abramów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Abramów (Uchwała Nr IX/32/2003 z 10 lipca 2003 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXXII/129/2005 z dnia 31.08.2005 r.

Gmina Firlej

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Firlej (Uchwała Nr XIV/62/12 z 27 marca 2012 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXXVIII/257/2002 z dnia 18.06.2002 r. Cały obszar gminy za wyjątkiem terenów wokół jezior Firlej i Kunów.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXXIX/260/2002 z dnia 08.08.2002 r. Obejmuje obszar terenów wokół jezior Firlej i Kunów.

Gmina Kamionka

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamionka (Uchwała Nr VI/58/2003 z 7 lipca 2003 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXII/148/2005 z dnia 14.07.2005 r. Obejmuje obszary zurbanizowane gminy Kamionka.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXII/149/2005 z dnia 14.07.2005 r. Obejmuje tereny przeznaczone do zalesienia.

Gmina Lubartów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubartów (Uchwała Nr XVII/103/12 z 8 maja 2012 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr VIII/49/99 z dnia 17.05.1999 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XVII/94/2000 z dnia 29.06.2000 r. z późn. zm.

Gmina Michów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Michów (Uchwała Nr XX/124/04 z 10 sierpnia 2000 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XLIV/241/2018 z dnia 26.09.2018 r. I etap

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXV/146/2020 z dnia 30.12.2020 r. II etap

Gmina Niedźwiada

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Niedźwiada (Uchwała Nr XXIII/97/04 z 29 września 2004 r.)

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat: 2007, 2008, 2012, 2016, 2018, 2020 obejmujące fragmenty gminy Niedźwiada

Gmina Ostrów Lubelski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrów Lubelski (Uchwała Nr XXI/116/2000 z 19 grudnia 2000 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Lubelski – Uchwała Nr XXXII/151/05 z dnia 10.11.2005 r. z późn. zm.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Lubelski – Uchwała Nr XXXII/152/05 z dnia 10.11.2005 r. z późn. zm.

Gmina Ostrówek

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrówek (Uchwała Nr XV/211/2014 z 17 września 2014 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Lubelski – Uchwała Nr XXXIX/214/2014 z dnia 7.11.2014 r. z późn. zm.

Gmina Serniki

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Serniki (Uchwała Nr XXIV/153/2020 z 10 grudnia 2020 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Serniki – Uchwała Nr XIV/42/2003 z dnia 28.08.2003 r. z późn. zm.

- powiat lubelski:

Strategia Rozwoju Powiatu Lubelskiego na lata 2016-2022 z perspektywą do 2030 roku (Uchwała Nr XVI/127/2016 Rady Powiatu w Lublinie z dnia 08.01.2016 r.)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lubelskiego na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2028.

Gmina Niemce

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Niemce
(Uchwała Nr XIX/188/2020)

- powiat łęczyński:

Strategia Rozwoju Powiatu Łęczyńskiego na lata 2016-2021

Gmina Spiczyn

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Spiczyn
(Uchwała Nr XVII/109/01 z dnia 18 stycznia 2001 r) z późn. zm.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Spiczyn – Uchwała Nr
XVII/111/01 z dnia 18.01.2001 r. z późn. zm.

- powiat radzyński:

Strategia rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2030 (Uchwała Nr XII/48/2015
Rady Powiatu Radzyńskiego z 26 listopada 2015 r.)

Program Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2022 (Uchwała Nr XII/48/2015
Rady Powiatu Radzyńskiego z 26 listopada 2015 r.)

Strategia rozwoju ponadlokalnego gmin i powiatu radzyńskiego na lata 2021-2027 z
perspektywą do 2035 (Uchwała Nr XLIII/264/2022)

Gmina Czemierniki

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czemierniki
(Uchwała Rady Gminy Czemierniki Nr XXXIX/212/2022 z 23 sierpnia 2016 r.)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Czemierniki – Uchwała Nr
X/38/86 z dnia 31.01.1986 r. z późn. zm.

Dokumenty ponadlokalne

2. Via Carpatia – S19

Droga ekspresowa , która ma na celu lepsze skomunikowanie z ośrodkiem wojewódzkim oraz innymi regionami kraju i zagranicy. Na dzień 28.10.2024 r. stan prac to złożenie w dniu 25.06.2024 r. wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dla przedsięwzięcie pn. „Projekt i budowa drogi ekspresowej S19 Lublin – Lubartów od węzła Lubartów Północ (wraz z węzłem) do węzła Lublin Rudnik (bez węzła)”. Budowa drogi ekspresowej S19 Lublin – Lubartów odc. Lublin Rudnik – Lubartów Północ o długości około 23 km. Drugi odcinek: Projekt i budowa drogi ekspresowej S19 Białystok – Lubartów, Kock (początek obwodnicy) - Lubartów w. Lubartów Północ, odc. 2 Kock (koniec obwodnicy Woli Skromowskiej) - w. Lubartów Północ (bez węzła) o dł. ok. 15,824 km

Każdy z wymienionych powyżej dokumentów odnosi się do racjonalnego wykorzystania zasobów przyrody, zrównoważonego i długotrwałego rozwoju, ochronę środowiska przyrodniczego i związku z tym niektóre cele określone w tych dokumentach są powiązane z celami Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 51, pkt 2.1.a ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko PPUL dla Nadleśnictwa Lubartów jest dokumentem wykazującym na słabe powiązanie z ww. typami dokumentów. W największym stopniu ustalenia PPUL wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanego dla gmin. W planach określone są między innymi obszary przeznaczone do zalesienia oraz obszary chronione.

PPUL nie przewiduje zalesiania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów.

Innego typu dokumentami powiązanymi z PPUL są plany ochrony dla form ochrony przyrody wynikającymi z Ustawy o ochronie przyrody. W obszarze oddziaływania PPUL nie występują formy ochrony przyrody posiadające zatwierdzone plany ochrony.

Powiązane z PPUL mogą być niewątpliwie plany urządzenia lasu sąsiednich nadleśnictw, głównie poprzez ustalenie granicy pomiędzy nimi. Zapisy w PPUL dla Nadleśnictwa Lubartów w żaden sposób nie odnoszą się do sąsiednich nadleśnictw, jak i również zapisy planów innych nadleśnictw nie odnoszą się wprost do Nadleśnictwa Lubartów.

W dniu sporządzania *Prognozy...*, wszystkie sąsiadujące nadleśnictwa z Nadleśnictwem Lubartów posiadają „Prognozy oddziaływania PUL na środowisko”.

Lasy w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów położone są na terenie województwa lubelskiego, 4 powiatów i 13 gmin, w tym 3 miasta – Lubartów, Kamionka, Ostrów Lubelski. Plan urządzenia lasu nie koliduje z dokumentami sporządzonymi dla gmin wyżej wymienionymi, ponieważ lasy są oddzielną kategorią gruntów wyłączonej z zabudowy.

W obecnym projekcie planu urządzenia lasu odniesiono się do wyników inwentaryzacji przyrodniczej z 2006 i 2007 r. przeprowadzonej przez Lasy Państwowe oraz uwzględniono dane zawarte w SDF wraz z przyporządkowanymi do nich warstwami map numerycznych dotyczących obszarów Natura 2000. W ramach prac taksacyjnych zweryfikowano walory przyrodniczo-leśne i określono stan zachowania siedlisk przyrodniczych.

Nie stwierdzono, aby istniało zagrożenie wystąpienia negatywnego skumulowanego oddziaływania na środowisko.

2.5. Powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko

Zgodnie z Ustawą OOS Art. 51. Pkt. 2. 1. a. projekt planu urządzenia lasu jest dokumentem wykazującym powiązanie z innego typu dokumentami planistycznymi. Wykazuje on silne powiązanie z PZO dla obszarów Natura 2000.

Na dzień sporządzania PPUL plany zadań ochronnych posiadają trzy obszary Natura 2000, w zasięgu których występują grunty Nadleśnictwa Lubartów: Dolina Tyśmienicy PLB060004, Lasy Parczewskie PLB060006, Ostoja Parczewska PLH060107. Obszar Natura 2000 Dolny Wieprz PLH 060051 posiada sporządzoną dokumentację do PZO, plan zadań

ochronnych nie został do chwili obecnej zatwierdzony. Należy zauważyć, że udział gruntów w zarządzie nadleśnictwa w powierzchni tych obszarów jest nieznaczny, poniżej 0,6% i na gruntach nadleśnictwa nie potwierdzono występowania przedmiotów ochrony. Dla obszaru Dolny Wieprz ustanowione tymczasowe cele ochrony.

Projekt planu urządzenia lasu może wykazywać powiązanie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin (MPZP) lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP), w których określono politykę przestrzenną gminy, ogólny planowany sposób zagospodarowania całego terytorium gminy (bądź konkretnej miejscowości), a także zawarto informacje o położeniu lasów, obszarów przeznaczonych pod zabudowę, do zalesień, o przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych, terenów chronionych itp. Studium stanowi podstawę do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych jednostek wchodzących w skład gminy. nie przewiduje obecnie zalesiania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów, wobec tego ustalenia planów zagospodarowania nie mają odniesienia do zapisów PPUL.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubelskiego do 2027 roku jest dokumentem, którego nadrzędnym celem jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska i poprawie warunków życia mieszkańców. Dla tego dokumentu została opracowana prognoza oddziaływania na środowisko, w której stwierdzono walory przyrodnicze na gruntach i w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów. Ważnym celem prognozy jest ochrona wszystkich obszarów Natura 2000.

Oprócz tych strategicznych Programów zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody zawarte są w dokumentach planistycznych województwa, powiatów i gmin: (wykaz zamieszczony jest w niniejszej Prognozie w rozdziale 2.3 „Powiązane projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami”).

Nadleśnictwa sąsiadujące z Nadleśnictwem Lubartów posiadają prognozy oddziaływania na środowisko dla planów urządzenia lasu. Prognoza oddziaływania na środowisko PPUL nie jest powiązana z Prognozami oddziaływania na środowisko planów urządzenia innych nadleśnictw. Analiza Prognoz oddziaływania na środowisko i obszarów Natura 2000 PPUL wykazała, że planowane zabiegi gospodarcze na obszarach Natura 2000 nie oddziałują negatywnie na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

2.6. Propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień

Skutki realizacji postanowień powinny być monitorowane w cyklu rocznym, natomiast raportowane w cyklu 5 i 10-letnim. Organem monitorującym realizację obligatoryjnych zadań gospodarczych i skutków ich realizacji (w tym przyrodniczych), jest organ sporządzający *PPUL*, czyli Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Monitorowanie środowiska przyrodniczego powinno obejmować i raportować:

- stan istniejących form ochrony przyrody,
- stan zachowania siedlisk przyrodniczych Natura 2000,
- stanowiska roślin chronionych z szczególnym uwzględnieniem roślin z załącznika II DS,
- zmianę powierzchni lasów wg pełnionych funkcji,
- zmiany powierzchni lasów wg kategorii użytkowania,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym,
- szkice sytuacyjne zabiegów rębnych w miejscach występowania obiektów chronionych (sporządzanych przez leśniczych).

W każdym nadleśnictwie na terenie RDLP w Lublinie, w tym również w Nadleśnictwie Lubartów została opracowana „Procedura monitoringu przyrodniczego oraz oceny wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach”.

Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-letniego obowiązywania planu, zamieszczona będzie w następnym PUL i traktowana będzie jako monitoring długookresowy.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

Za monitoring przyrodniczy w zakresie obserwacji siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 jest odpowiedzialny Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.07.1991 r. Dz.U. 1991 nr 77, poz. 335, tekst jednolity Dz.U.2024 poz. 425 z póź. zm.).

2.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Sporządzenie Prognozy wymaga zastosowania wielu metod analiz i oceny. Najważniejszym elementem prac jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Zgodnie z Art. 52. ust. 1 ustawy OOS, *„informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu”*. Pierwszym krokiem było zatem zebranie informacji na temat występowania i lokalizacji gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony na obszarach Natura 2000, położonych w granicach nadleśnictwa oraz innych danych opisujących stan środowiska przyrodniczego.

Przy sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano dokumentację projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lubartów, SDF-y sporządzone na potrzeby tworzenia sieci obszarów Natura 2000, projekty planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000, dokumentację planistyczną i inwentaryzacje przyrodnicze gmin, informacje z RDOŚ w Lublinie.

Wstępne dane o siedliskach przyrodniczych pochodzą z inwentaryzacji przeprowadzonej w latach 2006/2007 przez Lasy Państwowe, zostały zweryfikowane podczas prac terenowych wykonanych w 2023/2024 roku przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych oddziaływań na obszary Natura 2000.

Głównym elementem Prognozy jest ocena wpływu na środowisko planowanych zabiegów gospodarczych, które zostały zapisane w PPUL w formie szczegółowych wskazań, odnośnie lokalizacji i rodzaju planowanych działań. Dlatego też podstawową metodą analizy wpływu tych zabiegów na środowisko jest porównanie, w układzie przestrzennym, rozmieszczenia planowanych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego. Analizę tę przeprowadzono w dwóch postaciach:

- porównanie przestrzenne za pomocą technik GIS,
- zestawienie danych w tabelach uzyskanych z bazy danych zawierającej informacje o planowanych zabiegach.

Techniki GIS umożliwiły wykonanie przestrzennych analiz rozmieszczenia planowanych zabiegów w odniesieniu do lokalizacji wybranych obiektów przyrodniczych, takich jak: miejsca występowania chronionych gatunków, siedliska przyrodnicze, obiekty chronione itp. W pierwszej kolejności dokonano wytypowania obszarów zainteresowania, czyli znanych stanowisk występowania gatunków będących celem ochrony obszaru Natura 2000, siedlisk przyrodniczych, stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt, obszarów będących potencjalnymi siedliskami bytowania wybranych gatunków ptaków. Na tak wytypowane obszary

zostały nałożone mapy (warstwy) planowanych zabiegów. W ten sposób zidentyfikowano potencjalne obszary konfliktowe, które następnie szczegółowo przeanalizowano pod kątem rodzaju zaplanowanego zabiegu i stopnia wpływu tego zabiegu na określony gatunek, siedlisko gatunku, siedlisko przyrodnicze.

Dla wytypowanych obszarów konfliktowych zostały wykonane tabele pomocnicze w formie wykazów i zestawień sumarycznych. Tabele te uzyskano w wyniku kwerend do bazy danych nadleśnictwa. Zawierały one wykazy wydzieleń leśnych w granicach określonych obszarów konfliktowych z wyszczególnionymi rodzajami zabiegów oraz powierzchnią tych zabiegów. Uzyskane wykazy i zestawienia były analizowane i oceniane a wyniki tych analiz zostały wyszczególnione w macierzach danych oraz w tekście opracowania.

Zabiegi pogrupowano następująco: rębnie (z podziałem na formy rębni), cięcia pielęgnacyjne (TP, TW) i pozostałe zabiegi w uprawach (pielęgnacje, CW, CP) oraz odnowienia. Należy jednak zaznaczyć, że ogólna powierzchnia zaplanowana do zabiegów nie wynika wprost z sumy powierzchni tych trzech grup, ponieważ zabiegi w uprawach dotyczą w przeważającej mierze tej samej powierzchni, na której wykonywane są rębnie. Łączna powierzchnia planowanych zabiegów odpowiada zasadniczo powierzchni dwóch pierwszych grup: rębni i cięć pielęgnacyjnych. Wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na siedliska i gatunki Natura 2000 analizowano dla gatunków i siedlisk, dla których w SDF obszaru przyjęto ocenę ogólną A, B lub C.

Ocenę oddziaływań na poszczególne komponenty oraz środowisko jako całość oparto o wiedzę ekspercką oraz o analizy jakościowe wykonane w formie macierzy oddziaływań. Ponadto wykorzystano zestawienia, analizy i wnioski zawarte w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Lubartów wg stanu na 01.01.2025 rok. W prognozie wykorzystano również podstawy metodyczne zawarte w opracowaniu [Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000 - Komisja Europejska WWF Polska 2005].

Przy sporządzaniu oceny wykorzystano następujące kody określające charakter prawdopodobnych oddziaływań:

Kryterium 1 – naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-).

Kryterium 2 – struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-).

Kryterium 3 – stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

Do analizy wpływu PPUL na gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 zastosowano następujące kryteria:

Kryterium 1 – liczebność populacji gatunku: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Kryterium 2 – naturalny zasięg występowania gatunku: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Kryterium 3 – powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przyjęto 3 przedziały czasowe długości oddziaływania zapisów PPUL:

- 1 – oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2 – oddziaływanie średnioterminowe,
- 3 – oddziaływanie długoterminowe.

I tak np. oddziaływanie długoterminowe negatywne na jedno z wymienionych kryteriów w metodzie macierzowej zapisujemy jako -3, a średnioterminowe pozytywne jako +2.

Źródła informacji na temat chronionych lub cennych gatunków roślin i zwierząt:

Informacje dotyczące lokalizacji stanowisk roślin chronionych oraz chronionych gatunków zwierząt zebrane zostały z następujących źródeł:

- inwentaryzacji Natura 2000 przeprowadzonej przez PGL LP w latach 2006-2007 zweryfikowanej podczas prac terenowych,
- materiałów przekazanych wykonawcy przez RDOŚ (inwentaryzacje przyrodnicze i ornitologiczne sporządzone na potrzeby tworzenia planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000, dane zawarte w PZO),
- ekspertyz przyrodniczych i badań naukowych,
- wyniki prac glebowo-siedliskowych i fitosocjologicznych wykonanych na potrzeby sporządzania PPUL,
- inwentaryzacji wykonanej podczas taksacji lasu.

Źródła informacji na temat granic obszarów Natura 2000:

Granice obszarów Natura 2000 przyjęto wg stanu przekazanego do Komisji Europejskiej dnia 30 stycznia 2023 r. Zaczepnięto je również ze stron serwisu mapowego Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska - <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> i z materiałów przekazanych przez RDOŚ w Lublinie.

Gatunkom zwierząt występujących na terenie nadleśnictwa, dla których brak danych przestrzennych, przeprowadzono analizy eksperckie polegające na ocenie wpływu zapisów PPUL na potencjalne siedliska (optymalne) gatunków zwierząt. Metoda ta pozwala ustalić prognozę oceny wpływu PPUL na populacje zwierząt, o których wiemy, że bytują na danym terenie, natomiast nie znamy ich rozmieszczenia w środowisku.

W przypadku gatunków ptaków z załącznika I DP występujących na terenie nadleśnictwa, w granicach obszarów ochrony ptaków Natura 2000: Dolina Tyśmienicy i Lasy Parczewskie dokonano analizy wpływu zabiegów gospodarczych na ich siedliska w ramach rewirów występowania. W Prognozie zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w Programie ochrony przyrody i elaboracie. W większości przypadków odwoływano się do tabel

i zapisów PPUL, bez ich szczegółowego przytaczania w Prognozie ze względu na konieczność zachowania logicznego układu oraz spójności opracowania.

Przy określaniu wymagań ekologicznych oraz zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano z publikacji MŚ „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków - przewodnik metodyczny” oraz przewodników metodycznych GIOŚ i raportów z monitoringu środowiska „Monitoring gatunków roślin – przewodnik metodyczny”, „Monitoring gatunków zwierząt - przewodnik metodyczny”, „Monitoring siedlisk przyrodniczych - przewodnik metodyczny”. W przypadku ustalania naturalnych składów gatunkowych drzewostanów w ramach zbiorowisk leśnych oparto się na pracach: „Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski” [Matuszkiewicz 2007].

2.8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ustawa OOS Art. 51 pkt 2.1.d nakłada obowiązek przeprowadzenia analizy możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Nadleśnictwo Lubartów jest położone w znacznej odległości od granicy państwa. Najkrótsza odległość pomiędzy granicą zasięgu nadleśnictwa a granicą państwa wynosi ok. 52 km. Ze względu na miejscowy i lokalny charakter działań zapisanych w projekcie planu urządzenia lasu nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

3. Analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony

3.1. Analiza i ocena stanu środowiska

Na terenie nadleśnictwa obszary najbardziej cenne przyrodniczo znajdują się pod ochroną realizowaną w obiektach chronionych na mocy Ustawy o ochronie przyrody. Obecnie na gruntach Nadleśnictwa Lubartów występują:

- 1 rezerwat przyrody: Kozie Góry,
- 2 specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000: Dolny Wieprz PLH060051, Ostoja Parczewska PLH060107,
- 2 obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000: Dolina Tyśmienicy PLB060004, Lasy Parczewskie PLB060006,
- 3 parki krajobrazowe z wyznaczonymi otulinami: Kozłowiecki Park Krajobrazowy, Pojezierze Łęczyńskie, Nadwieprzański Park Krajobrazowy
- 2 obszary chronionego krajobrazu: Kozi Bór, Pradolina Wieprza,
- 6 pomników przyrody (2 grupy drzew, 4 pojedyncze drzewa),
- 6 stref ochrony ptaków,
- 14 użytków ekologicznych

Stwierdzono też występowanie 172 chronionych i rzadkich gatunków (1 gatunek grzyba, 2 gatunki porostów, 4 gatunki mszaków, 1 gatunek paprotnika, 15 roślin naczyniowych oraz

149 gatunków zwierząt z czego dla 35 z nich podano lokalizację) oraz 7 typów siedlisk przyrodniczych (4 leśne i 3 nieleśne).

Nadleśnictwo Lubartów posiada w zarządzie grunty o powierzchni 15014,90 ha (powierzchnia ze współwłasnościami). Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Lubartów wynosi 1271,40 km².

Szczegółowe opisanie stanu środowiska na terenie nadleśnictwa znajduje się w Elaboracie oraz Programie ochrony przyrody. W dalszej części Prognozy przytoczono jedynie najbardziej istotne informacje dotyczące opisywanego nadleśnictwa.

3.2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa

3.2.1. Położenie nadleśnictwa

Nadleśnictwo Lubartów, będące jednym z 25 nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, zarządza 15 014,90 ha gruntów Skarbu Państwa (w tym 1495,60 ha gruntów we współwłasności) i podzielone jest na dwa obręby leśne: Lubartów i Kozłówka.

Pod względem przynależności do jednostek podziału administracyjnego kraju grunty Nadleśnictwa Lubartów położone są w centralnej części województwa lubelskiego, w powiatach: lubartowskim, łęczyńskim, lubelskim, radzyńskim.

Tabela 4. Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego.

Podział administracyjny kraju	Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania							Ogółem
Gmina Powiat Województwo	Lasy – razem	Grunty zadrz. i zakrz.	Użytki rolne – razem	Grunty pod wodami – razem	Użytki ekologiczne – razem	Tereny różne – razem	Grunty zabud. i zurban. – razem	
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	10
Abramów	4,4473	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,4473
Firlej	1683,9997	0,00	32,0814	0,00	8,1601	0,00	5,8870	1730,1282
M. Kamionka	1,7400	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,7400
Kamionka	190,4735	0,00	3,1084	0,00	0,00	0,00	0,00	193,5819
M. Lubartów	1,1056	0,00	3,3479	0,00	0,00	0,00	0,00	4,4535
Lubartów	4783,5186	0,1900	99,8927	0,00	14,5966	0,00	0,5495	4898,7474
Michów	964,5452	0,00	7,7407	0,00	10,1000	0,00	0,0574	982,4433
Niedźwiada	416,1134	0,1277	2,0923	0,00	1,7230	0,00	0,00	420,0564
Ostrówek	138,9006	1,1187	13,8250	0,00	0,00	0,00	0,00	153,8443
M. Ostrów Lub.	219,0729	0,2723	4,7348	0,00	0,00	0,00	0,00	224,0800
Ostrów Lub.	1505,2633	9,5300	26,7131	0,00	0,00	0,00	0,00	1541,5064
Serniki	299,6207	0,0500	9,0894	0,00	3,4542	0,00	0,00	312,2143
Powiat lubartowski	10208,8008	11,2887	202,6257	0,00	38,0339	0,00	6,4939	10467,2430
Spiczyn	1189,8160	0,00	11,0846	0,00	6,3417	0,00	16,3926	1223,6349
Powiat łęczyński	1189,8160	0,00	11,0846	0,00	6,3417	0,00	16,3926	1223,6349
Niemce	8,9800	0,00	2,5400	0,0100	0,00	0,00	0,00	11,5300
Powiat lubelski	8,9800	0,00	2,5400	0,0100	0,00	0,00	0,00	11,5300
Czemierniki	1784,8664	0,00	11,6255	0,00	20,1710	0,00	0,00	1816,6629

Podział administracyjny kraju	Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania							Ogółem
Gmina Powiat Województwo	Lasy – razem	Grunty zadrz. i zakrz.	Użytki rolne – razem	Grunty pod wodami – razem	Użytki ekologiczne – razem	Tereny różne – razem	Grunty zabud. i zurban. – razem	
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	
1	2	3	4	5	6	7	8	10
Powiat radzyński	1784,8664	0,00	11,6255	0,00	20,1710	0,00	0,00	1816,6629
Województwo lubelskie	13192,4632	11,2887	227,8758	0,0100	64,5466	0,00	22,8865	13519,0708
Nadleśnictwo	13192,4632	11,2887	227,8758	0,0100	64,5466	0,00	22,8865	13519,0708

* - powierzchnie bez współwłasności

Szczegółowe granice zasięgu działania Nadleśnictwa Lubartów znajdują się na mapach przeglądowych w skali 1:25000 i sytuacyjnych w skali 1:50000, które są załącznikami do Projektu Planu Urządzenia Lasu.

Szczegółowe zestawienie powierzchni znajduje się w tabeli I zamieszczonej w elaboracie Projektu Planu Urządzenia Lasu.

Nadleśnictwo Lubartów graniczy z następującymi nadleśnictwami:

- Radzyń Podlaski w części północnej,
- Parczew w części wschodniej,
- Świdnik w części południowej,
- Puławy w części zachodniej.

Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony, Kliczkowska 2012)

Lasy Nadleśnictwa Lubartów położone są w:

IV Krainie Mazowiecko – Podlaskiej

Mezoregion: Wysoczyzny Siedleckiej (IV.15)

Mezoregion: Równiny Kodeńsko – Parczewskiej (IV.18)

Mezoregion: Równiny Łęczyńsko - Włodawskiej (IV.19)

VI Krainie Małopolskiej

Mezoregion: Wyżyny Zachodniolubelskiej (VI.4)

Mezoregion: Wyżyny Wschodniolubelskiej (VI.5)

Położenie na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki 2018)

Nadleśnictwo Lubartów na tle podziału regionalnego Europy należy do:

megaregionu – Pozaalpejska Europa Środkowa (3)

provincji – Niż Środkowoeuropejski (31)

podprovincji – Niziny Środkowopolskie (318)

makroregionu – Nizina Południowopodlaska (318.9)

mezoregionu – Równina Łukowska (318.96)

mezoregionu – Pradolina Wieprza (318.97)

mezoregionu – Wysoczyzna Lubartowska (318.98)

provincji – Wyżyny Polskie (34)

podprovincji – Wyżyna Lubelsko-Lwowska (343)

makroregionu – Wyżyna Lubelska (343.1)

mezoregionu – Płaskowyż Świdnicki (343.16)

megaregionu – Niż Wschodnioeuropejski (8)

provincji – Niż Zachodniorosyjski (84)

podprovincji – Polesie (845)

makroregionu – Polesie Zachodnie (845.1)

mezoregionu – Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie (845.16)

Położenie geobotaniczne (Matuszkiewicz 2008)

Według podziału geobotanicznego Polski obszar Nadleśnictwa Lubartów znajduje się na obszarze Działu Mazowiecko-Poleskiego (E).

E.3. Kraina Południowomazowiecko-Podlaska

E.3c. Podkraina Południowopodlaska

E.3c.13. Okręg Równiny Lubartowskiej

E.3c.13.a Podokręg Doliny Dolnego Wieprza

E.3c.13.b Podokręg Doliny Dolnej Tyśmienicy

E.3c.13.c Podokręg Żyrzyński

E.3c.13.d Podokręg Michowsko-Firlejowski

E.3c.13.e Podokręg Lubartowski

E.3c.13.f Podokręg Niedźwiadzki

E.3c.14. Okręg Polesia Podlaskiego

E.3c.14.h Podokręg Sosnowicki

E.3c.14.j Podokręg Wołyński

E.4. Kraina Wyżyny Lubelskiej

E.4.1. Okręg Wyżyny Lubelskiej

E.4.1.b Podokręg Nałęczowski

E.4.1.k Podokręg Świdnicki

E.4.1.l Podokręg Łęczyński

Poddział Poleski (E')

E'.5. Kraina Polesia Południowego

E'.5.1. Okręg Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego

E'.5.1.a Podokręg Urszuliński

3.2.2. Rzeźba terenu

Obszar Nadleśnictwa położony jest w zasięgu zlodowacenia środkowopolskiego. Mezoregion Wysoczyzny Siedleckiej charakteryzuje się słabo zróżnicowaną rzeźbą. Powierzchnia jego obejmuje lekko falistą równinę, która stopniowo obniża się z południa na północ i ze wschodu na zachód. Zbudowana jest z glin zwałowych przewastwionych piaskami, piaskami ze żwirami z udziałem głazów. Wysokości bezwzględne wahają się w granicach 140-170 m n.p.m.

Mezoregion Równiny Łęczyńsko – Włodawskiej pod względem krajobrazowym to obszar przeważnie płaskich równin denudacyjnych i akumulacyjnych ze znacznym udziałem powierzchni zabagnionych, co wiąże się z płytkim zaleganiem wód gruntowych. Deniwelacje osiągają tu zaledwie kilka metrów. Dominuje krajobraz nizin poleskich. Cechą szczególną tego mezoregionu jest występowanie licznych jezior.

3.2.3. Klimat

Nadleśnictwo Lubartów położone jest w Regionie Wschodniomałopolskim (R-XXI)

Ważniejsze dane klimatyczne dla nadleśnictwa kształtują się następująco:

- średnia temperatura roczna + 7,2 °C
- średnia temperatura okresu IV-IX +15,2 °C
- długość okresu wegetacyjnego (temp. >5,0 °C) 230-240 dni
- średnia suma opadów rocznych 566 mm

3.2.4. Gleby

Utwory geologiczne na terenie Nadleśnictwa Lubartów stanowią głównie osady klastyczne (składające się z ziaren - okruchów powstałych przez rozdrobnienie starych osadów), powstałe na skutek czynników transportujących: działania lodowca, wód przepływowych, wiatru oraz osady utworzone przez roślinność.

Na terenie Nadleśnictwa Lubartów dominują utwory akumulacji lodowcowej 87,69% powierzchni nadleśnictwa. Niewielką powierzchnię w skali nadleśnictwa zajmują utwory pochodzenia bagienne (4,06%) oraz utwory akumulacji eolicznej (3,90%). Powierzchnię prawie trzystu hektarów zajmują utwory pochodzenia akumulacji rzecznej.

Tabela 5. Utwory geologiczne Nadleśnictwa Lubartów wg aneksu do operatu siedliskowego (stan na 1.01.2015r.)

Utwory	Nadleśnictwo Lubartów	
	powierzchnia	
	ha	%
Utwory akumulacji bagiennej	605,48	4,06
Utwory akumulacji eolicznej	581,24	3,90
Utwory akumulacji lodowcowej	13075,04	87,69
Utwory akumulacji rzecznej	279,09	1,87
Grunty inne	369,44	2,48
Ogółem	14910,29	100,00

Szczegółowy opis gleb występujących w nadleśnictwie znajduje się w Aneksie do Operatu siedliskowego dla Nadleśnictwa Lubartów stan na 1.01.2015. Opis gleb został wprowadzony do opisów taksacyjnych.

Tabela 6. Powierzchniowy udział poszczególnych typów gleb wg opisu taksacyjnego

Typ, Podtyp gleby	Nadleśnictwo Lubartów	
	pow. [ha]	udział %
Arenosole właściwe	0,79	0,1
Arenosole bielcowane	26,40	0,3
Razem Arenosole	27,19	0,6
Czarne ziemie właściwe	15,97	0,2
Czarne ziemie murszaste	51,17	0,5
Czarne ziemie wylugowane	1,68	0,1
Czarne ziemie brunatne	16,59	0,2
Razem Czarne ziemie	85,41	1,0
Gleby brunatne właściwe	38,98	0,4
Gleby brunatne wylugowane	522,57	4,1
Gleby brunatne kwaśne	1319,34	10,0
Gleby brunatne bielcowe	17,33	0,2
Razem Gleby brunatne	1898,22	14,5
Gleby płowe właściwe	243,83	2,0
Razem Gleby płowe	243,83	2,2
Gleby rdzawe właściwe	3178,40	23,7
Gleby rdzawe brunatne	4034,29	30,0
Gleby rdzawe bielcowe	1307,50	9,9
Razem Gleby rdzawe	8520,19	63,5
Gleby bielcowe właściwe	255,63	2,1
Gleby glejo-bielcowe właściwe	253,77	2,1
Gleby glejo-bielcowe murszaste	250,13	2,1
Gleby glejo-bielcowe torfiaste	19,22	0,2
Razem Gleby bielcowe	778,75	6,3
Gleby gruntowoglejowe właściwe	207,14	1,7
Gleby gruntowoglejowe torfowe	61,98	0,6
Gleby gruntowoglejowe torfiaste	15,64	0,2
Gleby gruntowoglejowe murszowe	77,66	0,7
Gleby gruntowoglejowe murszaste	171,46	1,5
Razem Gleby gruntowoglejowe	533,88	4,4
Gleby opadowoglejowe właściwe	356,58	2,8
Gleby stagnoglejowe właściwe	3,22	0,1
Gleby stagnoglejowe torfiaste	8,28	0,2
Gleby amfiglejowe	16,31	0,2
Razem Gleby opadowoglejowe	384,39	3,2
Gleby torfowo-mułowe	17,10	0,2
Razem Gleby mulowe	17,10	0,5
Gleby torfowe torfowisk niskich	155,59	1,4
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	29,72	0,3
Gleby torfowe torfowisk wysokich	1,25	0,1
Razem Gleby torfowe	186,56	1,8
Gleby torfowo-murszowe	0,48	0,1
Razem Gleby murszowe	0,48	0,4
Gleby mineralno-murszowe	121,22	1,1
Gleby murszaste	9,99	0,2
Gleby murszowate właściwe	21,80	0,3
Razem Gleby murszowate	153,01	1,5
Razem grunty leśne	12829,09	94,9

3.2.5. Wody

Teren Nadleśnictwa Lubartów położony jest w VI Regionie hydrograficznym. Region VI, na który składa się część Podlasia i Małe Mazowsze, jest najuboższy pod względem zasilania atmosferycznego. Opad podobnie jak na Polesiu – nie osiąga tu średnio 550 mm. Jednocześnie dzięki położeniu i ukształtowaniu powierzchni Małe Mazowsze zbiera wody z dużego obszaru i odprowadza je do Wisły, największą na Lubelszczyźnie, rzeką Wieprzem.

Sieć naturalnych wód powierzchniowych jest rzadka, poza Wieprzem, Tyśmienicą, Mininą, brak jest większych wód. Elementem krajobrazu podnoszącym jego walory krajobrazowe są zbiorniki wód stojących: jeziora, liczne starorzecza w dolinie Wieprza, torfianki (Antonin Nowy) niewielkie śródleśne stawy oraz sadzawki.

Rzeka Wieprz

Obszar całego Nadleśnictwa położony jest w dorzeczu i pradolinie rzeki Wieprz, który za pośrednictwem, od południowego zachodu – rzeki Mininy i od północnego wschodu – rzeki Tyśmienicy oraz wielu mniejszych cieków wodnych, odprowadza wody do Wisły. Wieprz – chociaż znacznie mniejszy od obu rzek ograniczających Lubelszczyznę od wschodu i zachodu – jest, z uwagi na położenie, najważniejszą rzeką regionu. Niegdyś wypływał z małego Jeziora Wieprzowego, położonego na Grzędzie Sokalskiej. Silnie zarastający zbiornik nie ma dziś stałego odpływu i tylko okresowo oddaje wodę do Wieprza. Niemniej jezioro przyjmuje się za początek rzeki, która od tego miejsca do ujścia mierzy oficjalnie 303,2 km długości. Przepływ rzeki, kontrolowany w Lubartowie, wynosi średnio 22,4 m³/s. Dolina między ujściem Bystrzycy, a Lubartowem jest wcięta do 10 m i posiada szerokość około 1 km. Dno doliny jest miejscami zatorfione. Na odcinku od Czerniejowa do Lubartowa równoległe do koryta rzeki, biegnie obniżenie (dawne koryto rzeki) odwodnione obecnie rowem. Koryto rzeki ma szerokości ok. 50 m, miejscami rozszerza się do 200 m. Duże walory przyrodnicze i krajobrazowe terenu skłoniły do utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprza. Wieprz jest rzeką nieuregulowaną na całej niemal długości. Negatywny wpływ gospodarki odbił się przede wszystkim na czystości wody, która na całej prawie długości rzeki – z wyjątkiem odcinka roztoczańskiego – jest nadmiernie zanieczyszczona. Do zmian negatywnych trzeba zaliczyć nadmierne osuszenie dna doliny spowodowane melioracją i wzmożenie erozji wgłębnej koryta rzeki. Konsekwencją tego jest wkraczanie pól uprawnych na tereny zajęte przedtem przez łąki.

Rzeka Tyśmienica

Tyśmienica jest największym, prawostronnym dopływem Wieprza, do którego uchodzi na 241,2 km jego biegu, na całej długości jest uregulowana. W górnym biegu koryto ma wygląd rowu. W biegu środkowym i dolnym rzekę wyprostowano i skrócono ścinając meandry. W okolicy wsi Siemień dolinę Tyśmienicy zajmują stawy. Ujście Tyśmienicy do Wieprza znajduje się na wysokości 131,7 m n.p.m., około 36 m niżej niż początek rzeki, co daje średni spadek 0,48‰. Średnio przepływ wynosi 8,6 m³/s.

Rzeka Minina

Rzeka Minina zaczyna się u stóp północnej krawędzi Wyżyny Lubelskiej, koło Majdanu Krasienińskiego, na wysokości 203 m n.p.m. Cały bieg rzeki znajduje się w obrębie Równiny Lubartowskiej. W górnym biegu rzeka po krótkim odcinku przepływa przez Kozłowiecki Park Krajobrazowy i w miejscowości Dąbrówka łączy się z dopływem spod Niemiec - Krzywą Rzeką - odwadniając dużą część Parku. Po połączeniu z rzeką Krzywą Rzeką, Minina płynie coraz szerszą doliną, silnie podmokłą. W największym rozszerzeniu, w Samokłeskach, założono duży kompleks stawów, zasilanych przez Mininę. Rzeka ta, o długości 17,5 km i zlewni 91,7 km², niesie bardzo mało wody. Na całej długości jest uregulowana. Poniżej Parysówki Minina nie otrzymuje znaczniejszych dopływów. W Wólce Michowskiej zasila duże stawy „Lipniak”. Tutaj rzeka rozwidla się. Lewe ramię skręca ku zachodowi i uchodzi do Wieprza na 257,2 km jego biegu, a prawe, pod nazwą Dąbrówka, kieruje się wprost na północ i wpada do Wieprza 8 km powyżej.

Wody stojące

Do wód stojących zalicza się wszystkie zbiorniki gromadzące wodę bez względu na ich pochodzenie, wielkość, głębokość i trwałość. Należą do nich jeziora, stawy, zbiorniki retencyjne, starorzecza, a także drobne formy – sadzawki torfianki i różnego rodzaju „oczka wodne”. Do tej kategorii włącza się też wszelkiego rodzaju podmokłości z uwagi na funkcję retencyjną.

Na obszarze nadleśnictwa są dwa obszary występowania jezior: Pierwszy, to część wchodząca w skład Pojezierza Łęczyńsko - Włodawskiego. Są to jeziora: Mytycze przy kompleksie Rozkopaczew II, Miejskie – 45,3 ha, Kleszczów – 53,9 ha, Czarne Gościńskie – 11,6 ha położone w okolicy Ostrowa Lubelskiego. Jezioro Mytycze, zostało obwałowane, w wyniku czego jego powierzchnia wzrosła z 24,2 ha do 101 ha. Aktualnie zatraciło swój naturalny charakter i pełni rolę zbiornika retencyjnego w systemie kanału Wieprz-Krzna. Drugim rejonem występowania jezior na terenie nadleśnictwa są okolice Firleja. Występują tutaj dwa jeziora: większe jezioro Kunów – 117,5 ha i mniejsze Firlej – 91,3 ha. Obydwa jeziora są intensywnie wykorzystywane rekreacyjnie.

Powszechnie występującymi sztucznymi zbiornikami wody są stawy. Często są to duże kompleksy. W okolicy Samokłesk występuje duży kompleks 5 stawów o łącznej powierzchni 190 ha. W Wólce Michowskiej przy kompleksie leśnym Lipniak są duże stawy (11 stawów o pow. 60 ha). Na terenie nadleśnictwa w Starym Tartaku zlokalizowane są stawy o powierzchni 45,20 ha.

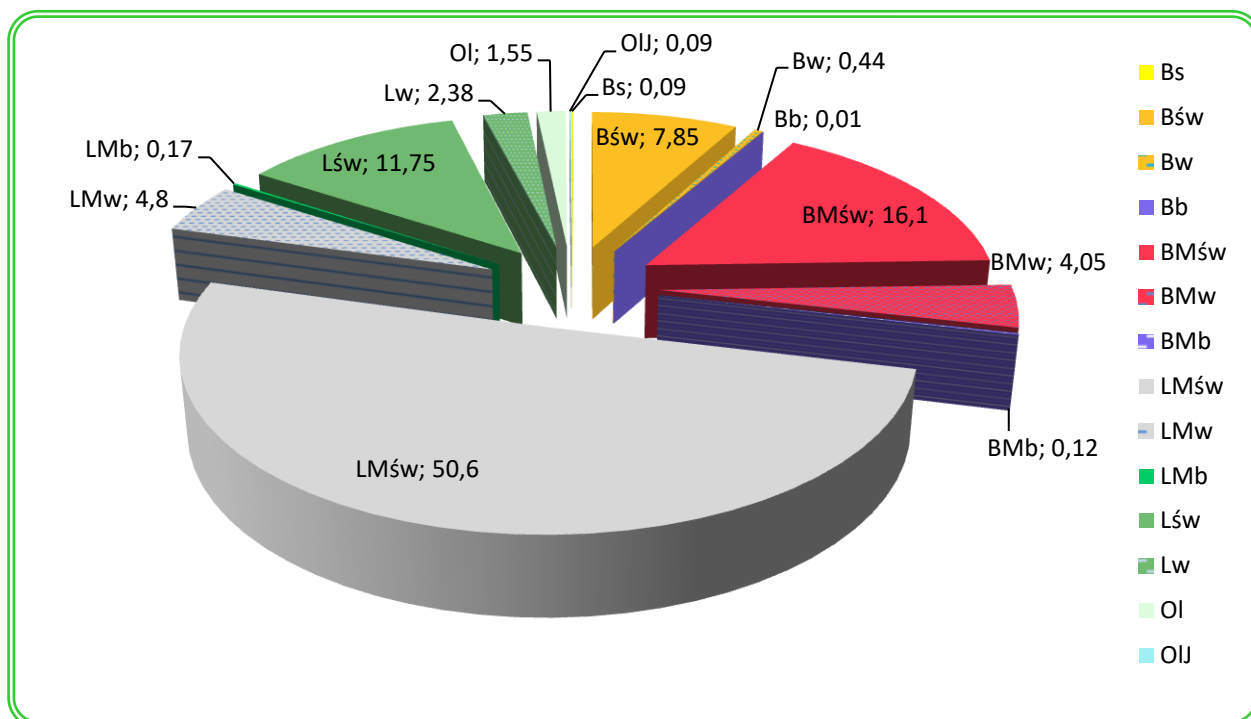
3.2.6. Typy siedliskowe lasu

Tabela 7. Zestawienie typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Lubartów (wg Tabeli IV pow. leśna zalesiona i niezalesiona).

Lp	Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Lubartów	
		Pow.[ha]	Udział[%]
1	Bór suchy Bs	11,49	0,09
2	Bór świeży Bśw	1006,89	7,85
3	Bór wilgotny Bw	56,72	0,44
4	Bór bagienny Bb	1,25	0,01
5	Bór mieszany świeży BMśw	2065,49	16,10
6	Bór mieszany wilgotny BMw	519,38	4,05
7	Bór mieszany bagienny BMb	15,08	0,12
8	Las mieszany świeży LMśw	6491,58	50,60
9	Las mieszany wilgotny LMw	615,84	4,80
10	Las mieszany bagienny LMb	21,18	0,17
11	Las świeży Lśw	1506,80	11,75
12	Las wilgotny Lw	305,60	2,38
13	Ols Ol	199,15	1,55
14	Ols jesionowy Olj	12,16	0,09
	Razem	12828,61	100,00

W Nadleśnictwie Lubartów wyodrębniono 14 typów siedliskowych lasu, wśród których przeważają siedliska świeże zajmujące łącznie około 86 % powierzchni nadleśnictwa. Dominującym typem siedliskowym jest LMśw (las mieszany świeży), który zajmuje 6491,58 ha (prawie 51 %). Znaczącą powierzchnię zajmuje również siedlisko BMśw (bór mieszany świeży) 2065,49 ha (ponad 16%) oraz Lśw (las świeży) 1506,80 ha (około 12%). Pozostałe typy siedliskowe lasu zajmują powierzchnie nieprzekraczające 8% powierzchni lasów nadleśnictwa.

Wykres 1. Udział procentowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Lubartów

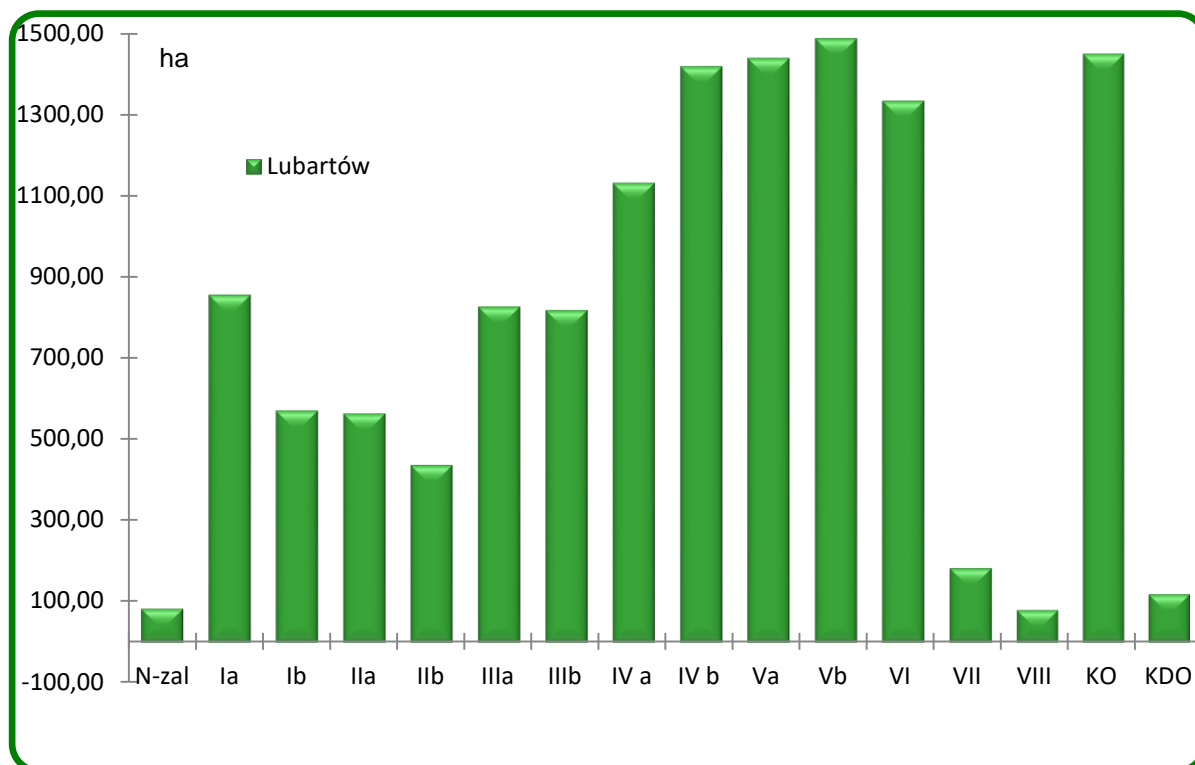
3.2.7. Drzewostany

3.2.7.1. Struktura wiekowa

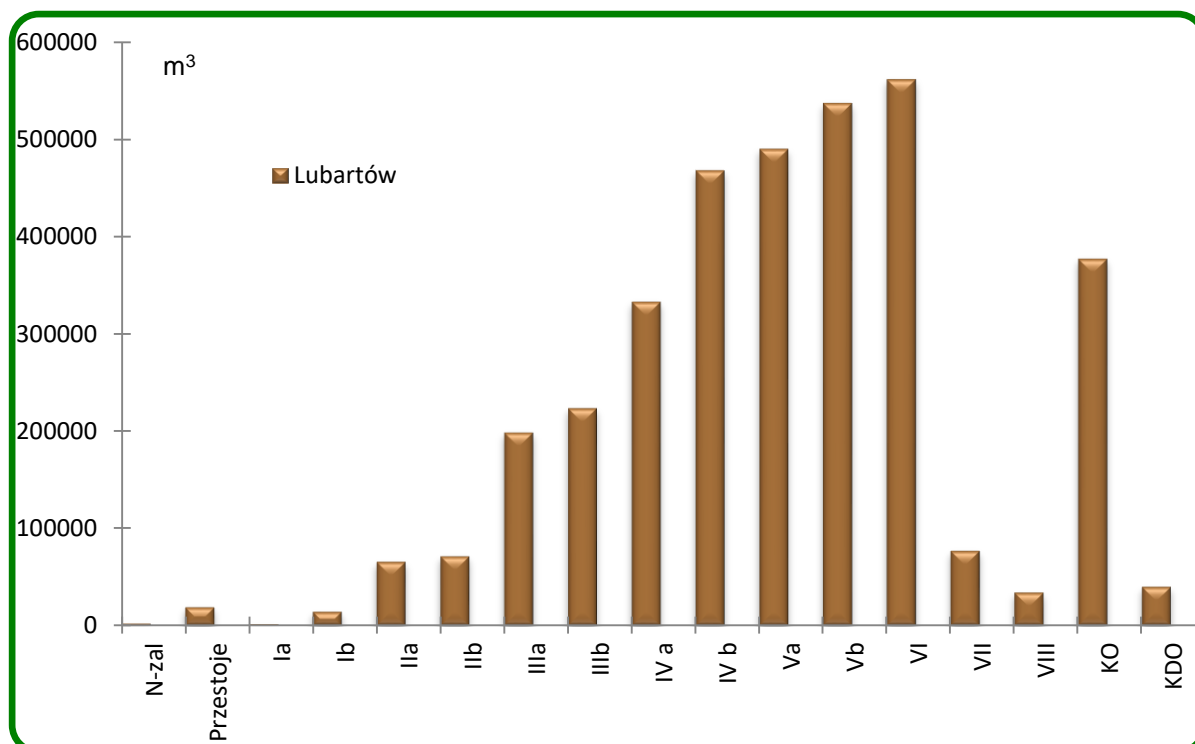
Drzewostany Nadleśnictwa Lubartów odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Powierzchniowo i miąższościowo przeważają drzewostany V klasy wieku. Znaczący jest również udział drzewostanów w przedziale wiekowym od 61 do 80 lat. Najniższy udział powierzchniowy mają drzewostany w II klasie (1007,80 ha – 7,9%). Udział powierzchniowy drzewostanów ponad 100-letnich - wg wieku rzeczywistego wynosi 12,6% - 1601,74 ha. Wyraźny jest niedobór młodszych klas wieku, których udział znacznie wzrośnie po wykonaniu cięć uprzętających w klasie odnowienia.

Zabezpiecza to zachowanie drzewostanów i jest efektem realizacji w gospodarce leśnej zapisów ustawy o lasach.

Wykres 2. Struktura wiekowa drzewostanów wg udziału powierzchniowego w Nadleśnictwie Lubartów

Wykres 3. Struktura miąższościowa drzewostanów w Nadleśnictwie Lubartów

3.2.7.2. Struktura piętrowa

Tabela 8. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41 – 80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Nadleśnictwo Lubartów	jednopiętrowe	ha	2441,33	4188,67	4040,20	10670,20	83,73
	dwupiętrowe	ha	0,00	13,53	489,08	502,61	3,94
	wielopiętrowe	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	o budowie przerębowej	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	ha	0,00	62,30	1508,86	1571,16	12,33
	Ogółem	ha	2441,33	4264,50	6038,14	12743,97	100

Pod względem budowy pionowej drzewostany są mało zróżnicowane. Dominują drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 83,73% powierzchni. Drzewostany w KO i KDO zajmują 12,33%. Struktura pionowa drzewostanów jest pochodną przewagi siedliska lasu mieszanego świeżego, boru mieszanego świeżego oraz lasu świeżego występujących w Nadleśnictwie. Na uwagę zasługuje znaczny udział drzewostanów w KO i KDO wynoszący ponad 12%, w odniesieniu do stanu z roku 2015 nastąpił wzrost udziału tych drzewostanów o ponad 371 ha.

3.2.8. Bogactwo gatunkowe

W Nadleśnictwie Lubartów drzewostany głównie pochodzą z sadzenia. Drzewostany nadleśnictwa tworzy 36 gatunków drzew, z czego 21 występuje jako gatunki panujące. Głównym gatunkiem panującym jest sosna, która zajmuje 74,65% powierzchni i stanowi 76,22% miąższości. Gatunek ten osiąga przeciętnie I bonitację. Drzewostany z panującą sosną w większości są z sadzenia. Kolejne gatunki panujące to: Db, Dbs, Dbb – 17,92% pow. i 17,2% zasobności, Ol – 3,06% pow. i 2,96% zasobności, Brz – 2,89% pow. i 2,4% zasobności.

Tabela 9. Powierzchniowy procentowy udział gatunków panujących i rzeczywistych w lasach Nadleśnictwa Lubartów (powierzchnia leśna zalesiona).

Gatunek	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
SO	7709,52	60,50	9648,01	75,71	-1938,49
SO.B	0,90	0,01	-	-	0,90
SO.C	13,65	0,11	17,15	0,13	-3,50
MD	129,51	1,02	56,80	0,45	72,71
ŚW	54,78	0,43	30,29	0,24	24,49
JD	2,13	0,02	-	-	2,13
DG	0,32	0,00	0,32	0,00	0,00
BK	39,48	0,31	3,70	0,03	35,78
DB	1942,55	15,24	1566,28	12,29	376,27
DB.S	763,54	5,99	271,98	2,13	491,56

Gatunek	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]
DB.B	407,42	3,20	208,60	1,64	198,82
DB.C	54,85	0,43	10,73	0,08	44,12
KL	5,67	0,04	6,80	0,05	-1,13
JW	29,28	0,23	0,84	0,01	28,44
WZ	1,88	0,01	-	-	1,88
JS	5,93	0,05	-	-	5,93
GB	513,45	4,03	25,35	0,20	488,10
BRZ	610,97	4,79	449,23	3,53	161,74
OL	405,06	3,18	412,82	3,24	-7,76
CZR	0,04	0,00	-	-	0,04
CZM	0,16	0,00	0,23	0,00	-0,07
AK	4,36	0,03	1,27	0,01	3,09
OS	39,44	0,31	32,32	0,25	7,12
JKL	0,51	0,00	1,02	0,01	-0,51
LP	8,54	0,07	0,23	0,00	8,31
Suma	12743,97	100,00	12743,97	100,00	0,00

Porównując powierzchnię leśną zalesioną wg gatunków panujących i rzeczywistych wnioskować można, iż skład gatunkowy drzewostanów jest bardziej urozmaicony niż wynikałoby to z ich składu wg gatunków panujących. Analizując zajmowaną powierzchnię rzeczywistą gatunku głównego jakim jest sosna, stwierdza się, że jest ona mniejsza o ok. 20% od powierzchni wyliczonej wg gatunku panującego. Z powyższego faktu wywnioskować można, że drzewostany z panującą sosną nie są jednorodne, a gatunki domieszkowe mają istotny udział w składach gatunkowych drzewostanów. Odwrotna sytuacja ma miejsce w przypadku drzewostanów dębowych – udział rzeczywisty dębu jest o 24% większy od powierzchni wyliczonej wg gatunku panującego.

Drzewostany nadleśnictwa stopniowo przekształcane są z jednogatunkowych w wielogatunkowe o zróżnicowanej strukturze wiekowej i pionowej. Według rzeczywistego udziału cenne domieszki jak: jawor, grab, lipa, buk mają zwiększony swój udział, co korzystnie wpływa na bioróżnorodność ekosystemu.

Tabela 10. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41 – 80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Nadleśnictwo Lubartów	jednogatunkowe	ha	314,69	1405,13	1003,79	2723,76	21,35
	dwugatunkowe	ha	983,93	1543,29	2203,90	4731,12	37,12
	trzygatunkowe	ha	759,74	899,81	1912,22	3571,77	28,05
	cztero i więcej gatunkowe	ha	382,97	416,27	918,08	1717,32	13,48
	Ogółem	ha	2441,33	4264,50	6037,99	12743,97	100

Pod względem bogactwa składu gatunkowego drzewostanów w nadleśnictwie znaczną część powierzchni zajmują drzewostany dwugatunkowe 37,12% oraz trzygatunkowe 28,05%. Pozostaje to w ścisłej korelacji z układem siedliskowych typów lasu – przeważają siedliska lasów mieszanych i lasów. Drzewostany rosnące na tych siedliskach, naturalnie charakteryzują się bogatszą strukturą gatunkową. Należy zauważyć, że im młodsze drzewostany, tym struktura gatunkowa staje się coraz bardziej urozmaicona. Jest to wynikiem pozytywnych zmian w gospodarce leśnej na przestrzeni kolejnych 10-leci. Udział drzewostanów cztero i więcej gatunkowych 13,48% a drzewostanów jednogatunkowych 21,35%.

3.2.9. Pochodzenie drzewostanów

Tabela 11. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.

Nadleśnictwo	Rodzaj pochodzenie drzewostanów	Jednostka	Wiek			Ogółem [ha]	Ogółem %
			<= 40 lat	41 – 80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Nadleśnictwo Lubartów	z panującym gat. obcym	ha	3,00	5,44	52,54	60,98	0,5
	odroślowe	ha	0,53	6,56	0,00	7,09	0,1
	z samosiewu	ha	330,21	218,59	3,73	552,53	4,2
	z sadzenia	ha	1981,62	2837,94	362,44	5182,00	40,6
	brak informacji	ha	130,47	1204,13	5698,24	7032,84	55,1
	łącznie	ha	2442,83	4267,22	6064,41	12774,46	100,0

Jak wynika z powyższej tabeli w nadleśnictwie drzewostany pochodzenia sztucznego zajmują 5182 ha (40,6%). Drzewostany pochodzenia naturalnego rosną na 4,2% powierzchni leśnej zalesionej. Są to drzewostany powstałe z planowych odnowień naturalnych oraz samosiewów gatunków lekkonasiennych (brzoza, olsza). Dla 55,1 % drzewostanów nie określono pochodzenia.

3.2.10. Drzewostany ponad 100-letnie

W Nadleśnictwie Lubartów drzewostany ponad 100-letnie zajmują łączną powierzchnię 2944,95 ha, co stanowi 23,11% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. W układzie gatunków panujących w drzewostanie występowanie tych drzewostanów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.

Gatunek panujący	Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich [ha]
	Nadleśnictwo Lubartów
SO	2462,26
SO.C	17,15
MD	0,77
DB	269,34
DB.S	43,89

Gatunek panujący	Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich [ha]
	Nadleśnictwo Lubartów
DB.B	118,40
BRZ	7,55
OL	25,59
Razem	2944,95

3.2.11. Drewno martwe

W ramach prac terenowych urządzenia lasu BULiGL Oddział w Lublinie przeprowadziło inwentaryzację drewna martwego. Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwe stojące, złamane oraz martwe leżące.

W obliczeniu i zestawieniu (wg IUL 2011 r.) uwzględniono co 10 powierzchnię próbną zakładaną do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej na terenie całego nadleśnictwa. Wyniki zamieszczono w tabeli nr 13.

Tabela 13. Zestawienie drewna martwego w nadleśnictwie Lubartów.

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BMB	8,54	2,12	18,15	1,56	13,33	3,68	31,48
BMŚW	1100,14	1,06	1166,58	1,80	1985,00	2,86	3151,58
BMW	265,27	1,22	323,81	2,42	641,95	3,64	965,76
BS	11,49	1,94	22,28	1,84	21,12	3,78	43,40
BŚW	928,58	1,07	994,39	1,47	1360,54	2,54	2354,93
BW	44,04	1,80	79,22	1,51	66,38	3,31	145,61
LMB	7,86	0,53	4,14	5,21	40,95	5,74	45,10
LMŚW	1985,97	1,81	3590,89	2,76	5476,50	4,57	9067,39
LMW	307,96	2,28	703,35	4,07	1253,07	6,35	1956,42
LŚW	481,21	2,51	1207,64	4,35	2094,06	6,86	3301,70
LW	160,56	1,63	261,90	5,19	832,82	6,82	1094,73
OL	96,77	1,59	153,99	6,99	676,22	8,58	830,21
Razem obręb 1	5398,39	1,58	8526,36	2,68	14461,95	4,26	22988,30
BMB	2,24	0,41	0,91	0,93	2,09	1,34	3,00
BMŚW	744,30	2,68	1995,71	3,43	2554,49	6,11	4550,20
BMW	156,29	3,35	523,34	2,75	429,44	6,10	952,79
BŚW	6,91	1,36	9,41	1,52	10,53	2,88	19,94
LMB	2,85	1,16	3,29	5,01	14,29	6,17	17,58
LMŚW	3636,48	3,06	11114,91	3,30	11998,50	6,36	23113,40
LMW	255,52	5,12	1309,03	3,06	783,04	8,18	2092,07
LŚW	927,70	4,36	4048,87	2,75	2547,37	7,11	6596,24
LW	106,95	6,81	727,97	3,00	321,11	9,81	1049,08
OL	62,64	2,67	167,17	1,55	97,03	4,22	264,21
OLJ	10,15	6,56	66,60	2,80	28,44	9,36	95,05
Razem obręb 2	5912,03	3,38	19967,23	3,18	18786,33	6,56	38753,56
Ogółem n-ctwo	11310,42	2,52	28493,58	2,94	33248,28	5,46	61741,86

Jak wynika z tabeli miąższość drewna martwego (stojącego i leżącego) w Nadleśnictwie Lubartów wynosi 5,46 m³/ha. W porównaniu do średniej miąższości dla Lasów Państwowych (10,7 m³/ha wg Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu lata 2019-2023) jest ona niższa o 5,24 m³/ha. Natomiast w porównaniu do RDLP Lublin (8,7 m³/ha) jest niższa o 3,24 m³/ha i województwa lubelskiego (9,1 m³/ha) jest niższa o 3,64 m³/ha.

Na siedliskach przyrodniczych, na podstawie danych z założonych powierzchni kołowych, obliczono ilość drewna martwego. Dane te wskazują, że średnia miąższość drzew martwych w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych wynosi 6,45 m³/ha.

Tabela 14. Udział drewna martwego na leśnych siedliskach przyrodniczych.

SIEDLISKA PRZYRODNICZE		UDZIAŁ DREWNA MARTWEGO		
Nazwa	Kod	[ha]	m ³	m ³ /ha
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	41,64	316	7,60
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	1294,76	8015	6,19
Łęgowe lasy dębowo-wiązowe-jesionowe	91F0	33,37	508	15,23
Razem		1369,77	8839	6,45

* - siedlisko priorytetowe

3.2.12. Formy degradacji lasów

Borowacenie

Jak wynika z poniższej tabeli borowaceniem w stopniu mocnym i średnim zagrożonych jest 27,5% drzewostanów. Sytuacja taka wynika z faktu, iż w Nadleśnictwie Lubartów jest znaczący udział drzewostanów sosnowych na żyznych siedliskach lasów, gdzie udział tego gatunku powinien być silnie ograniczony.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni [ha] wg borowacenia (wg wzoru 22).

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Lubartów	brak	1144,61	1624,22	949,06	3717,89	29,2
	słabe	1154,97	1870,09	2490,60	5515,66	43,3
	średnie	133,30	702,00	2137,02	2972,32	23,3
	mocne	8,45	68,19	461,46	538,10	4,2

Monotypizacja

W Nadleśnictwie Lubartów nie stwierdzono występowania monotypizacji, ponieważ drzewostany nadleśnictwa nie występują zwarte, 100-hektarowe bloki drzewostanów jednowiekowych. Jest to związane z lokalną specyfiką nadleśnictwa, dużym zasięgiem

terytorialnym i charakterem drzewostanów występujących w przeważającej części na siedliskach lasowych.

Neofityzacja

Neofityzacja jest to forma degeneracji fitocenozy leśnej polegająca na wnikaniu do składu gatunkowego lub sztucznym wprowadzaniu gatunków „obcych” takie jak np. sosna Banksa *Pinus banksiana*, sosna czarna *Pinus nigra*, daglezwia *Pseudotsuga taxifolia*, dąb czerwony *Quercus rubra*, czerwemcha amerykańska *Padus serotina*, robinia akacjowa *Robinia pseudacacia*, klon jesionolistny *Acer negundo*.

Neofityzacja w składach gatunkowych drzewostanów występuje na powierzchni 2495,29 ha. Najczęściej spotykanym gatunkiem jest dąb czerwony oraz robinia akacjowa (akacja). W podszycie i zakrzewieniach spośród gatunków obcych najliczniej występuje dąb czerwony ok. 1560 ha, czerwemcha późna (amerykańska) – ok. 490 ha, robinia akacjowa (akacja) – ok. 375 ha. Nadleśnictwo na etapie cięć pielęgnacyjnych oraz prac odnowieniowych systematycznie usuwa gatunki obcego pochodzenia.

3.2.13. Dominujące funkcje lasów

W Nadleśnictwie Lubartów podział lasu na kategorie ochronności przyjęto w oparciu o projekt wniosku o lasy ochronne w Nadleśnictwie Lubartów.

Podział powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa ze względu na funkcję lasu.

Wyszczególnienie	Obręby		
	Lubartów	Kozłówka	Nadlesnictwo
	Pow. w ha		
Lasy rezerwatowe	-	39,73	39,73
1. Lasy wodochronne	1118,98	636,94	1755,92
2. Lasy cenne fragmenty przyrody	22,25	14,14	36,39
3. Lasy glebochronne	34,44		34,44
4. Lasy w miastach i wokół miast	219,06	971,72	1190,78
5. Lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa		159,09	159,09
6. Lasy nasienne		11,84	11,84
7. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach i wokół miast	23,31		23,31
8. Lasy w miastach i wokół miast, wodochronne		5,91	5,91
9. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne		35,24	35,24
Razem lasy ochronne	1418,04	1834,88	3252,92
Lasy gospodarcze	4868,87	4667,09	9535,96
Ogółem powierzchnia leśna	6286,91	6541,70	12828,61

3.3. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty

Pierwsza inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i wybranych gatunków dzikiej flory i fauny w Nadleśnictwie Lubartów wykonana została na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19.07.2006 r. [Zo-732-2-18/2006] i Decyzji nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25.07.2006 r. oraz Decyzji nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30.01.2007 r.

Dane te (wyjściowe), w trakcie kolejnych rewizji planów urządzenia lasu podlegały weryfikacji terenowej. Na gruntach nadleśnictwa zinwentaryzowano 7 typów siedlisk przyrodniczych w tym 4 leśnych i 3 nieleśne.

Poniższe zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków opracowano na podstawie danych zebranych w trakcie prac taksacyjnych, przekazanych przez pracowników nadleśnictwa, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Siedliska przyrodnicze i chronione gatunki na terenie nadleśnictwa były przedmiotem aktualizacji i uzgodnień podczas prac terenowych wykonywanych w ramach aktualnego planu.

Wyniki inwentaryzacji i przeprowadzonej weryfikacji zamieszczone zostały w tabelach: 17, 18, 20, 21.

Tabela 17. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów

Lp.	Siedlisko przyrodnicze			Powierzchnia siedlisk w obszarach Natura 2000 [ha]**	Powierzchnia siedlisk poza obszarami Natura 2000 [ha]	Ogólna powierzchnia siedlisk przyrodniczych [ha]
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska i łacińska Siedliska przyrodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym			
1	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane <i>Arrhenatherion elatioris</i>	NIE	--	34,34	34,34
2	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	TAK	--	3,93	3,93
3	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>	NIE	--	7,57	7,57
4	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>	NIE	--	1294,76	1294,76
5	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>	TAK	--	41,64	41,64
6	91F0	Łęgowe lasy dębowo--wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	--	33,37	33,37
7	91D0*	Bory i lasy bagienne <i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino-Betulion pubescentis</i>	TAK	--	2,80	2,80
Razem				--	1418,41	1418,41

* - siedlisko priorytetowe

** – w tym pow.siedliska będącego przedmiotem ochrony

Tabela 18. Stan siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.

Siedlisko przyrodnicze		Stan siedliska						Razem
		A		B		C		
Nazwa	Kod	ha	%	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000								
Niżowa i górskie świeże łąki użytkowane	6510			34,34	100			34,34
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110*					3,93	100	3,93
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140			5,04	66,58	2,53	33,42	7,57
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	24,36	1,88	455,95	35,22	814,45	62,90	1294,76
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe	91E0*			31,57	75,82	10,07	24,18	41,64
Łęgowe lasy dębowo--wiązowo-jesionowe	91F0			30,26	90,68	3,11	9,32	33,37
Bory i lasy bagienne	91D0*			2,80	100			2,80
Razem		24,36	1,72	559,96	39,48	834,09	58,80	1418,41

Na terenie Nadleśnictwa Lubartów siedliska przyrodnicze o stanie A zajmują 1,72% powierzchni, siedliska o stanie B zajmują 39,48%, siedliska o stanie C zajmują 58,80%.

Wykres 4. Stan siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów – udział procentowy.

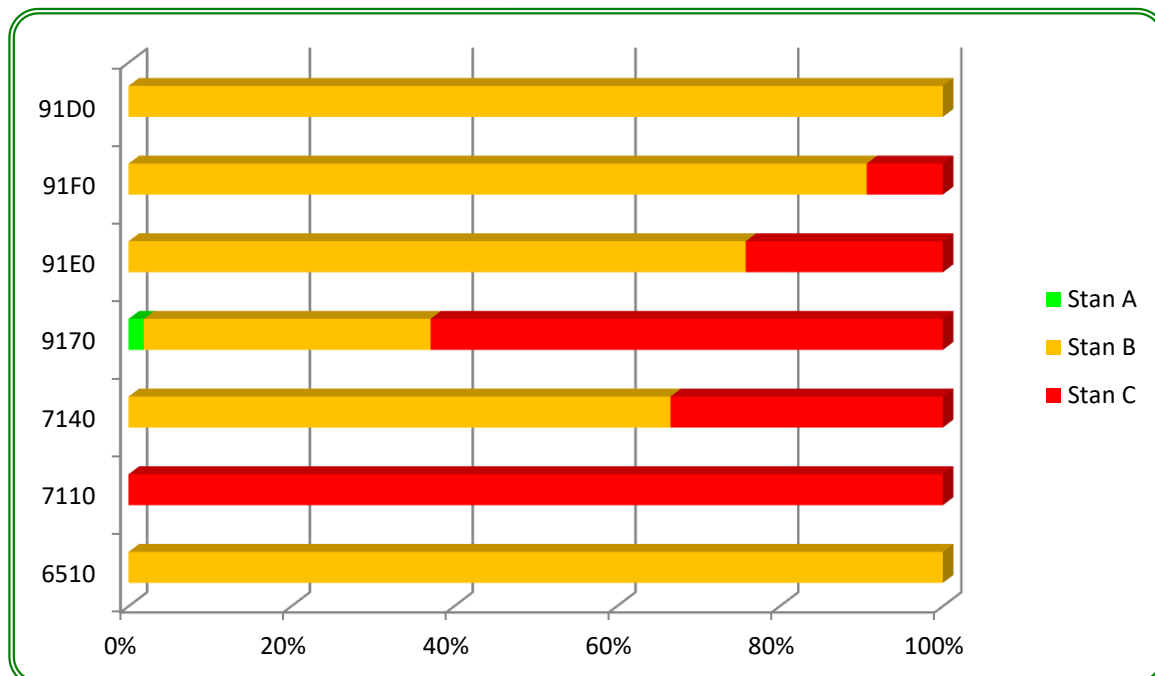
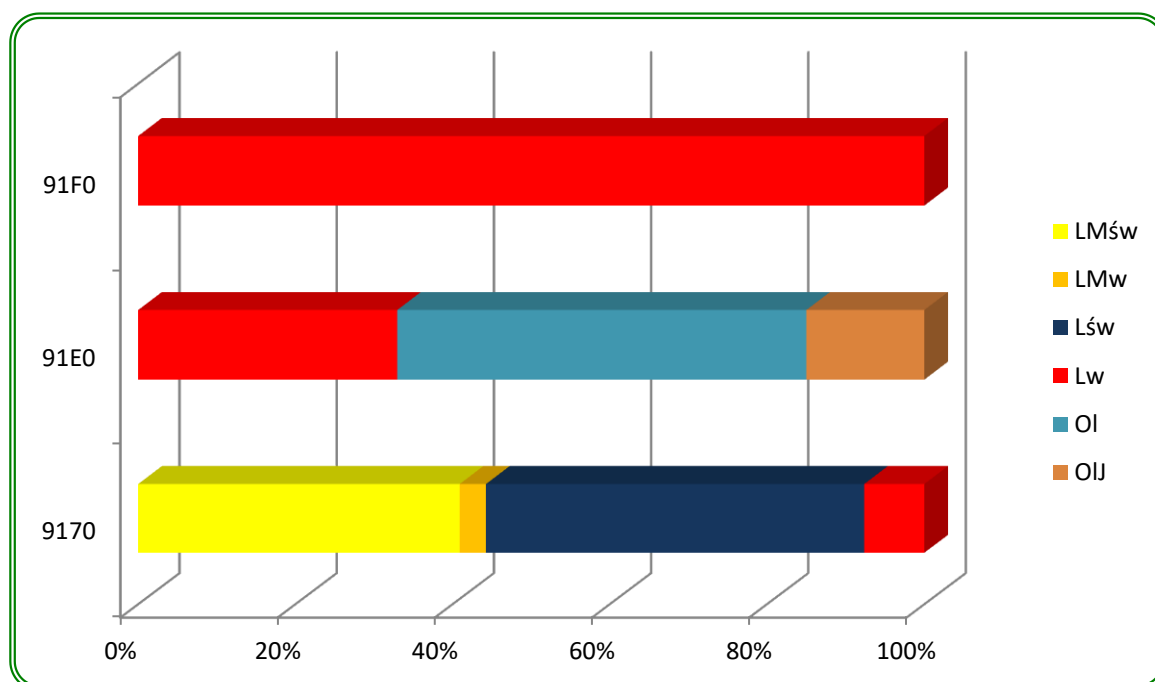

Tabela 19. Kryteria oceny stanu leśnych siedlisk wg inwentaryzacji LP 2006-2007.

Stan	Kryteria
1	2
A	Drzewostan dojrzały (dla większości gatunków orientacyjnie od VI klw), z drzewami grubymi i starymi, bogaty w martwe drewno. Drzewostan o kompozycji gatunkowej odpowiadającej naturalnemu zbiorowisku roślinnemu (bez gatunków obcych geograficznie i ekologicznie). Jeżeli siedliska bagienne i łęgowe, to zachowane odpowiednio bagienne lub łęgowe warunki wodne.
B	Drzewostan dojrzewający (dla większości gatunków orientacyjnie III-V klw), o kompozycji gatunkowej odpowiadającej naturalnemu zbiorowisku roślinnemu (nie więcej niż 5% gatunków obcych geograficznie i ekologicznie). Jeżeli siedliska bagienne i łęgowe, to zachowane odpowiednio bagienne lub łęgowe warunki wodne.
C	Co najmniej jedna z przesłanek: - drzewostan młodociany (orientacyjnie do II klasy wieku włącznie: uprawa, młodnik, tyczkowina) - drzewostan z > 5% gatunków obcych geograficznie lub ekologicznie; - zniekształcone warunki wodne (np. przesuszone bory bagienne, niezalewane łęgi).

Wykres 5. Udział % TSL w powierzchni siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.

Wykres 6. Udział % gatunków panujących w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.

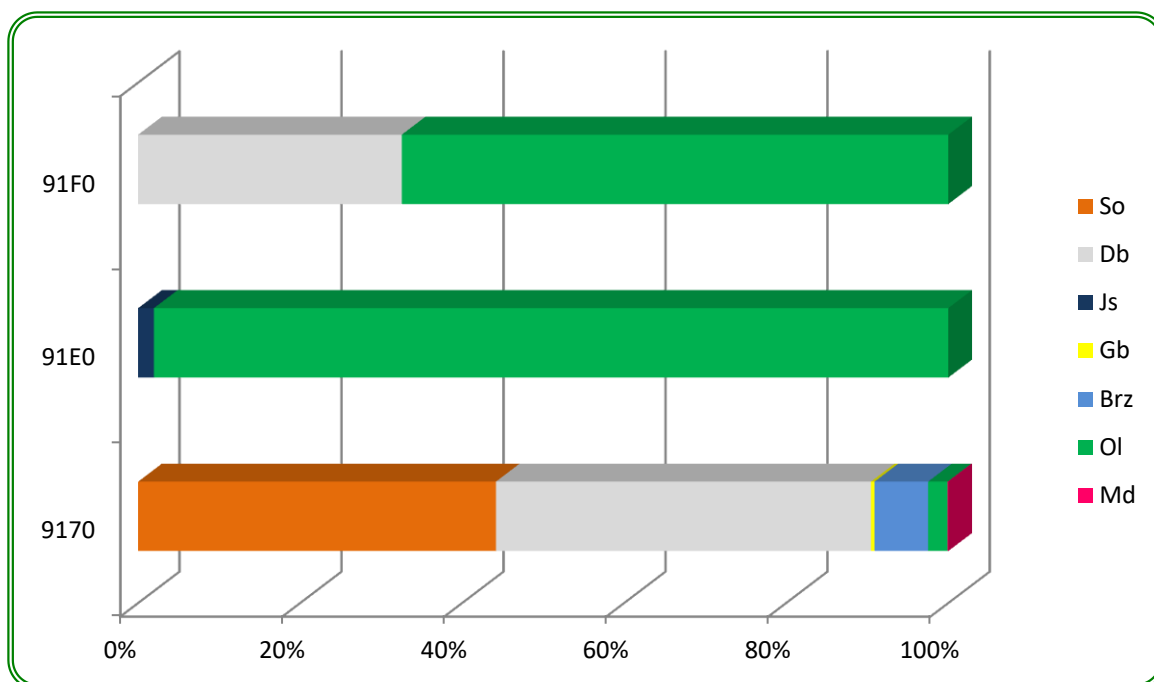

Tabela 20. Wykaz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na gruntach w zarządzie Lubartów (prace taksacyjne, weryfikacja inwentaryzacji LP 2006/2007).

LP.	KOD GATUNKU	NAZWA POLSKA	NAZWA ŁACIŃSKA	LICZBA OBSERWACJI / NATURA 2000 (PRZEDMIOT OCHRONY)	OPIS SIEDLISKA	GATUNEK WYMAGAJĄCY OCHRONY W FORMIE WYZNACZENIA OBSZARU NATURA 2000	GATUNEK O ZNACZENIU PRIORYTETOWYM
1	1413	Widłaki – goździsty i jałowcowaty	<i>Lycopodium clavatum</i> <i>Lycopodium annotinum</i>	55/0	Występują na siedliskach borowych oraz na siedliskach lasów mieszanych, na glebach kwaśnych, wilgotnych i umiarkowanie wilgotnych	NIE	NIE
2	1378	Chrobotek leśny	<i>Cladonia arbuscula</i>	44/0	Bory sosnowe na siedlisku Bśw, wydmy oraz wrzosowiska	NIE	NIE
3	1088	Kozioróg dębosz	<i>Cerambyx cerdo</i>	1/0	Drzewostan dębowy 145lat, LMśw	TAK	NIE
4	1084	Pachnica dębową	<i>Osmoderma eremita</i>	1/0	Drzewostan dębowy 145lat, LMśw	TAK	TAK
5	1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	11/0	Wilgotne łąki, brzegi rzek, groble przy stawach	TAK	NIE
6	1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	3/0	Naturalne zbiorniki wody, bagna	TAK	NIE
7	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	12/0	Zbiorniki, rozlewiska, rowy melioracyjne, starorzecza	TAK	NIE
8	1197	Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>	3/0	Obserwowana w rezerwacie – drzewostan z przewagą dębu oraz przy osadzie leśnictwa	NIE	NIE
9	1261	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	14/0	Łąki, zadrzewienia i zakrzaczenia	NIE	NIE
10	1324	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	5/0	Żeruje w dojrzałych lasach z ubogim podszytem, na świeżo skoszonych łąkach, murawach, w sadach ze starymi drzewami	TAK	NIE
11	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	16/0	Zbiorniki, rozlewiska i ciek wodne, brzegi rzek	TAK	NIE
12	1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	8/0	Zbiorniki wodne, brzegi rzek, potoków, stawów	TAK	NIE

Tabela 21. Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów).

LP.	KOD GATUNKU	NAZWA POLSKA	NAZWA ŁACIŃSKA	LICZBA STANOWISK		OPIS SIEDLISKA	GATUNEK WYMAGAJĄCY OCHRONY W FORMIE WYZNACZENIA OBSZARU NATURA 2000
				OGÓŁEM	NATURA 2000 (PRZEDMIOT OCHRONY)		
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	2	0	Lasy liściaste i mieszane ze znacznym udziałem drzewostanów starszych klas wieku, występujących na terenach podmokłych i zabagnionych obfitujących w śródleśne bagienka i cieki wodne.	TAK
2	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2	0	Gnieździ się we wszystkich typach lasów, głównie w borach i buczynach oraz nadrzecznych łęgach	TAK
3	A089	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina</i>	2	0	Zakłada gniazda na drzewach w lasach położonych w pobliżu zbiorników wodnych, wilgotnych łąk (Lw, Ol)	TAK
4	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	28	0	Łąki, siedliska wilgotne, bagna, torfowiska, siedliska Lmb, Olj	TAK
5	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	3	0	Zasiedla zadrzewione odcinki linii brzegowej czystych rzek, strumieni, jezior i stawów rybnych obfitujących w niewielkich rozmiarów ryby	TAK
6	A239	Dzięcioł biało grzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i>	4	0	Stare drzewostany liściaste i mieszane z obumierającymi drzewami	TAK
7	A321	Muchotówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>	2	0	Stare, wysokopienne lasy liściaste i mieszane z odpowiednią ilością dziuplastych drzew na ciepłych stanowiskach, zbliżone do pierwotnych i naturalnych	TAK

3.4. Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie

Tabela 22. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Lubartów.

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt] (w zasięgu działania n-ctwa)	Powierzchnia*, ilość na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lubartów [ha/szt]				
		Leśna w tym:			Nieleśna	Razem [ha/szt]
		Ogółem	Leśna zalesiona i niezalesiona	Związana z gospodarką leśną		
1	2		3	4	5	6
Rezerваты przyrody	41,04 / 1	41,04 / 1	39,73	1,31	-	41,04 / 1
Parki Krajobrazowe	7103,63 / 3	4311,07 / 2	4174,87	136,20	106,34	4417,41 / 2
Obszary chronionego krajobrazu	22734,43 / 2	2506,27 / 2	2442,41	63,86	63,55	2569,82 / 2
obszary Natura 2000 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków	3201,22 / 2	41,59 / 2	41,16	0,43	0,48	42,07 / 2
obszary Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk	1180,40 / 2	2,72 / 2	2,72	-	9,36	12,08 / 2
Użytki ekologiczne	69,96 / 14	3,10 / 1	3,09	0,01	66,86	69,96 / 14
Sterfy ochronne wokół miejsc bytowania i rozrodu zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	347,18 / 6	339,72 / 6	339,72	-	7,46	347,18 / 6
Istniejące pomniki przyrody	6		2 grupy drzew, 4 pojedyncze drzewa, (razem 8 drzew Dbsz 7szt, Dbc 1szt.).			

* powierzchnia łącznie ze współwłasnościami

3.5. Rezerwy na gruntach nadleśnictwa

Aktualnie na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów znajduje się 1 rezerwat przyrody - „Kozie Góry”.

3.5.1. Rezerwat Kozie Góry

Podstawa prawna:

Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 lipca 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP nr 65 poz. 384 z dnia 27 sierpnia 1958 r.)

Obwieszczenie Wojewody Lubelskiego z dn. 7.01.2002 w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31.12.1998 r. (Dz.Urz. Woj. Lub. z 2002, poz. 102).

Powierzchnia:

- wg aktu utworzenia – 41,04 ha
- wg VI rewizji UL - 41,04 ha

Położenie: Nadleśnictwo Lubartów, obręb Kozłówka, leśnictwo Kopanina oddz.: 143b,d,~b, 144.

Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu⁵:

- nie określono w akcie prawnym

Cel ochrony: zachowanie ze względów naukowych fragmentu lasu dębowego o charakterze naturalnym z dębem bezszypułkowym (*Quercus sessilis*), typowym dla siedliska piaszczystego na Wysoczyźnie Siedleckiej.

Opis: Jest to rezerwat, który obejmuje las mieszany świeży, pod względem fitosocjologicznym należący do środkowopolskich sosnowo-dębowych borów mieszanych *Querco-Pinetum*. Mezotroficzne warunki siedliskowe dokonały tu naturalnej selekcji, w której wyniku powstał drzewostan złożony tylko z jednego gatunku dębu, co jest na Lubelszczyźnie zjawiskiem wyjątkowym.

Stan zachowania celu ochrony: obniżająca się kondycja drzewostanu oraz jego częściowe zamieranie.

Zagrożenia zewnętrzne:

- skutki występowania silnych wiatrów.

Zagrożenia wewnętrzne:

- brak odnowienia naturalnego spowodowany przez nadmierny wzrost podszytu graba i leszczyny,

- opanowanie drzew przez grzyby i owady.

Widoczny proces pogarszania się stanu sanitarnego drzewostanu.

⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z 30.03.2005 r. (Dz.U.2005.60.533)

Opracowano na podstawie notatki z corocznego przeglądu form ochrony przyrody w nadleśnictwie z dnia 24.09.2024 r.

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie

Rezerwat nie posiada planu ochrony.

3.6. Obszary Natura 2000 położone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lubartów

Zasięgi obszarów Natura 2000 przedstawiono na podstawie danych uzyskanych z RDOŚ w Lublinie.

3.6.1. Dolina Tyśmienicy PLB060004

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w marcu 2024 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów.

Status prawny:

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 21.07.2004 r. Dz.U. Nr 229, poz. 2313, aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura2000 z 5.09.2007 r. DZ.U Nr 179, poz. 1275 oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 r.w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Dz. U. Nr 25, poz. 133.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **7363,66 ha** (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów – **3167,27⁶ ha** (43,01% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **38,51 ha**.

Opis obszaru:

Obszar obejmuje dolny odcinek doliny Tyśmienicy, od stawu Siemień do ujścia rzeki do Wieprza. Dolina jest zmeliorowana, zajmują ją wilgotne łąki z fragmentami turzycowisk, miejscami występują zarośla wierzbowe i olszyny. Znajduje się tu kilka niewielkich kompleksów stawów, liczne torfianki i starorzecza oraz kompleks stawów w Siemieniu (790 ha), który składa się z 2 dużych i 12 małych stawów. W tym kompleksie 20% powierzchni dużych stawów i 40-50% powierzchni wielu stawów małych zajęte jest przez szuwały trzcinowe i pałkowe. Otoczenie obszaru stanowią tereny rolnicze.

⁶ Powierzchnia wyliczona geometrycznie na podstawie warstw ze strony <http://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadata> z dnia 16.07.2023

Występuje co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: batalion (PCK), bączek (PCK), bąk (PCK), bielik (PCK), błotniak łąkowy, błotniak stawowy, mewa czarnogłowa, mewa mała (PCK), podróżniczek (PCK), puchacz (PCK), rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, sowa błotna (PCK), zielonka (PCK), cyranka, gęgawa, krakwa, krwawodziób, kulik wielk (PCK), perkoz rdzawoszyi, pustułka, rybitwa białoskrzydła (PCK), rycyk; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje bocian biały, dubelt (PCK), derkacz i rybitwa białowąsa (PCK).

W okresie wędrówek stosunkowo duże koncentracje osiąga bielik (C7); stawy w Siemieniu są pierzowiskiem dla ok. 250-550 osobników łabędzia niemego.

Ważna ostoja wydry *Lutra lutra* i kilku zagrożonych gatunków ryb.

Tabela 23. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE występujące w obszarze Natura 2000 Dolina Tyśmienicy oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004).

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Wodniczka	C	C	C	C
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	D			
A054	<i>Anas acuta</i>	Rożeniec zwyczajny	C	C	C	C
A056	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos	C	B	B	C
A050	<i>Anas penelope</i>	Świstun	C	C	C	C
A055	<i>Anas querquedula</i>	Cyranka	C	B	C	C
A051	<i>Anas strepera</i>	Krakwa	C	B	C	C
A043	<i>Anser anser</i>	Gęgawa	C	B	C	C
A222	<i>Asio flammeus</i>	Uszatka błotna	B	B	B	B
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka	B	C	C	C
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	D			
A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	C	B	C	C
A067	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł	D			
A371	<i>Carpodacus erythrinus</i>	Dziwonia	D			
A137	<i>Charadrius hiaticula</i>	Sieweczka obrożna	D			
A196	<i>Chlidonias hybridus</i>	Rybitwa białowąsa	C	C	C	C
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Rybitwa białoskrzydła	D			
A197	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna	B	C	C	C
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	D			
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	C	C	C	C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	C	B	C	C
A084	<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	D			

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	C	B	C	C
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Dzięcioł białogrzbisty	D			
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	D			
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	D			
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan	D			
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	Pustułka	D			
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk	D			
A154	<i>Gallinago media</i>	Dubelt	C	B	B	B
A127	<i>Grus grus</i>	Żuraw	D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	C	B	C	C
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	C	B	C	C
A338	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	D			
A184	<i>Larus argentanus</i>	Mewa srebrzysta	D			
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	Mewa czarnogłowa	D			
A156	<i>Limosa limosa</i>	Rycyk	B	B	C	B
A246	<i>Lullula arborea</i>	Lerka	D			
A272	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek	C	B	C	C
A160	<i>Numenius arquata</i>	Kulik wielki	C	B	B	C
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	Wąsatka	C	B	C	C
A151	<i>Philomachus pugnax</i>	Batalion	D			
A120	<i>Porzana parva</i>	Zielonka	C	B	C	C
A119	<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka	D			
A336	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz	D			
A193	<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna	C	C	C	C
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	D			
A162	<i>Tringa totanus</i>	Krwawodziób	C	B	C	C
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka	D			

Na gruntach Nadleśnictwa Lubartów nie występują przedmioty ochrony przyrody.

Dla obszaru sporządzono plan zadań ochronnych, zatwierdzony na mocy zarządzenia z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 (Dz.U. Woj. Lub. z dn. 30.12.2014, poz. 4685).

Nadleśnictwo Lubartów nie zostało wskazane w planie ochrony jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych.

Nadzór sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie.

3.6.2. Lasy Parczewskie PLB060006

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w marcu 2024 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów.

Status prawny

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 21 lipca 2004 r. DZ. U. nr 229 poz. 2313, aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Środowiska: z dnia 5 września 2007 r. Dz. U. Nr 179, poz. 1275, oraz z dnia 27 października 2008 r. Dz. U. 198, poz. 1226, oraz z dnia 12 stycznia 2011 r. Dz. U. Nr 25, Poz. 133.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **14024,3 ha**,
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów – **33,95 ha** (0,24% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **3,56 ha**.

Położenie

Obejmuje kompleks leśny Lasy Parczewskie, usytuowany pomiędzy Kanałem Wieprz-Krzna a rzeką Tyśmienicą, wraz z przecinającymi je łąkami "Ochoża". Od zachodu lasy przylegają do doliny Tyśmienicy, od wschodu, północy, a także częściowo od południa sąsiadują z polami uprawnymi.

W zasięgu obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Parczewskie PLB060006 nie znalazły się grunty Skarbu Państwa będące w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów:

Opis obszaru. Cały kompleks leśny położony jest w zlewni rzeki Tyśmienicy, a odwadniają go jej dopływy Ochoża i Piwonia-Bobrowka oraz Konotopa. Bezpośrednio w sąsiedztwie lub w niewielkiej odległości od Lasów Parczewskich położonych jest kilka kompleksów stawów rybnych i jezior (Jez. Czarne Gościńskie, Jez. Kleszczów i Jez. Miejskie). Przeważają bory sosnowe i bory mieszane, lokalnie występują olsy, grądy, łągi jesionowo-olchowe oraz zanikające obecnie bory bagienne i torfowiska przejściowe.

Wartości przyrodnicze i znaczenie. Ostoja ptasia o randze europejskiej E 65. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Jedno z nielicznych stanowisk lęgowych podgorzałki.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bielik *Haliaeetus albicilla* (A075) (PCK), podgorzałka *Aythya nyroca* (A060) (PCK), puchacz *Bubo bubo* (A215) (PCK), trzmiełojad *Pernis ptilorhynchus* (A072); w

stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje bocian czarny *Ciconia nigra* (A030) i dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos* (A239) (PCK).

Tabela 24. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE występujące w obszarze Natura 2000 Lasy Parczewskie oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006).

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	D			
A051	<i>Anas strepera</i>	Krakwa	C	C	C	C
A043	<i>Anser anser</i>	Gęgawa	C	C	C	C
A089	<i>Clanga pomarina</i>	Orlik krzykliwy	D			
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka	C	C	B	C
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	Jarząbek	D			
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	D			
A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	B	B	C	B
A067	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł	D			
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	D			
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	D			
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	D			
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	D			
A084	<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	D			
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	C	C	C	C
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Dzięcioł białogrzbisty	C	B	C	C
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	D			
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan	D			
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Muchołówka białoszyja	D			
A320	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała	D			
A127	<i>Grus grus</i>	Żuraw	D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	C	B	C	C
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	C	C	C	C
A338	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	D			
A246	<i>Lullula arborea</i>	Lerka	D			
A272	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek	D			
A072	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmiełojad	D			
A234	<i>Picus canus</i>	Dzięcioł zielonosiwy	D			
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka	D			

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lubartów **nie stwierdzono** występowania ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze.

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006).

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie.

3.6.3. Dolny Wieprz PLH060051

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w marcu 2024 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów.

Status prawny

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji UE z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia drugiego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039. [Dziennik Urzędowy UE L 2009/93].

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 20.09.2019 w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolny Wieprz PLH060051 (Dz.U.2019, poz. 2008)

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **8182,30 ha** (wg SDF)
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów – **1133,89 ha** (13,86% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze — **1,49 ha**.

Opis obszaru i wartość przyrodnicza

Dolina pełniącą funkcję korytarza ekologicznego o randze krajowej. Jest ważną ostoją siedlisk podmokłych i okresowo zalewanych łąk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono występowanie 7 rodzajów siedlisk przyrodniczych z tego załącznika, zajmujących łącznie 37% obszaru. W ostoi znajduje się jedyne istniejące w Polsce, stanowisko zastępcze marsylii czterolistnej *Marsilea quadrifolia*. Roślina została tu wprowadzona w latach 1995-2000. Ponadto występuje tu 7 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy. Jest to też ważna ostoja ptaków wodno - błotnych. Rozległy, otwarty teren ma bardzo duże walory krajobrazowe.

Tabela 25. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolny Wieprz i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk (na podstawie SDF).

KOD	NAZWA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
		REPREZENTATYWNOŚĆ	POWIERZCHNIA WZGLĘDNA	IZOLACJA	OCENA OGÓLNA

KOD	NAZWA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
		REPREZENTATYWNOŚĆ	POWIERZCHNIA WZGLĘDNA	IZOLACJA	OCENA OGÓLNA
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaea</i> , <i>Potamogeton</i>	A	C	B	B
3270	Zalewane muliste brzozy rzek	A	C	A	B
6120*	Cieplolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koeleria glauca</i>)	B	C	B	B
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylis alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvulalia sepium</i>)	C	C	C	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	A	C	A	A
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	C	B	C
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	D			
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	A	C	B	B

* siedliska priorytetowe

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych będącymi przedmiotami ochrony.

Tabela 26. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Dolny Wieprz oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz PLH060051)

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU				Liczba stanowisk / obserwacji wg PPUL
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie	
1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń	C	B	C	B	--
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	B	--
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	B	C	B	--
1428	<i>Marsilea quadrifolia</i>	Marsylia czterolistna	C	C	A	C	--
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz	C	B	C	B	--

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów nie stwierdzono występowania gatunków objętych art.4 dyrektywy 2009/147/WE będącymi przedmiotami ochrony.

W dniu 14.02.2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie wydało obwieszczenie o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będącymi przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz PLH060051.

Dla obszaru Natura2000 Dolny Wieprz PLH060051 przygotowany jest projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz PLH060051.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie.

3.6.4. Ostoja Parczewska PLH060107

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w marcu 2024 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji UE 64/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE).

Obecnie obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Parczewska (PLH060107) (Dz. U. z 2018 r. poz. 901, 2018-05-15)

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **3591,53 ha** (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów – **46,51 ha** (1,25% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **10,59 ha**

Położenie

Ostoja położona jest w zachodniej części Polesia Lubelskiego w pobliżu północno zachodniej granicy Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Obejmuje cały rozległy kompleks Lasów Parczewskich wraz z przylegającymi terenami łąkowymi.

Opis obszaru

Obszar ten charakteryzuje się dużą mozaikowością siedlisk, uwarunkowaną znacznym zróżnicowaniem stosunków wodnych i gleb. Rzeźba terenu jest mało urozmaicona, z rozległymi równinami i niewielkimi wzgórzami oraz płytkimi, podmokłymi obniżeniami wypełnionymi torfem. Obszar położony jest w całości w zlewni Tyśmienicy. Największe cieki odwadniające teren to Konotopa, Ochożanka oraz Bobrówka, której dolina miejscami zachowała jeszcze naturalny charakter. W obrębie ostoi znajdują się trzy niewielkie jeziora: Obradowskie, Czarne Gościńskie i Kleszczów. Lasy Parczewskie tworzą wraz z Lasami Włodawskimi i Lasami Sobiborskimi największy kompleks leśny we wschodniej Polsce. Ma to istotne znaczenie dla populacji wilka zamieszkującej ten teren, ponieważ stwarza dogodne warunki (głównie migracyjne) dla właściwego jej funkcjonowania.

Jakość i znaczenie

Głównym celem ochrony w obszarze jest populacja wilka. Na terenie ostoi bytuje 1 wataha wilków składająca się z 4-5 osobników. Regularnie rejestrowany jest też rozród wilków na tym obszarze, ostatnie informacje o obserwacji szczeniąt pochodzą z 2007 r. Populacja wilków w Lasach Parczewskich stanowi 0,7% populacji krajowej tego gatunku oraz 6,3% populacji woj. lubelskiego. Ostoja obejmuje najistotniejsze siedliska dla ochrony tego gatunku. Na terenie obszaru stwierdzono 8 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej - zajmujących łącznie prawie 11% powierzchni oraz 10 gatunków zwierząt z Załącznika II DS. Na łąkach w dolinie Ochożanki znajduje się jedno z największych na Lubelszczyźnie stanowisk wielosiłu błękitnego, liczące ponad 1000 osobników.

Tabela 27. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Parczewska i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk (na podstawie SDF).

KOD	NAZWA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
		REPREZENTATYWNOŚĆ	POWIERZCHNIA WZGLĘDNA	STAN ZACHOWANIA	OCENA OGÓLNA
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	B	C	B	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	D			
7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	C	A	B
7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	C	C	C	C
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	B	C	B	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	C	C	C	C
91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	A	C	A	A
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	B	C	C	C

* siedliska priorytetowe

Tabela 28. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Ostoja Parczewska oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107)

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Owady						
1042	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	C	B	C	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	C	B	C	B
6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus	C	B	C	B
6199	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous	C	B	C	B
4038	<i>Lycaena helle</i>	Czerwończyk fioletek	C	B	C	B
Płazy i Gady						
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	C
1220	<i>Emys orbicularis</i>	Żółw błotny	C	B	C	C
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	C	B	C	B
1352	<i>Canis lupus</i>	Wilk	C	B	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	B	C	C

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lubartów **nie stwierdzono** występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony w obszarze.

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107).

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie.

3.7. Parki krajobrazowe

3.7.1. Kozłowiecki Park Krajobrazowy

Kozłowiecki Park Krajobrazowy powołano Uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz. 14 z 1990 r.). Aktualnie obowiązuje: Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Lubelskiego z 23 marca 2005r. w sprawie Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 73, poz. 1527 z 2005 r.).

Od dnia 1 stycznia 2010 r. obowiązuje Uchwała Nr XXXVIII/690/09 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie utworzenia Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. Zespół został utworzony w celu kierowania parkami na terenie Województwa Lubelskiego, w tym między innymi, do kierowania parkiem krajobrazowym znajdującym się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów. Parkiem kieruje Oddział Terenowy w Lublinie.

Celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów leśnych.

Park zajmuje obszar o powierzchni **6121** ha. Otacza go otulina o powierzchni **7432** ha.

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Kozłowieckim Parku Krajobrazowym – **4339,46** ha

Kozłowiecki Park Krajobrazowy zajmuje największy, w okolicach Lublina obszar leśny oraz towarzyszące mu śródleśne łąki, bagna i stawy.

Na szczególną uwagę zasługuje występowanie:

- zwartych partii lasu o starych drzewostanach (lasy Bratnik – część pd., Stróżek – część wschodnia, Bliżowy Stok, Kozie Góry, Wzory – część zach. Łówcza część pn. Nadstawie)

- zróżnicowanych powierzchniowo, ale w sumie, o dużym łącznym obszarze płatów lasu, o składzie gatunkowym zbliżonym do naturalnego:

- a) boru mieszanego sosnowo- dębowego *Quercus robur* – *Pinetum* z najlepiej zachowanym płatem ciągnącym się od Wandzina w kierunku zachodnim, poprzez lasy Kopanina, Kozie Góry i Wielocha, a także fragmentami lasów Stróżek (część zachodnia) i Wzory (część środkowa);

- b) grądu niskiego *Tilio-Carpinetum* w Wólce Krasienickiej i na północy Kaczych Dołów;

- c) dąbrowy świetlistej *Potentillo albae*- *Quercetum* w bezpośrednim sąsiedztwie rez. „Kozie Góry” i w lesie Kawka.

- d) niewielkiego płatu suboceanicznego boru świeżego *Leucobryo* - *Pinetum* w lesie Kopanina (oddział 159);

- e) rozproszonych niewielkich płatów boru wilgotnego *Molinio* - *Pinetum* i boru bagiennego *Vaccinio uliginosi* - *Pinetum* w lasach Okolec i Łamane oraz koło Majdanu Kozłowieckiego;

f) fragmentów olsu (z klasy *Alnetea glutinosae*) o typowej dla niego strukturze kępkowej w rejonach Nowego Stawu i Starego Tartaku;

g) fragmentów łągu jesionowo - olszowego *Fraxino - Alnetum* w dolinach Mininy (Stoczek) i Krzywej Rzeki (Stara Wieś, Kacze Doły) oraz wierzbowo- topolowego *Salici - Populetum* w dolince koło Rokitna;

- litych drzewostanów dębowych z dębem bezszypułkowym *Quercus petraea* z najlepiej zachowanym drzewostanem w rezerwacie „Kozie Góry”;

- drzewostanów z dużym udziałem drzew starych i dziuplastych, stanowiących potencjalne siedlisko dla rzadkich gatunków ptaków objętych ochroną strefową (las Bratnik, Stróżek, Bliżowy Stok, Bliżowiec, Dąbrowa, Chrusty, Łamane, Wzory).

3.7.2. Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie

Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie powołano Uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz. 14 z 1990 r.). Aktualnie obowiązuje: Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Lubelskiego z 23 marca 2005r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierze Łęczyńskie (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 73, poz. 1528 z 2005 r.).

Od dnia 1 stycznia 2010 r. obowiązuje Uchwała Nr XXXVIII/690/09 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie utworzenia Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. Zespół został utworzony w celu kierowania parkami na terenie Województwa Lubelskiego, w tym między innymi, do kierowania parkiem krajobrazowym znajdującym się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów. Parkiem kieruje Oddział Terenowy w Lublinie.

Celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów jeziornych i torfowiskowych.

Park zajmuje obszar o powierzchni **11816** ha. Otacza go otulina o powierzchni **14095** ha. Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Parku Krajobrazowym Pojezierze Łęczyńskie – **77,95** ha

Główną atrakcją przyrodniczą są tu jeziora stanowiące jedyną w Polsce grupę jezior niżowych, położonych poza zasięgiem ostatniego zlodowacenia. Jeziora różnią się od siebie kształtem, czystością wód i tonią, charakterem brzegów, rodzajem roślinności i stopniem jej wkraczania w ekosystem wodny. Stwarza to różnorodność krajobrazową i podstawę bogactwa przyrodniczego tych obszarów. Naturalna sieć rzeczna jest uboga. W parku krajobrazowym i jego otulinie znajdują się początkowe odcinki rzek: Piwonii, Tyśmienicy i Bobrówki. Liczne są również rowy melioracyjne. Wschodnim skrajem parku przebiega Kanał Wieprz – Krzna. Najcenniejsze zbiorowiska torfowiskowe zachowały się wokół niewielkich jezior dystroficznych:

Ciesacin, Brzeziczno, Łukietek, Czarne Gościńskie oraz wokół 3 jezior eutroficznych; Uściwierz, Nadrybie i Bikcze oraz na pływających wyspach na jeziorze Mytycze. Występuje tu wiele rzadkich gatunków, takich jak; widłak torfowy *Lycopodiella inundata*, brzoza niska *Betula humilis*, wierzba lapońska *Salix lapponum*, aldrowanda pęcherzykowata *Aldrowanda vesiculosa*, wąkrota zwyczajna *Hydrocotyle vulgaris*, przygielka biała *Rhynchospora alba*, rosiczki; okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, pośrednia *Drosera intermedia* i długolistna *Drosera anglica*, gnidosz królewski, *Pedicularis sceptrum - carolinum*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, storczyk szerokolistny *Dactylorhiza majalis* i wiele innych. Na jeziorach i torfowiskach występuje wiele cennych gatunków ptaków wodno – błotnych: perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, bąk *Botaurus stellaris*, remiz *Remiz pendulinus*, krwawodziób *Tringa totanus*, samotnik *Tringa ochropus*, rycyk *Limosa limosa*, błotniak łąkowy *Circus pygargus* i wiele innych osobliwości. Wśród gadów spotykany jest żółw błotny *Emys orbicularis*, z płazów – ginąca już w wielu regionach ropucha zielona *Bufo viridis*, z dość rzadkich ssaków: łos *Alces alces* i coraz częściej spotykany bóbr europejski *Castor fiber*.

3.7.3. Nadwieprzański Park Krajobrazowy

Nadwieprzański Park Krajobrazowy powołano Uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz. 15 z 1990 r.). Aktualnie obowiązuje: Uchwała Nr XIV/216/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2016 r. poz. 932, data publikacji 2016-02-25).

Od dnia 1 stycznia 2010 r. obowiązuje Uchwała Nr XXXVIII/690/09 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie utworzenia Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. Zespół został utworzony w celu kierowania parkami na terenie Województwa Lubelskiego, w tym między innymi, do kierowania parkiem krajobrazowym znajdującym się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów. Parkiem kieruje Oddział Terenowy w Lublinie.

Od dnia 1 października 2022 r. obowiązuje Uchwała Nr XXXII/489/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2022 r. poz. 78, data publikacji 2022-01-05).

Celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny rzeki Wieprz z bardzo cennymi przyrodniczo obszarami lasów i torfowisk.

Park położony jest w gminach: Łęczna, Milejów, Puchaczów, Spiczyn, Trawniki i zajmuje obszar o powierzchni **6228,66** ha. Otacza go otulina o powierzchni **11185** ha.

W granicach parku nie znajdują się grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów.

Park ma sporządzony plan ochrony. Uchwała Nr XXXII/489/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2022 r. poz. 78, 05.01.2022)

Park utworzony został na obszarze Obniżenia Doruhuckiego, którego przyrodniczą i krajobrazową osią jest dolina Wieprza. Rzeka Wieprz w obrębie obszaru objętego ochroną przyjmuje wody z bocznych dopływów. W sieci wodnej parku i otuliny znaczącym elementem o charakterze antropogenicznym jest Kanał Wieprz – Krzna. Do najcenniejszych wartości florystycznych należy roślinność starorzeczy, lokalnie występujących w całej dolinie, fragmentów lasów łęgowych, torfowisk niskich oraz wykształconych na nasłonecznionych zboczach dolin muraw kserotermicznych. Wśród gatunków flory na szczególną uwagę zasługują: rośliny wodne – salwinia pływająca (*Salvinia natans*), rzęsa garbata (*Lemna gibba*), grążel żółty (*Nuphar lutea*), grzybień biały (*Nymphaea alba*). Z roślin łąkowych – kosaciec syberyjski (*Iris sibirica*), czosnek kątowaty (*Allium angulosum*), storczyk szerokolistny (*Dactylorhiza majalis*), centuria pospolita (*Centaurium erythraea*). Wśród roślin chronionych i rzadkich godne wymienienia są: młiek wiosenny (*Adonis vernalis*), zawilec wielkokwiatowy (*Anemone sylvestris*), macierzanka Marschalla (*Thymus marschallianus*), ożanka właściwa (*Teucrium chamaedrys*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), pierwiosnka lekarska (*Primula veris*), wiśnia karłowata (*Prunus fruticosa*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), barwinek pospolity (*Vinca minor*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*) i jeden gatunek grzyba: sromotnik bezwstydy (*Phallus impudicus*). Stanowiska rzadkich roślin w parku ulegają zmniejszeniu, szczególnie roślin łąkowych i wodnych. Spowodowane jest to osuszaniem łąk, zanieczyszczeniem wód powierzchniowych. Murawy i zarośla kserotermiczne narażone są na zarastanie roślinnością drzewiastą.

3.8. Obszary chronionego krajobrazu

3.8.1. Obszar Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprza

Obszar Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprza powołano Uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 13, poz. 14 z 08.03.1990 r.). Aktualizacja: Rozporządzenie nr 28 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 czerwca 1998 roku w sprawie obszarów Chronionego Krajobrazu. (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 16.06.1998r nr 11 poz.166). Aktualnie obowiązuje: Rozporządzenie Nr 38 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lutego 2006 r. w

sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 24 marca 2006 r. Nr 59, poz. 1151).

Powierzchnia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprza wynosi 33159 ha. Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprza – **2495,01** ha.

Obszar chroniony ze względu na wyróżniający się krajobraz ze zróżnicowanymi ekosystemami, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Ośią ekologiczną OCK **Pradolina Wieprza** jest dolina rzeki Wieprz. Największą powierzchnię zajmują potencjalne zbiorowiska grądu subkontynentalnego lipowo – dębowo – grabowego *Tilio – Carpinetum*, odmiana środkowopolska, seria uboga, kontynentalne bory mieszane *Pino- Qercetum*, niżowe nadrzeczne łągi jesionowo – wiązowe w strefie zalewów epizodycznych *Ficario- Ulmetum typicum*. Mniejszy jest udział olsu środkowoeuropejskiego *Ribeso nigri – Alnetum* i olsu torfowcowego *Sphagno squarrosi – Alnetum*, niżowych łągów olszowych i jesionowo- olszowych siedlisk wodnogruntowych, okresowo lekko zabagnionych *Fraxino – Alnetum*. W OCK **Pradolina Wieprza** stwierdzono wiele gatunków rzadkich i chronionych. W okolicach kompleksu stawów Lipniak występują stanowiska rzadkich gatunków roślin: żabieniec lancetowaty *Alisma lanceolatum*, salwinia pływająca *Salvinia natans*, wolffia bezkorzeniowa *Wolffia arrhiza*.

Najcenniejsze elementy fauny OCK **Pradolina Wieprza** związane są ze zbiornikami wodnymi i otaczającymi je łąkami – jezioro Firlej i Kunów oraz kompleks stawów Lipniak. Do najcenniejszych gatunków mających tu swoje stanowiska należą: bączek *Ixobrychus minutus*, zimorodek *Alcedo atthis*, brzegówka *Riparia riparia*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, kszysk *Gallinago gallinago*, brzęczka *Locustella luscinioides*, remiz *Remiz pendulinus*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, srokosz *Lanius excubitor*, derkacz *Crex crex*, przepiórka *Coturnix coturnix*. Położenie stawów w Lipniaku w pobliżu dużego kompleksu leśnego (kompleks „Lipniak”) stwarza zróżnicowane siedliskowe warunki do rozwoju i bytowania fauny. Występuje tu kilka gatunków płazów: traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, ropucha szara *Bubo bubo*, kumak nizinny *Bombina bombina*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba wodna *Rana esculenta*, żaba śmieszka *Rana ridibunda*, żaba trawna *Rana temporaria*. Wśród gadów duże okazy zaskrońców zwyczajnych *Natrix natrix*, obserwowano w lasach wokół stawów w Lipniaku. Jezioro Firlej pomimo intensywnego wykorzystywania do celów rekreacyjnych posiada duże walory przyrodnicze. Występowanie trzcin, zakrzewień i zadrzewień w pobliżu jeziora, bliskość lasu, kontakt jeziora z torfowiskami i łąkami powoduje, że jest ono wykorzystywane przez faunę jako miejsce schronienia i rozrodu.

3.8.2. Obszar Chronionego Krajobrazu Kozi Bór

Obszar Chronionego Krajobrazu Kozi Bór powołano Uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz. 14 z 1990 r.). Aktualizacja: Rozporządzenie nr 28 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 czerwca 1998 roku w sprawie obszarów Chronionego Krajobrazu. (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 16.06.1998r nr 11 poz.166) oraz Rozporządzenie Nr 41 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 31 marca 2006 r. Nr 65, poz. 1226). Aktualnie obowiązuje: Uchwała Nr XII/184/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2015 r. poz. 5157).

Powierzchnia Obszaru Chronionego Krajobrazu Kozi Bór wynosi 12820 ha.

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Obszarze Chronionego Krajobrazu Kozi Bór – **74,81** ha

Obszar chroniony ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Kozi Bór obejmuje część gmin Kamionka i Abramów, będące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Wschodnia granica OCK Kozi Bór pokrywa się z granicą otuliny Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego. Utworzony został w celu ochrony walorów krajobrazowych mozaik lasów i łąk oraz zachowania powiązań przestrzennych między terenami o wysokiej aktywności biologicznej. W granicach Parku znalazły się działki będące w szachownicy z innymi własnościami z leśnictw Nasutów i Bratnik.

3.9. Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Lubartów łącznie występuje 6 pomników przyrody – pojedyncze drzewa, grupy drzew.

Tabela 29. Zestawienie zbiorcze pomników przyrody na terenie Nadleśnictwa Lubartów.

Lp.	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Gmina Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj
1	2	3	4	5
1	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1987 r. Nr 12, poz. 211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz. 200	Lubartów Nowodwór Nasutów 236c,k	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 2 szt
2	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1987 r. Nr 12, poz. 211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz. 200	Ostrów Lubelski Kolonja Kaznów Pałecznicza 169g	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 1 szt. Drzewo martwe
3	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1987 r. Nr 12, poz. 211, zm. Dz. Urz. Woj. Lub. z 1990 r. Nr 15, poz. 200	Ostrów Lubelski Kolonja Kaznów Pałecznicza 169c	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 1 szt. Drzewo martwe
4	Rozporządzenie Nr 1 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 22 października 1990r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1990 r. Nr 16, poz. 108, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Czemierniki Stójka Czemierniki 44m	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 2 szt
5	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 30 grudnia 1994r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1, poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Czemierniki Stójka Czemierniki 45c	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 1 szt
6	Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 30 grudnia 1994r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Białkopodl. z 1995 r. Nr 1, poz. 3, zm. z 1996 r. Nr 18, poz. 77	Czemierniki Stójka Czemierniki 44h	Dąb szypułkowy <i>Quercus rubra</i> – 1 szt

3.10. Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Lubartów występuje 14 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 69,96 ha.

Tabela 30. Zestawienie zbiorcze użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Lubartów.

Lp	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. wg PUL stan na 1.01.2025 [ha]	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia
			Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo		
1	Rozp. Nr 144 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszaru za użytk ekologiczny na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1701	17a 17b 17f 17g	Czemierniki Lubartów Bełcząc	20,17	Torfowisko niskie „Tarkawka” stanowiące teren dawnych stawów rybnych i dzikiej łąki. Użytek porośnięty Ol, Brz, Os, So i grochodrzewem na 50% powierzchni w wieku 30-65 lat na 40% pow. krzewy krusz., Wb, Os, krusz, czm, Brz Brak zagrożeń.
2	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700	128i 128j	Firlej Lubartów Lipniak	3,93	Obszar torfowisk i łąk. Częściowo zakrzaczony śródleśne torfowisko z cennymi gatunkami roślin. Użytek porośnięty Brz, Ol i Os na 50% powierzchni w wieku 50 lat, na 40% pow. krzewy krusz., Brz, Wb Brak zagrożeń.
3	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700	164I	Niedźwiada Lubartów Pałecznicza	1,04	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje bogate florystycznie śródleśne torfowisko z cennymi gatunkami roślin. Powierzchnia porośnięta Brz na 20% powierzchni w wieku 50 lat, na 50% pow. krzewy krusz Brz, Wb Brak zagrożeń.
4	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700	164o	Niedźwiada Lubartów Pałecznicza	0,68	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje bogate florystycznie śródleśne torfowisko z cennymi gatunkami roślin. Powierzchnia porośnięta Ol na 20% powierzchni w wieku 40-55 lat, na 30% pow. krzewy Wb, krusz, Ol, Brz. Brak zagrożeń.

*Proгноza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lubartów
na lata 2025-2034*

Lp	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. wg PUL stan na 1.01.2025 [ha]	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia
			Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo		
5	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	206Ab	Serniki Kozłówka Rozkopa- czew	0,77	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje różnorodny florystycznie teren torfowisk i łąk. Obszar porośnięty krzewami Wb, krusz, Ol, Jrz, Czm, na 80% powierzchni. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
6	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	206Ac	Serniki Kozłówka Rozkopa- czew	2,68	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje różnorodny florystycznie teren torfowisk i łąk. Użytek porośnięty na 30% powierzchni Ol, Brz, Tp w wieku 30-70 lat, na 30% pow. krzewy Wb, krusz, bez czarny, Ol, Brz. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
7	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	30c 30d	Spiczyn Kozłówka Rozkopa- czew	6,34	Obszar torfowisk i łąk. Śródleśne torfowisko częściowo zarośnięte i zakrzaczone. Użytek porośnięty na 50% powierzchni Ol, Brz, Db, Os, Gb, So w wieku 45-105 lat, na 40% pow. krzewy Wb, Brz, Gb. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
8	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	58j 59c	Lubartów Kozłówka Kopanina	1,75	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje różnorodną, bogatą florystycznie śródleśną łąkę. Użytek porośnięty na 10% powierzchni Ol, w wieku 45-55 lat, na 20% pow. krzewy Ol, Wb, Czm, krusz, Brz. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
9	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	63c 64c	Lubartów Kozłówka Kopanina	5,94	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje różnorodną, bogatą florystycznie śródleśną łąkę. Użytek porośnięty na 20% powierzchni Ol, w wieku 45-65 lat. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				

*Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lubartów
na lata 2025-2034*

Lp	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. wg PUL stan na 1.01.2025 [ha]	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia
			Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo		
10	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	176d,g 177f,g	Lubartów Kozłówka Nasutów	4,21	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje różnorodną, bogatą florystycznie śródleśną łąkę. Użytek porośnięty na 10% powierzchni Ol, w wieku 45-55 lat, na 20% pow. krzewy Ol, krusz, Wb, Czm, Brz. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
11	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	133b	Lubartów Kozłówka Bratnik	2,70	Obszar torfowisk i łąk. Użytek obejmuje różnorodną, bogatą florystycznie śródleśną łąkę i torfowisko. Użytek porośnięty na 20% powierzchni Ol, Brz, Db, So w wieku 55-100 lat, na 30% pow. krzewy Wb, krusz, Czm. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
12	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 lutego 1995 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1995 r. Nr 2, poz. 14	77b	Michów Lubartów Lipniak	10,10	Obszar torfowisk i łąk. Nieużytkowany staw otoczony lasami o dużej atrakcyjności krajobrazowej, ostoja ptactwa. Użytek porośnięty na 5% powierzchni Ol, So, Brz, w wieku 45-90 lat, na 20% pow. krzewy Wb. Brak zagrożeń.
	Rozp. Nr 143 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1700				
13	Uchwała Nr XXX/134/09 Rady Gminy Firlej z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2010 r. Nr 22, poz. 511	105g 105i 106g 106j	Firlej Lubartów Lipniak Budy	4,23	Fragment bagna śródleśnego, podlegający ochronie w celu zachowania szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej; występująca roślinność to m. in. borówka brusznica, torfowiec, czermień błotna, bagno zwyczajne, welnianka pochwowata, borówka bagienna. Użytek porośnięty pojedynczo So, Brz w wieku 35-80 lat, na 20% pow. krzewy Brz, Wb, Ol, krusz. Brak zagrożeń.
14	Rozp. Nr 3 Wojewody Lubel-skiego z dnia 5 stycznia 1999 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Lub. z 1999 r. Nr 1, poz. 4	524b,c,d,f,i, j,k,l,m,n,o,p ,x,y,ax,bx	Niemce Nowy Staw, Rudka Kozłowiecka Nasutów	5,42	Obszar wilgotnych łąk i lasów
	Rozp. Nr 140 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1697				
Pow. razem					69,96	

3.11. Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt

Gatunki roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie prawnej, a wymienianych jako występujące na gruntach Nadleśnictwa Lubartów zestawiono w oparciu o materiały będące w posiadaniu nadleśnictwa, danych z RDOŚ, danych z organizacji pozarządowych oraz danych zebranych przez pracowników BULiGL.

Szczegółowe dane dotyczące lokalizacji i statusu ochronnego zamieszczone są w POP w rozdziale 3.7. „Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów” (tab.22, 23, 24 w POP).

Tabela 31. Zestawienie zbiorcze gatunków chronionych i rzadkich występujących na terenie Nadleśnictwa Lubartów.

Grupy systematyczne	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Gatunki rzadkie	Razem	w tym gatunki wymienione w	
					Załącznikach Dyrektyw UE*	Czerwonych Księgach
1	2	3	4	5	6	7
Grzyby		1		1		
Porosty		2		2		
Mszaki		4		4		
Paprotniki	1			1		
Rośliny naczyniowe	2	9	4	15		
Owady	3	2		5	3	
Płazy	7	5		12	11	1
Gady		5		5		
Ptaki	107	3		110	22	5
Ssaki	2	14		16	3	
Razem	122	45	4	171	39	6

Grzyby – ochrona częściowa smardz jadalny *Morchella esculenta*

Porosty – ochrona częściowa: brodaczka kępkowa *Usnea hirta*, chrobotek leśny *Cladonia arbuscula*

Mchy – ochrona częściowa: gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, płonnik pospolity *Polytrichum commune*

Rośliny naczyniowe - gatunki objęte ochroną ścisłą: kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, Salwinia pływająca *Salvinia natans*.

Rośliny naczyniowe - gatunki objęte ochroną częściową: widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, grzybienie białe *Nymphaea alba*, ciemiężycza zielona *Veratrum lobelianum*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, kukulka (storczyk) szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, miodownik melisowaty *Melittis melissophyllum*, wawrzynek wilczczyko *Daphne mezereum*, bagno zwyczajne *Ledum palustre*

Rośliny naczyniowe – gatunki rzadkie: zachyłka trójkątna *Gymnocarpium dryopteris*, dąbrówka kosmata *Ajuga genevensis*, dzwonek brzoskwinolistny *Campanula persicifolia*, zawilec żółty *Anemone ranunculoides*

Owady – ochrona ścisła: kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, pachnica dębową *Osmoderma eremita*, czerwoczyk nieparek *Lycaena dispar*.

Płazy – ochrona ścisła: kumak nizinny *Bombina bombina*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, ropucha zielona *Bufo viridis*, ropucha paskówka *Epidalea calamita*, żaba moczarowa *Rana arvalis*

Płazy – ochrona częściowa: ropucha szara *Bufo bufo*, żaba jeziorkowa *Rana lessonae*, żaba wodna *Rana esculenta*, żaba śmieszka *Rana ridibunda*, żaba trawna *Rana temporaria*.

Gady – ochrona częściowa: żmija zygzakowata *Vipera berus*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*.

Ptaki – ochrona ścisła: Ptaki o znanych lokalizacjach – 20 gatunków: bocian czarny *Ciconia nigra*, bielik *Haliaeetus albicilla*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, żuraw *Grus grus*, puszczyk *Strix aluco*, uszatka *Asio otus*, płomykówka *Tyto alba*, zimorodek *Alcedo atthis*, dudek *Upupa epops*, dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięciołek *Dendrocopos minor*, muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, sikora uboga *Poecile palustris*, kowalik *Sitta europaea*, wilga *Oriolus oriolus*, zaganiacz *Hippolais icterina*, pokrzywnica *Prunella modularis*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*. Ponadto na terenie nadleśnictwa występuje 89 gatunków ptaków bez znanej lokalizacji: ochrona ścisła: perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, bocian biały *Ciconia ciconia*, łabędź niemy *Cygnus olor*, krakwa *Anas strepera*, cyraneczka *Anas crecca*, cyranka *Anas querquedula*, czernica *Athya fuligula*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, jastrząb *Accipiter gentilis*, krogulec *Accipiter nisus*, myszołów *Buteo buteo*, pustułka *Falco tinnunculus*, kobuz *Falco subbuteo*, przepiórka *Coturnix coturnix*, zielonka *Porzana parva*, derkacz *Crex crex*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, grzywacz *Columba palumbus*, turkawka *Streptopelia turtur*, sierpówka *Streptopelia decaocto*, kukulka *Cuculus canorus*, pójdzka *Athene noctua*, sowa błotna *Asio flammeus*, jerzyk *Apus apus*, krętogłów *Jynx torquilla*, dzięcioł zielony *Picus viridis*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, lerka *Lullula arborea*, świergotek drzewny *Anthus trivialis*, pliszka żółta *Motacilla flava*, pliszka siwa *Motacilla alba*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, rudzik *Erithacus rubecula*, słowik szary *Luscinia luscinia*, podróżniczek *Luscinia svecica*, pleszka *Phoenicurus phoenicurus*, pokląskwa *Saxicola rubetra*,

kląskawka *Saxicola rubicola*, białorzytka *Oenanthe oenanthe*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris*, śpiewak *Turdus philomelos*, dzwonek *Chloris chloris*, paszkoł *Turdus viscivorus*, strumieniówka *Locustella fluviatilis*, rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus*, jarzębka *Sylvia nisoria*, piegża *Sylvia curruca*, cierniówka *Sylvia communis*, gajówka *Sylvia borin*, kapturka *Sylvia atricapilla*, świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, piecuszek *Phylloscopus trochilus*, mysikrólik *Regulus regulus*, muchołówka szara *Muscicapa striata*, muchołówka mała *Ficedula parva*, raniuszek *Aegithalos caudatus*, czarnogłówka *Poecile montanus*, czubatek *Lophophanes cristatus*, sosnówka *Periparus ater*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, bogatka *Parus major*, pęczacz leśny *Certhia familiaris*, remiz *Remiz pendulinus*, srokoś *Lanius excubitor*, gąsiorek *Lanius collurio*, sójka *Garrulus glandarius*, kawka *Corvus monedula*, gawron *Corvus frugilegus*, czarnowron *Corvus corone*, szpak *Sturnus vulgaris*, mazurek *Passer montanus*, zięba *Fringilla coelebs*, kulczyk *Serinus serinus*, czyż *Carduelis spinus*, szczygieł *Carduelis carduelis*, makolągwa *Carduelis cannabina*, trznadel *Emberiza citrinella*, potrzos *Emberiza schoeniclus*.

Ptaki – ochrona częściowa: czapla siwa *Ardea cinerea*, kruk *Corvus corax*, sroka *Pica pica*, wrona siwa *Corvus cornix*.

Ssaki – ochrona ścisła: gacek brunatny *Plecotus auritus*, nocek duży *Myotis myotis*.

Ssaki – ochrona częściowa: Na terenie Nadleśnictwa Lubartów stwierdzono występowanie bobra europejskiego *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra* - gatunki objęte ochroną częściową i wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej ponadto występują: jeż wschodni *Erinaceus romanicus*, jeż zachodni *Erinaceus europaeus*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, ryjówka malutka *Sorex minutus*, zębiełek białawy *Crocidura leucodon*, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*, łasica *Mustela nivalis*, kret europejski *Talpa europaea*, badylarka *Micromys minutus*, mysz zaroślowa *Apodemus microps*, karczownik ziemnowodny *Arvicola terrestris*.

3.12. Grunty przeznaczone do zalesienia

Nadleśnictwo Lubartów nie posiada gruntów przeznaczonych do zalesienia.

3.13. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PPUL

Prowadzenie gospodarki leśnej w Lasach Państwowych opiera się o przygotowany indywidualnie dla każdego nadleśnictwa plan urządzenia lasu. Ewentualny brak możliwości realizacji PPUL niesie za sobą znaczące skutki prawne, społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze. Przede wszystkim sporządzanie Planu jest wymogiem ustawowym, z którego nie można zrezygnować. Prawo nie zezwala na zaniechanie sporządzenia planu urządzenia lasu ani zaprzestanie jego realizacji. Przedmiotowy Plan będzie zatwierdzonym przez Ministra

właściwego do spraw środowiska dokumentem, z którego realizacji administracja leśna będzie rozliczana pod koniec okresu gospodarczego. Wszelkie zmiany w wykonaniu zatwierdzonych zadań gospodarczych planu urządzenia lasu muszą mieć mocne uzasadnienia.

Planowanie urządzeniowe oraz jego realizacja jest ważnym elementem trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak planu urządzenia lasu przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Część siedlisk leśnych oraz siedlisk gatunków jest w niewłaściwym lub złym stanie. Zaniechanie zabiegów hodowlano-ochronnych może spowodować daleko posunięte zmiany w strukturze pionowej jak i poziomej zespołów leśnych oraz przyczynić się do zubożenia gatunkowego. Utrzymać odpowiednią strukturę lasu w takich płatach można jedynie przez stosowanie odpowiednich zabiegów hodowlano-ochronnych. Zastosowanie cięć odnowieniowych, oraz stosowanie innych zabiegów hodowlano-ochronnych, jest czynnikiem regulującym skład gatunkowy drzewostanów oraz działaniem utrzymującym stałą obecność wszystkich faz rozwojowych w tych drzewostanach.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji Planu należy wspomnieć o konieczności jak najszerzego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna, spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce np.: materiały sztuczne, plastyki, metale wykorzystywane w meblarstwie, czy węgiel kamienny przeznaczony do domowych kotłowni. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Brak realizacji Planu może w znacznym stopniu przyczynić się do pogorszenia stanu zdrowotnego lasu i obniżenia stabilności ekosystemów leśnych poprzez zaniechanie pielęgnowania faz rozwojowych drzewostanów i siedlisk (Poznański 2004). Przegęszczenie drzewostanów przyczynia się nie tylko do pogorszenia jakości surowca drzewnego i zwiększenia zagrożenia pożarowego, ale również ma duży wpływ na stan zdrowotny drzew. W drzewostanach takich jest dużo drzew osłabionych, które stają się siedliskiem szkodników owadzych i grzybów patogenicznych.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji planu urządzenia lasu jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie, czyli ochrona bierna, poprzez wyłączenie lasu z użytkowania i pielęgnowania oraz pozwolenie na naturalny przebieg procesów w nim zachodzących (stosowana głównie w rezerwatach). Ochrona bierna powinna dotyczyć ekosystemów trwałych i stabilnych, o właściwym stanie: właściwa struktura gatunkowa, struktura wiekowa (odpowiedni udział różnych klas wieku drzew), obecność drewna martwego w ilości niestwarzającej zagrożenia dla stabilności ekosystemu, brak gatunków

obcych ekologicznie. Ochrona bierna służy przede wszystkim obserwacji procesów przyrodniczych – sukcesji. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to oczywiście efekt pożądany, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Ochrona bierna nie jest korzystna w przypadku ochrony (zachowania) określonego stanu przyrody. W takiej sytuacji konieczne jest prowadzenie aktywnej ochrony lub zrównoważonej gospodarki leśnej, aby przeciwdziałać pogorszeniu stanu przedmiotu ochrony. Część siedlisk (większość siedlisk nieleśnych) i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

Brak zabiegów sprzyja naturalnej sukcesji – w wielu miejscach niepożądaney, a wręcz szkodliwej – sukcesja drzew i krzewów na siedliskach nieleśnych (Załącznik I DS).

W przypadku braku realizacji Planu mogą być negatywne również skutki ekonomiczne i społeczne.

Do skutków społecznych wynikających z braku realizacji Planu należy przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. Zaniechanie realizacji Planu wiązałoby się z koniecznością zwolnień w Lasach Państwowych (LP) i pracujących na rzecz LP oraz w wielu firmach związanych z przetwórstwem drewna. Utrata miejsc pracy, poza aspektem ekonomicznym, może mieć swoje konsekwencje w aspekcie przyrodniczym. Konsekwencją może być zwiększona antropopresja (zagrożenie pożarowe) i niekontrolowane, często rabunkowe ze szkodą dla przyrody, pozyskanie drewna i innych surowców (np. surowców zielarskich, runa, grzybów) w celach zarobkowych oraz kłusownictwo.

Ekonomiczne skutki, to głównie straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest dość duży. Pozyskanie drewna ujęte w planie cięć użytków rębnych i przedrębnych stanowi źródło dochodów. Brak pozyskania drewna i pozostawienie go w lesie ponad określony czas powoduje utratę lub zmniejszenie jego wartości materialnej.

3.14. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PPUL

Do problemów ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia sporządzania projektu planu urządzenia lasu oraz jego realizacji należy wymienić:

- brak planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Brak planów ochrony utrudnia zarówno planowanie jak i realizację planu urządzenia lasu. Optymalną sytuacją byłoby, aby plany ochrony lub plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, sporządzane były według tego samego stanu co PUL.
- brak kompletnej wiedzy na temat możliwości przemieszczania się saproksylobiontów, co utrudnia planowanie rozmieszczenia kęp drzew do naturalnego rozkładu,
- konieczność uwzględniania wymagań wszystkich gatunków (celów ochrony), które mogą się wzajemnie wykluczać,

- naciski na uzyskiwanie właściwego stanu ochrony (FV), dla drzewostanów na siedliskach przyrodniczych w przeciągu krótkiego okresu czasu.

4. Przewidywalne oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

4.1. Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000

4.1.1. Obszary Natura 2000 położone na gruntach nadleśnictwa

4.1.1.1. Dolina Tyśmienicy PLB060004

Tabela 32. Wykaz i lokalizacja ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Tyśmienicy PLB060004.

Kod	Nazwa		Ocena znaczenia ogólnego	Miejsce występowania na terenie nadleśnictwa
	łacińska	polska		
A054	<i>Anas acuta</i>	Rożeniec zwyczajny	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A050	<i>Anas penelope</i>	Świstun	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A055	<i>Anas querquedula</i>	Cyranka	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A051	<i>Anas strepera</i>	Krakwa	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A043	<i>Anser anser</i>	Gęś gęgawa	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A222	<i>Asio flammeus</i>	Uchatka błotna	B	brak danych dotyczących lokalizacji
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A196	<i>Chlidonias hybridus</i>	Rybitwa białowąsa	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A197	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A154	<i>Gallinago media</i>	Dubelt	B	brak danych dotyczących lokalizacji
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Wodniczka	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A156	<i>Limosa limosa</i>	Rycyk	B	brak danych dotyczących lokalizacji
A272	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A160	<i>Numenius arquata</i>	Kulik wielki	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	Wąsatka	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A056	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A120	<i>Porzana parva</i>	Zielonka	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A193	<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A162	<i>Tringa totanus</i>	Brodziec krwawodzioby	C	brak danych dotyczących lokalizacji

Zgodnie z zaktualizowanym formularzem SDF obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 (aktualizacja 03.2024), objęto ochroną 25 gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w tym obszarze. Na terenie Nadleśnictwa Lubartów, w granicach tego obszaru, **nie stwierdzono występowania** gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony tej ostoi.

Z uwagi na brak występowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz znikomą powierzchnię zajmowaną przez grunty Nadleśnictwa Lubartów w obszarze – 0,52% jego powierzchni oraz fakt, że w większości są to gatunki nie związane z środowiskiem leśnym należy jednoznacznie stwierdzić, że planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunków.

Tabela 33. Prognoza potencjalnego wpływu planu urządzenia lasu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy, których nie stwierdzono na gruntach nadleśnictwa.

Lp.	Gatunek	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PPUL	Przewidywane oddziaływanie ¹			Uwagi
				Krótko terminowe	Średnio terminowe	Długo terminowe	
1	2	4	5	6	7	8	9
1	Wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i> A294 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
2	Rożeniec zwyczajny <i>Anas acuta</i> A054 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
3	Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A056 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
4	Świstun <i>Anas penelope</i> A050 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, zaplanowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
5	Cyranka <i>Anas querquedula</i> A055 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
6	Krakwa <i>Anas strepera</i> A051 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
7	Gęgawa <i>Anser anser</i> A043 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku

Lp.	Gatunek	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PPUL	Przewidywane oddziaływanie ¹			Uwagi
				Krótko terminow e	Średnio terminow e	Długo terminow e	
1	2	4	5	6	7	8	9
8	Uszatka błotna <i>Asio flammeus</i> A222 B	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
9	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i> A060 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
10	Puchacz <i>Bubo bubo</i> A215 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
11	Rybitwa białowłosa <i>Chlidonias hybridus</i> A196 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
12	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> Kod: A197 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
13	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
14	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> A081 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku

Lp.	Gatunek	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PPUL	Przewidywane oddziaływanie ¹			Uwagi
				Krótko terminowe	Średnio terminowe	Długo terminowe	
1	2	4	5	6	7	8	9
15	Derkacz <i>Crex crex</i> A122 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
16	Dubelt <i>Gallinago media</i> A154 B	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
17	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A075 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
18	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> A022 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
19	Rycyk <i>Limosa limosa</i> A156 B	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
20	Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> A272 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
21	Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> A160 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku

Lp.	Gatunek	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PPUL	Przewidywane oddziaływanie ¹⁾			Uwagi
				Krótko terminowe	Średnio terminowe	Długo terminowe	
1	2	4	5	6	7	8	9
22	Wąsatka <i>Panurus biarmicus</i> A323 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
23	Zielonka <i>Porzana parva</i> A120 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
24	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A193 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
25	Brodziec krwawodzioby <i>Tringa totanus</i> A162 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

Oddziaływanie: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe

Wpływ: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) wpływ obojętny, -(minus) wpływ ujemny, negatywny

Proгноza wpływu projektu planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000

Tabela 34. Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Tyśmienicy PLB060004 - gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony oraz ich ostoje wyszczególnione w SDF

Lp.	Nazwa gatunku symbol obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania dla stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz uwagi szczególne w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i> A294 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Rożeniec zwyczajny <i>Anas acuta</i> A054 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Płaskonos <i>Anas clypeata</i> A056 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Świstun <i>Anas penelope</i> A050 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Cyranka <i>Anas querquedula</i> A055 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Krakwa <i>Anas strepera</i> A051 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7	Gęś gąsior <i>Anser anser</i> A043 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Gatunek obserwowany głównie na zrębach i uprawach	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8	Uszatka błotna <i>Asio flammeus</i> A222 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku i symbol obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania i stanu ochrony przedmiotów	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów					Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich występowaniu oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	A060 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Puchacz	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Bubo bubo</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
11	A251 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Rybitwa białowłosa	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Chlidonias hybrida</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
12	A196 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Rybitwa czarna	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Chlidonias niger</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
13	Kod: A197 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Bocian czarny	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Ciconia nigra</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
14	A030 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Błotniak stawowy	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Circus aeruginosus</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
15	A081 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Derkacz	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Crex crex</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
16	A122 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Dubelt	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Gallinago media</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
17	A154 B	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Bielik	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
18	A075 C	3	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
	Bączek	1	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Ixobrychus minutus</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak		
	A022 B	3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku i symbol obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów					Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich występowaniu oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w zarządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19	Rycyk <i>Limosa limosa</i> A156 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
20	Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> A272 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
21	Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> A160 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
22	Wąsatka <i>Panurus biarmicus</i> A322 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
23	Zielonka <i>Porzana parva</i> A120 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
24	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A193 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
25	Brodziec krwawodzioby <i>Tringa totanus</i> A162 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

Wpływ: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) wpływ obojętny, -(minus) wpływ ujemny, negatywny, brak – gdy brak danej czynności w planie,

Oddziaływanie: 1. krótkoterminowe, 2. średnioterminowe, 3. długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego, to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Kryteria wpływu:

Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 3: powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą

4.1.1.2. Lasy Parczewskie PLB060006

Tabela 35. Wykaz i lokalizacja ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Parczewskie PLB060006.

Kod	Nazwa		Ocena znaczenia ogólnego	Miejsce występowania na terenie nadleśnictwa
	łacińska	polska		
A051	<i>Anas strepera</i>	Krakwa	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A043	<i>Anser anser</i>	Gęgawa	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	B	brak danych dotyczących lokalizacji
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Dzięcioł białogrzbiety	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	C	brak danych dotyczących lokalizacji
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	C	brak danych dotyczących lokalizacji

Zgodnie z zaktualizowanym formularzem SDF obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006 (aktualizacja 03.2024), objęto ochroną 8 gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w tym obszarze. Na gruntach Nadleśnictwa Lubartów, w granicach tego obszaru, **nie stwierdzono występowania** gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony tej ostoi.

Z uwagi na brak występowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz znikomą powierzchnię zajmowaną przez grunty Nadleśnictwa Lubartów w obszarze – 0,03% jego powierzchni oraz fakt, że w większości są to gatunki nie związane z środowiskiem leśnym należy jednoznacznie stwierdzić, że planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunków.

Tabela 36. Prognoza potencjalnego wpływu planu urządzenia lasu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie, których nie stwierdzono na gruntach nadleśnictwa.

Lp.	Gatunek	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PPUL	Przewidywane oddziaływanie ¹			Uwagi
				Krótko terminowe	Średnio terminowe	Długo terminowe	
1	2	4	5	6	7	8	9
1	Krakwa <i>Anas strepera</i> A051 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
2	Gęgawa <i>Anser anser</i> A043 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi, planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
3	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i> A060 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
4	Puchacz <i>Bubo bubo</i> A215 B	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
5	Derkacz <i>Crex crex</i> A122 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku
6	Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i> A239 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku
7	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A075 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	planowane w PPUL zabiegi nie mają znaczenia dla ochrony gatunku

Lp.	Gatunek	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PPUL	Przewidywane oddziaływanie ¹⁾			Uwagi
				Krótko terminowe	Średnio terminowe	Długo terminowe	
1	2	4	5	6	7	8	9
8	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> A022 C	Brak wskazówek gospodarczych odnoszących się do zajmowanych przez niego siedlisk-nie stwierdzono gatunku na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	0	0	0	Gatunek nie związany z siedliskami leśnymi. Gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunku

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

Oddziaływanie: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe

Wpływ: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) wpływ obojętny, -(minus) wpływ ujemny, negatywny

Proгноza wpływu projektu planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000

Tabela 37. Obszar specjalnej ochrony ptaków Lasy Parczewskie PLB060006 - gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony oraz ich ostoje wyszczególnione w SDF

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia dla obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnawienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Krakwa <i>Anas strepera</i> A051 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Gęgawa <i>Anser anser</i> A043 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i> A060 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Puchacz <i>Bubo bubo</i> A251 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Derkacz <i>Crex crex</i> A122 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Dzięcioł białogrzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i> A239 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A075 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> A022 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzono występowania gatunku na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

Wpływ: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) wpływ obojętny, -(minus) wpływ ujemny, negatywny, brak – gdy brak danej czynności w planie,

Oddziaływanie: 1. krótkoterminowe, 2. średnioterminowe, 3. długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego, to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Kryteria wpływu:

Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 3: powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),;

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą

4.1.1.3. Dolny Wieprz PLH060051

Obszar Natura 2000 Dolny Wieprz w granicach zasięgu Nadleśnictwa Lubartów zajmuje powierzchnię 1133,89 ha – 13,9% powierzchni obszaru, natomiast udział gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów wynosi – 0,02% (1,49 ha). Na gruntach nadleśnictwa nie potwierdzono występowania przedmiotów ochrony.

Siedliskowe typy lasu

Na terenie obszaru Dolny Wieprz na gruntach Nadleśnictwa Lubartów występuje tylko ols (Ol).

Gatunki panujące

Jedyne wydzielienia leśne Nadleśnictwa Lubartów w zasięgu obszaru porastają drzewostany olszowe w wieku około 50-55 lat z udziałem Brz.

Zabiegi gospodarcze

Z uwagi na brak przedmiotów ochrony oraz **nie** planowanie zabiegów gospodarczych wpływ PPUL jest obojętny.

Oddziaływanie PPUL na integralność obszaru Natura 2000

Obszar nie posiada planu zadań ochronnych. Opracowany został projekt Zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Dolny Wieprz PLH060051.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na integralność tego obszaru.

Tabela 38. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz.

Lp.	Nazwa siedliska Ogólna ocena wg SDF	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnowie- nia	Pielęgno- wanie drzewosta- nów	Rębnie częściowe i przebu- dowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> 3150 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p. 3270 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Ciepolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) 6120 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) 6430 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) 6510 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i> <i>glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe 91E0* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Tabela 39. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz.

Lp.	Nazwa gatunku lub rośliny oraz symbol znaczenia dla obszaru Ogólna ocena wg SDF	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnawianie	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Boleń <i>Aspius aspius</i> 1130 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 1188 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Wydra <i>Lutra lutra</i> 1355 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzona na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Marsylia czterolistna <i>Marsilea quadrifolia</i> 1428 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzona na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> 1145 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

Wpływ: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) wpływ obojętny, -(minus) wpływ ujemny, negatywny, brak – gdy brak danej czynności w planie,

Oddziaływanie: 1. krótkoterminowe, 2. średnioterminowe, 3. długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Kryteria wpływu:

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydzieleń drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

4.1.1.4. Ostoja Parczewska PLH060107

Obszar Natura 2000 Ostoja Parczewska w granicach zasięgu Nadleśnictwa Lubartów zajmuje powierzchnię 46,51 ha – 1,3% powierzchni obszaru, natomiast udział gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów wynosi – 0,29% (10,59 ha). Na gruntach nadleśnictwa nie potwierdzono występowania przedmiotów ochrony.

Siedliskowe typy lasu

Na terenie obszaru Ostoja Parczewska na gruntach Nadleśnictwa Lubartów występują: Bśw, BMśw, BMw, LMw.

Gatunki panujące

Jedynie wydzielena leśna Nadleśnictwa Lubartów w zasięgu obszaru porastają drzewostany sosnowe, brzozowe i osikowe w wieku około 50-85 lat z udziałem Db.

Zabiegi gospodarcze

Z uwagi na brak przedmiotów ochrony oraz **nie** planowanie zabiegów gospodarczych wpływ PPUL jest obojętny.

Oddziaływanie PPUL na integralność obszaru Natura 2000

Obszar posiada plan zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107).

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na integralność tego obszaru.

Tabela 40. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska.

Lp.	Nazwa siedliska Ogólna ocena wg SDF	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnowie- nia	Pielęgno- wanie drzewosta- nów	Rębnie częściowe i przebu- dowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne 3160 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7110* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulo- wanej regeneracji 7120 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria- Caricetea</i>) 7140 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio- Carpinetum</i> , <i>Tilio- Carpinetum</i>) 9170 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>) 91D0* A	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe 91E0* C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzone na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Tabela 41. Prognoza wpływu PPUL na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska.

Lp.	Nazwa gatunku lub rośliny oraz symbol znaczenia dla obszaru Ogólna ocena wg SDF	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> 1042 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> 1060 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i> 4038 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i> 6177 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i> 6199 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 1188 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7	Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i> 1220 C		brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
			brak	brak	brak	brak	brak		
			brak	brak	brak	brak	brak		
8	Bóbr <i>Castor fiber</i> 1337 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzona na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9	Wilk <i>Canis lupus</i> 1352 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzona na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku lub rośliny oraz symbol znaczenia dla obszaru Ogólna ocena wg SDF	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PPUL w urządzanym obiekcie
			Zalesienia	Odnawienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	Wydra <i>Lutra lutra</i> 1355 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Nie stwierdzony na gruntach nadleśnictwa	
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

Wpływ: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) wpływ obojętny, -(minus) wpływ ujemny, negatywny, brak – gdy brak danej czynności w planie,

Oddziaływanie: 1.krótkoterminowe, 2. średnioterminowe, 3. długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Kryteria wpływu:

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

4.2. Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska

4.2.1. Oddziaływanie ustaleń na pozostałe formy ochrony przyrody wyznaczone na terenie Nadleśnictwa Lubartów

Rezerwat przyrody

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest 1 rezerwat: Kozie Góry. W projekcie *Planu* nie zaplanowano działań hodowlanych w rezerwacie. W przypadkach gdyby zaplanowane w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu rębnie mogły wpłynąć negatywnie na przedmiot ochrony lub integralność rezerwatu pozostawia się strefy buforowe o szerokości do 30 m. Zostało to uwzględnione w planowaniu, poprzez odpowiednie określenie rozmiaru pozyskania, umożliwiające pozostawienie takich stref. W wydzieleniach bezpośrednio przylegających do rezerwatu nie planowano zrębów zupełnych. Zabiegi gospodarcze w lasach w zdecydowanej większości mają jedynie miejscowe oddziaływanie, tak więc wykonanie zrębu, trzebieży czy odnowienia w sąsiedztwie rezerwatu tylko w wyjątkowych przypadkach może mieć negatywne oddziaływanie na elementy przyrodnicze poza miejscem ich wykonania.

Projektowane zabiegi w najbliższym otoczeniu rezerwatów nie wpłyną negatywnie na cele ochrony.

Parki krajobrazowe

W południowym i wschodnim zasięgu terytorialnym nadleśnictwa w części zlokalizowane są fragmenty trzech parków krajobrazowych Kozłowiecki PK, PK Pojezierze Łęczyńskie i Nadwieprzański PK.

Dla Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego ustalone zostały szczególne cele ochrony:

Celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów leśnych.

Dla Parku Krajobrazowego Pojezierze Łęczyńskie ustalone zostały szczególne cele ochrony:

Celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów jeziornych i torfowiskowych.

Dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego ustalone zostały szczególne cele ochrony:

Celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny rzeki Wieprz z bardzo cennymi przyrodniczo obszarami lasów i torfowisk.

Zapisy PPUL wpłyną pozytywnie na ekologiczne cele Parków Krajobrazowych. PPUL kontynuuje proces przywracania drzewostanów zgodnych z warunkami siedliskowymi. Efektem

prowadzonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej jest przebudowa uproszczonych, jednopiętrowych drzewostanów na rzecz drzewostanów wielopiętrowych, wielogatunkowych i zróżnicowanych wiekowo. Stymulowana jest renaturalizacja zbiorowisk zastępczych do zespołów naturalnych. PPUL wpłynie pozytywnie na elementy środowiska przyrodniczego PK. Nie przewiduje się, aby negatywnie oddziałował na walory parków krajobrazowych.

Obszary chronionego krajobrazu

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Lubartów znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu: Pradolina Wieprza i Kozi Bór.

W obszarach chronionego krajobrazu zakazy nie obejmują działań związanych z racjonalną gospodarką leśną. Wielofunkcyjna gospodarka leśna wpływa na nie pozytywnie poprzez m. in. renaturalizację zniekształconych fitocenoz, zbiorowisk zastępczych i struktur drzewostanów.

Użytki ekologiczne

Na gruntach Nadleśnictwa Lubartów ustanowiono 14 użytków ekologicznych na powierzchni 69,96 ha. PPUL nie zawiera wskazań gospodarczych dla wydzieleń objętych tą formą ochrony przyrody. Pewien wpływ może wiązać się natomiast z zabiegami wykonywanymi w otoczeniu tych obiektów, przy czym oddziaływanie to jest zależne od rodzaju użytku ekologicznego. Może ono wystąpić w przypadku obszarów bagiennych, podmokłych, będących wrażliwymi na wszelkie zaburzenia. Związane jest to zwłaszcza z wykonywaniem cięć zupełnych (w ramach rębni zupełnej, a także gniazdowej) oraz następującego po nim przygotowania gleby w bliskim sąsiedztwie takich siedlisk, a także możliwymi zmianami warunków wodnych. Nie przewiduje się natomiast negatywnego oddziaływania w odniesieniu do użytków stanowiących zadrzewienia, łąki, pastwiska, lub role, a takich – mimo innej ewidencji gruntów – jest w Nadleśnictwie najwięcej.

W wydzieleniach z występującym użytkowaniem ekologicznym nie planowano żadnych zabiegów. Zabiegi takie są natomiast zaplanowane w otoczeniu użytków. W przypadku zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczeń, trzebieży) w otoczeniu użytków, nie planuje się możliwości negatywnego oddziaływania, więc nie zapisano ograniczeń w ich wykonaniu. Natomiast w przypadku realizacji w wydzieleniach sąsiadujących z użytkowaniem zaplanowanych rębni zaleca się:

- pozostawienie wokół użytków stref buforowych o szerokości ok. 30 m w postaci zachowanej kępy starodrzewiu. We wskazaniach gospodarczych zapis ten przejawia się w zmniejszonym % pozyskania masy w ramach zaplanowanej rębni.

Pod warunkiem zastosowania zaleceń przewidzianych w PPUL nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego wpływu na użytki ekologiczne

Pomniki przyrody

Na terenie gruntów Nadleśnictwa Lubartów znajduje się 6 pomników przyrody stanowiących pojedyncze drzewa i grupy drzew. Wskazuje się, aby przy pomnikach przyrody nie stosować zrębów zupełnych, wykonywać gniazd, zaleca się tworzenie stref zabezpieczających o powierzchni do 5 arów. Ważnym jest, aby prowadzone zabiegi nie naraziły na uszkodzenie lub zamarcie pomnika przyrody.

Po przeanalizowaniu zapisów projektu PUL dla Nadleśnictwa Lubartów, w odniesieniu do form ochrony przyrody nie stwierdzono, żeby zaplanowane działania w którymkolwiek miejscu łamały obowiązujące zakazy, a ich realizacja mogła znacząco negatywnie wpływać na cele i przedmioty ochrony.

4.2.2. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt. Na poziomie gatunkowym można wyróżnić wiele grup gatunków wymagających szczególnej uwagi. Zainteresowanie każdą z tych grup może być podyktowane innymi względami. Główne grupy gatunków, które znajdują się w obszarze wpływu gospodarki leśnej, to: gatunki użytkowane gospodarczo, gatunki szczególnie cenne oraz objęte ochroną prawną.
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków. Na poziomie genetycznym największą uwagę przywiązuje się do zachowania puli genowej gatunków użytkowanych gospodarczo, ze względu na ich znaczenie dla człowieka. Dotyczy to przede wszystkim wytworzonej zmienności wewnątrzgatunkowej roślin, w tym drzew i krzewów leśnych oraz zwierząt.
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów. Poziom systemów ekologicznych obejmuje różnorodność ekosystemów oraz ich układów, przesądzających o różnorodności krajobrazów przyrodniczych. Dla nich tereny leśne mają strategiczne znaczenie.

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, a także obowiązujących w Lasach Państwowych zarządzeń oraz Instrukcji Ochrony Lasu.

Różnorodność genetyczna

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 29.07.2015 r. (Dz.U.2015, poz.1092) w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego Nadleśnictwo Lubartów znajduje się na terenie regionów nasiennych: So 40, 42, Św 10, Jd 10, Brz 40, Bk 20, Dbb 40, Dbs40, Md 20, Oi 40.

Nadleśnictwo rozwinęło własną bazę nasienną, na którą składają się: wyłączone drzewostany nasienne (WDN), gospodarcze drzewostany nasienne (GDN), drzewa mateczne (DM), plantacje nasienne, źródła nasion. Baza nasienne stanowi podstawę prowadzonej w nadleśnictwie produkcji szkółkarskiej.

Tabela 42. Zestawienie obiektów bazy nasiennej w Nadleśnictwie Lubartów.

LP.	OBIEKT BAZY NASIENNEJ	ILOŚĆ
1	2	3
1	Wyłączone drzewostany nasienne	11,84
2	Gospodarcze drzewostany nasienne	812,32
3	Drzewa mateczne (szt.)	21
4	Źródła nasion (wydzielenia)	9

* powierzchnia całego wyłączenia leśnego

Wymienione powyżej obiekty służą zachowaniu pożądanych cech genetycznych oraz zabezpieczają produkcję wartościowego materiału odnowieniowego. Na wzrost różnorodności genetycznej mają również wpływ odnowienia naturalne, stosowane na coraz większą skalę. Prowadzi to do zróżnicowania genotypów młodego pokolenia poszczególnych gatunków, bowiem w rozmnażaniu bierze udział liczna i zróżnicowana genetycznie populacja drzew (rodziców).

Różnorodność ekosystemów

Projektowane zabiegi gospodarcze w drzewostanach nadleśnictwa nie powodują zagrożenia zmniejszenia się liczby i powierzchni poszczególnych typów ekosystemów, ponieważ odnoszą się wyłącznie do gruntów leśnych. Jednocześnie dla zachowania różnorodności biologicznej ekosystemów nadleśnictwa PPUL zaleca:

- zachowanie odpowiednich stosunków wodnych (poprzez retencjonowanie wody w rowach, śródleśnych zbiornikach),
- pozostawianie do naturalnego rozkładu starych drzew,
- pozostawianie drzew dziuplastych,
- utrzymanie zarośli przybrzeżnych przynajmniej na jednym z brzegów cieku,
- ochrona lasów łęgowych i bagiennych,
- pozostawianie stref przejściowych (ekotonów), tzn. granicy lasu z innymi ekosystemami, zwłaszcza polnymi, łąkowymi, wodnymi i bagiennymi oraz wzdłuż dróg publicznych zgodnie z zapisami IOL,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach,
- wykorzystanie mikrosiedlisk,
- konieczność zachowania powierzchni nieleśnych poprzez brak zalesień, wykaszanie, usuwanie krzewów i hamowanie naturalnej sukcesji.

Przestrzeganie powyższych zaleceń, realizacja zapisów Rozporządzenia w sprawie dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej z 27.03.2023 r. (Dz.U. 2023, poz. 672), powinno przyczynić się do zwiększenia ilości i naturalności ekosystemów.

Różnorodność gatunkowa drzewostanów

W zakresie oceny wpływu PPUL na różnorodność gatunkową należy analizować zapisy dotyczące projektowanych zabiegów na różnorodność gatunkową grzybów, roślin i zwierząt oraz wpływ projektowanych składów odnowień na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów. W pierwszym przypadku realizacja zabiegów może wpływać pozytywnie na jakąś grupę organizmów z drugiej zaś strony, na inne gatunki, mogą wpływać krótkoterminowo negatywnie. Generalnie podkreślić należy, że przedstawione zalecenia i sposoby ograniczenia negatywnego wpływu mają na celu umożliwienie zachowania szerokiego spektrum gatunków w zakresie odpowiadającym poszczególnym ekosystemom. Oceniając działania pod kątem wpływu na różnorodność gatunkową drzewostanów, należy odnieść się do tabel zawierających proponowane typy drzewostanów i składry gatunkowe upraw w poszczególnych siedliskowych typach lasu oraz tabeli docelowych składów drzewostanu na siedliskach przyrodniczych. Analiza ich pozwala na stwierdzenie, że w nadleśnictwie w składach gatunkowych drzewostanów uwzględniono większość lasotwórczych gatunków drzew występujących naturalnie w obszarze swoich zasięgów.

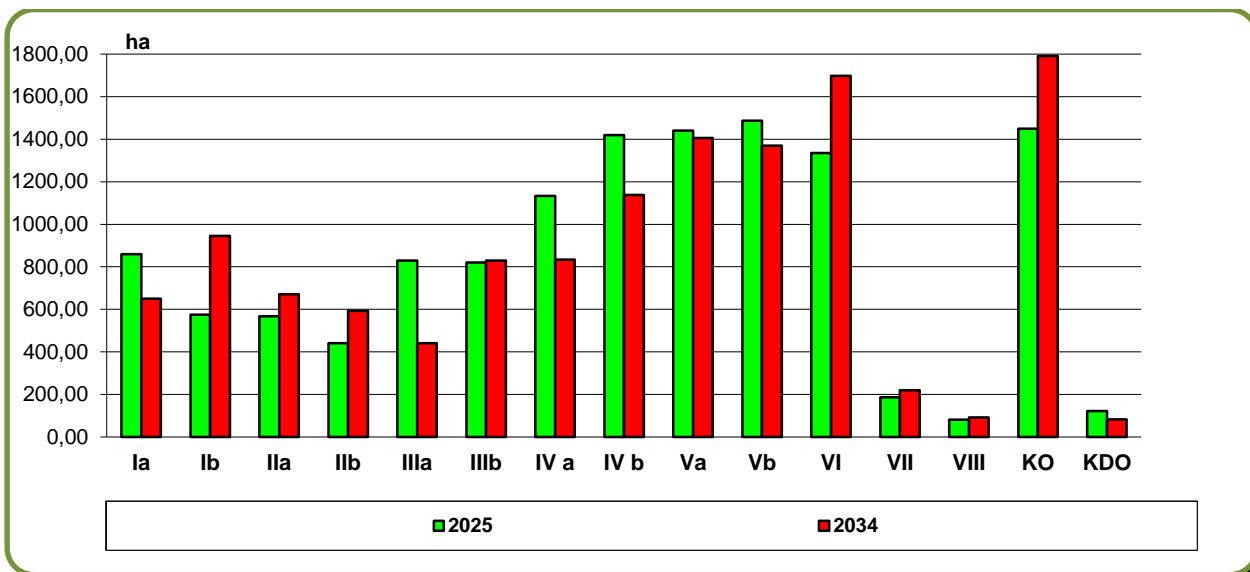
W Nadleśnictwie Lubartów drzewostany głównie pochodzą z sadzenia. Drzewostany nadleśnictwa tworzy 36 gatunków drzew, z czego 21 występuje jako gatunki panujące. Głównym gatunkiem panującym jest sosna, która zajmuje 74,65% powierzchni i stanowi 76,22% masy. Gatunek ten osiąga przeciętnie I bonitację. Drzewostany z panującą sosną w większości są z sadzenia. Kolejne gatunki panujące to: Db, Dbs, Dbb – 17,92% pow. i 17,2% zasobności, Ol – 3,06% pow. i 2,96% zasobności, Brz – 2,89% pow. i 2,4% zasobności.

Realizacja zapisów zawartych w PPUL nie prowadzi do uproszczenia struktury gatunkowej, jedyne zapisy noszące przesłanki eliminacji gatunków, to zapisy odnoszące się do ograniczenia występowania ekspansywnych gatunków obcych. Pozostałe zaplanowane czynności, a w szczególności planowane odnowienia mają na celu zachowanie różnorodności gatunkowej drzewostanów, poprzez stosowanie składów upraw o szerokiej gamie gatunków, jak najbardziej zbliżonych składem gatunkowym do potencjalnych zespołów roślinnych występujących na tym terenie.

Porównując powierzchnię leśną zalesioną według gatunków panujących i rzeczywistych wnioskować można, iż skład gatunkowy drzewostanów jest bardziej urozmaicony niż wynikałoby to z ich składu wg gatunków panujących. Drzewostany stopniowo przekształcane są z jednogatunkowych w wielogatunkowe o zróżnicowanej strukturze wiekowej i pionowej.

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa Lubartów

Wykres 7. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.

Prognostowanie wskazuje, że nastąpią zmiany w strukturze wiekowej lasu nadleśnictwa. Na koniec 10-lecia zmniejszy się udział drzewostanów III klasy wieku o 23%, IV klasy wieku o ok. 23%. Zwiększy się powierzchnia drzewostanów powyżej 100 lat o 25%, VI (101-120 lat) o 27% oraz KO o około 24%. Należy zauważyć, że systematycznie wzrasta powierzchnia najmłodszych klas wieku. Świadczy to o pozytywnej tendencji w gospodarce leśnej, do zachowania drzewostanów.

Oprócz kumulacji zapasu miąższości, PPUL przewiduje ochronę zasobów naturalnych występujących w lesie tj. chronionych gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych, roślinności runa leśnego, wód i gleby. Plan nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, zmniejszenia gruntów leśnych, ani zmniejszenia powierzchni całego nadleśnictwa.

Drewno martwe

Wzrost miąższości drewna martwego będzie zwiększany poprzez stosowanie ogólnych zasad – pozostawianie drzew obumierających, martwych stojących i leżących, w szczególności na siedliskach przyrodniczych, pozostawianie biogrup na zrębach do ich naturalnego rozpadu, pozostawianie części biomasy na zrębach⁷. W Instrukcji Ochrony Lasu również znajdują się wytyczne jakie działania należy podjąć, aby zwiększyć różnorodność biologiczną i zapewnić

⁷ Rozporządzenie w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej z 27.03.2023 r.

odpowiednie warunki do rozwoju organizmów związanych z martwym i obumierającym drewnem (np. pozostawianie tzw. drzew biocenotycznych i dziuplastych).

Gatunki obce, neofityzacja

Neofityzacja wyróżniana jest w drzewostanach, które w swoim składzie gatunkowym posiadają gatunki „obce” takie jak: sosna Banksa *Pinus banksiana*, sosna czarna *Pinus nigra*, daglezwia *Pseudotsuga taxifolia*, dąb czerwony *Quercus rubra*, czeremcha amerykańska *Padus serotina*, robinia akacjowa *Robinia pseudacacia*, klon jesionolistny *Acer negundo*.

Ograniczenie występowania udziału gatunków obcych w drzewostanach będzie następowało w ramach cięć rębnych oraz poprzez zabiegi pielęgnacyjne (PIEL, CW, CP, TW, TP), która w pierwszej kolejności będzie eliminowała obce gatunki z drzewostanów. Gatunki obce występujące w podszycie drzewostanu będą usuwane w trakcie wykonywania użytkowania rębego poprzez zabiegi agrotechniczne (uprzątniecie podszycu i przygotowanie powierzchni do odnowienia lasu), a także w ramach trzebieży. Te racjonalne metody ograniczenia neofityzacji spowodują zmniejszenie występowania obcych gatunków w drzewostanach oraz wpłyną na ochronę walorów przyrodniczych lasu.

Usuwanie gatunków obcych ekologicznie z warstwy drzewostanu odbywać się będzie w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych. W stosunku do obcych ekologicznie i ekspansywnych gatunków zielnych należy podjąć działania w kierunku eliminacji tych gatunków głównie metodami mechanicznymi, usuwanie ręczne, koszenie, w okresie przed rozwojem nasion. Jednakże, bez kompleksowej eliminacji tych gatunków z gruntów otaczających lasy Nadleśnictwa Lubartów skuteczność takich zabiegów wydaje się wątpliwa i krótkookresowa.

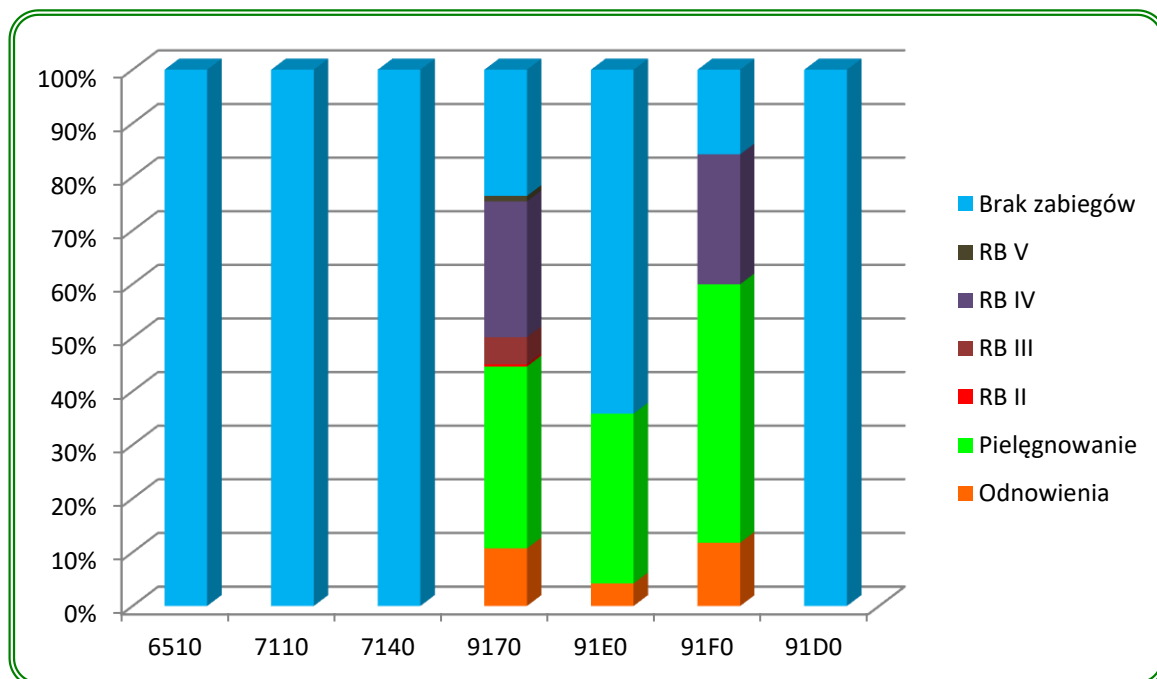
W trakcie inwentaryzacji obcych gatunków inwazyjnych w 2019 roku na terenie gruntów nadleśnictwa stwierdzono występowanie dwóch takich gatunków. Są to: niecierpek drobnokwiatowy oraz kolczurka klapowana, których występowanie stwierdzono głównie wzdłuż dróg leśnych nadleśnictwa. Zalecane jest zwalczanie mechaniczne kolczurki klapowanej.

4.2.3. Siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000

Wskazania gospodarcze planowane są w stosunku do całości wydzielenia, w którym jest zlokalizowane siedlisko przyrodnicze. W przypadku wskazań dotyczących zagospodarowania rębego rębiami złożonymi wykonane zabiegi będą obejmować od 30 do 60% powierzchni wydzielań. Wskazania dotyczące pielęgnacji drzewostanów będą wykonywane na całych powierzchniach wyłączeń urządzeniowych. Odnowienie lasu, mające na celu kształtowanie młodego pokolenia, będzie wykonywane na zasadzie zgodności składu gatunkowego odnowień z siedliskiem przyrodniczym, zapewniając tym samym właściwy udział gatunków głównych, domieszkowych i biocenotycznych.

Analizę przewidywanego oddziaływania PPUL na siedliska przyrodnicze przeprowadzono dla wszystkich leśnych siedlisk przyrodniczych, które występują w nadleśnictwie.

Wykres 8. Planowane zabiegi na leśnych siedliskach przyrodniczych w udziale procentowego powierzchni w Nadleśnictwie Lubartów.

Planowane wskazania gospodarcze w wyłączeniach taksacyjnych, w których występują siedliska przyrodnicze muszą uwzględniać specyfikę tego siedliska.

Tabela 43. Planowane zabiegi na siedliskach przyrodniczych w Nadleśnictwie Lubartów.

Lp.	Siedlisko przyrodnicze		Odnowie nia ¹	Piel. d- stanów	Rębnie				Brak zabiegów
	Nazwa	Kod			II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510							34,34
2	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110							3,93
3	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140							7,57
4	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	144,66	457,15	5,33	68,41	341,63	13,53	317,50
5	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	1,53	11,51					23,35
6	Łęgowe lasy dębowo-- wiązowo-jesionowe	91F0	4,46	10,67			9,17		5,97
7	Bory i lasy bagienne	91D0							2,80
Razem			150,65	479,33	5,33	68,41	350,80	13,53	395,46

¹Odnowienia wynikają z wykonania planowanych cięć rębnych

Analizując powyższe dane, można stwierdzić, że realizacja planowanych zabiegów nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska przyrodnicze, a w niektórych przypadkach będzie miało oddziaływanie pozytywne. W ramach cięć pielęgnacyjnych eliminowane będą gatunki

obecnie dla danego siedliska, kształtowana będzie budowa pionowa drzewostanów (np. popieranie i kształtowanie II piętra na siedlisku grądu).

Realizacja cięć rębnych, a w dalszej kolejności odnowień pomaga kształtować strukturę gatunkową i piętrową drzewostanów, odbywać się będzie przebudowa i dostosowanie składów gatunkowych do siedliska oraz:

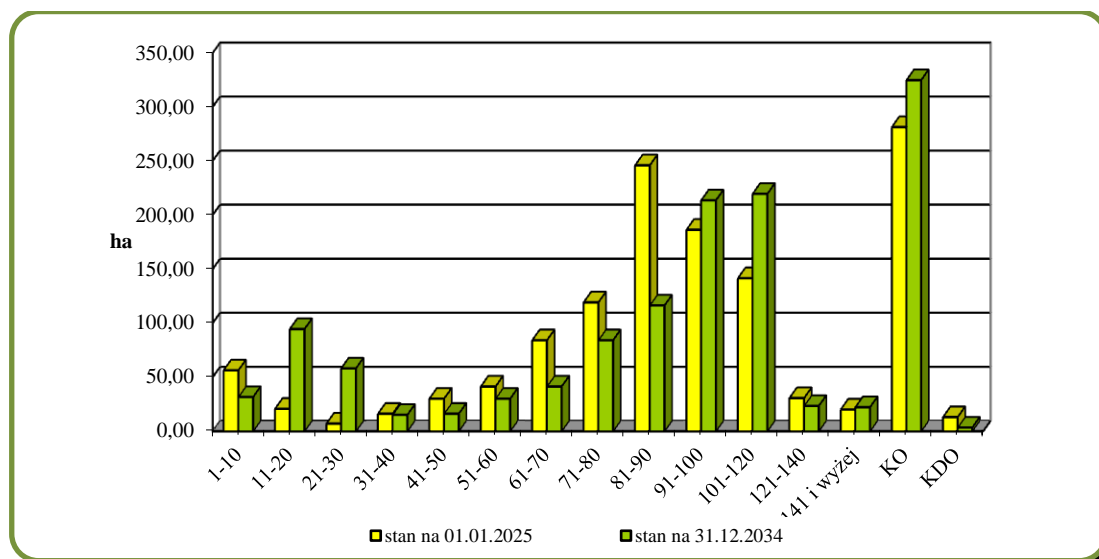
- cięcia rębne i odnowienie rozciągnięte w czasie (rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe oraz rębnia ciągła ze średnim i długim okresem odnowienia co najmniej 20 lat) pozwalają na uzyskanie drzewostanów wielowiekowych,
- cięcia rębne i odnowienie rozciągnięte będą na dużym obszarze, co pozwoli na uzyskanie zróżnicowania przestrzennego drzewostanów,
- projektowane składy upraw odpowiadają potencjalnym zbiorowiskom roślinnym, co pozwala uzyskać skład gatunkowy drzewostanu zbliżony do naturalnego.

W rozdziale 6 POP zawarto wytyczne dotyczące postępowania na siedliskach przyrodniczych. Realizacja planowanych czynności gospodarczych z uwzględnieniem tych wytycznych (rodzaj rębni, skład odnowień, popieranie odnowień naturalnych, eliminowanie obcych geograficznie i ekologicznie domieszek, zwiększanie ilości drewna martwego) pozwoli na poprawienie stanu siedlisk.

Struktura wiekowa drzewostanów siedlisk przyrodniczych

Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170

Wykres 9. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów grądu subkontynentalnego na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.

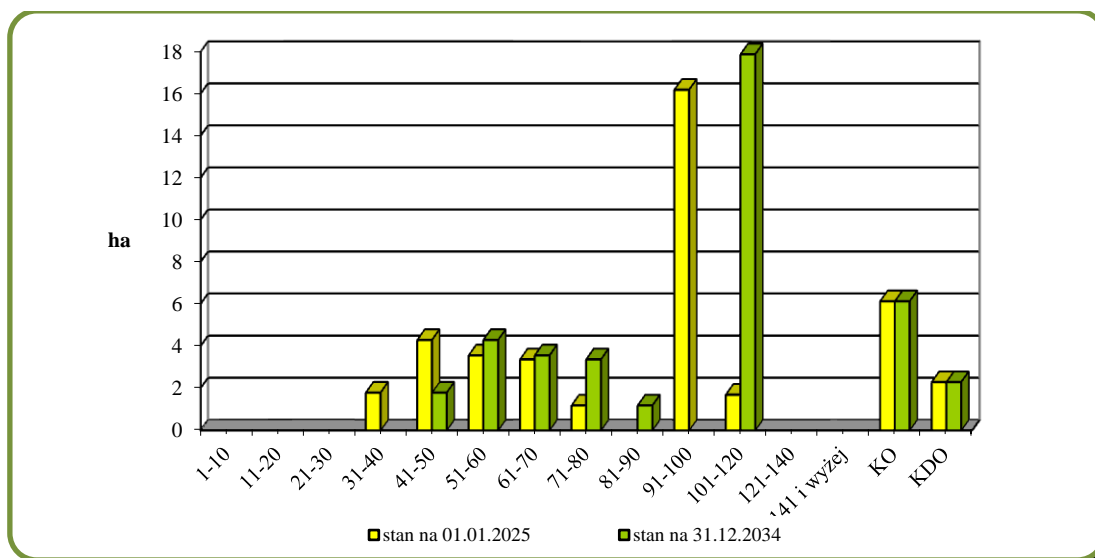
Struktura wiekowa drzewostanów grądu 9170 jest zróżnicowana. Drzewostany na siedlisku 9170 występują we wszystkich klasach wieku i fazach rozwojowych drzewostanów.

Mały jest udział drzewostanów młodszych klas wieku, co wynika ze sposobu zagospodarowania (rębnie złożone). Przeważają drzewostany w klasie odnowienia oraz w wieku 81-90 lat. W efekcie realizacji PPUL dojdzie do zmian struktury wiekowej drzewostanów, co wynika z nieprzerwanego starzenia się drzew oraz wykonanych zabiegów gospodarczych związanych z pielęgnacją drzewostanów. W strukturze wiekowej drzewostanów grądu subkontynentalnego na koniec okresu nastąpi przesunięcie o jedną podklasę wieku, przez co znacznie zmniejszy się udział Va klasy wieku i zwiększy się powierzchnia Vb oraz VI klasy wieku. Przybędzie drzewostanów powyżej 100 lat. Realizacja pozyskania w ramach użytkowania rębного spowoduje znaczący wzrost powierzchni drzewostanów w wieku 11-20 oraz 21-30 lat.

Należy zauważyć, że ponad 50% drzewostanów na siedlisku grądu, to drzewostany z panującą sosną i brzozą. Drzewostany te podlegają przebudowie w kierunku składów zgodnych z typem siedliskowym lasu oraz przyrodniczym typem lasu charakterystycznym dla siedliska grądu.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0

Wykres 10. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów łęgów 91E0 na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.

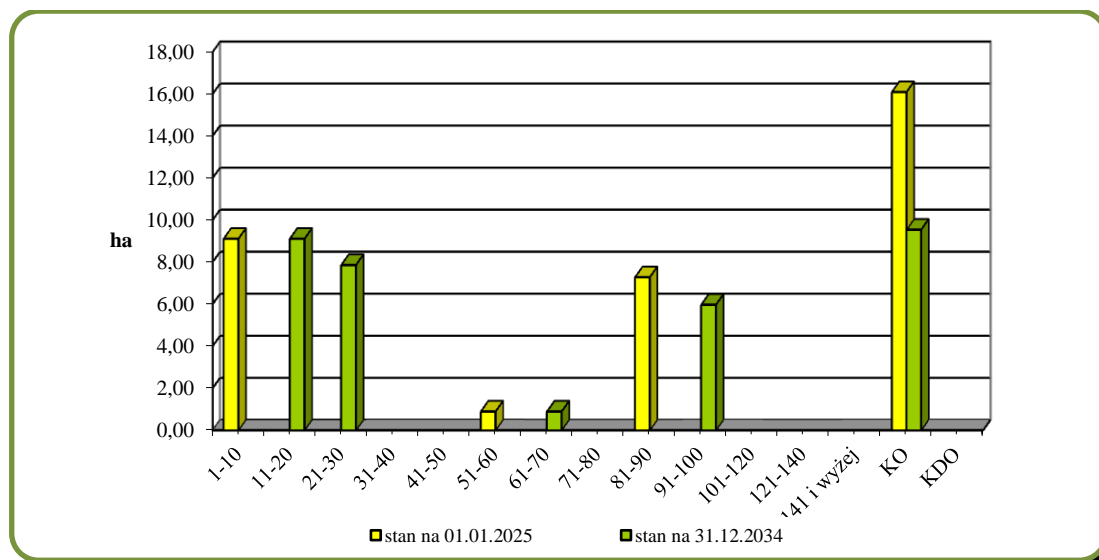

Struktura wiekowa drzewostanów łęgu 91E0 jest zróżnicowana i charakteryzuje się nierównomiernym rozkładem w poszczególnych klasach wieku. Dominują drzewostany w wieku 91 – 100 lat. W efekcie realizacji PPUL na koniec okresu nastąpi przesunięcie o jedną podklasę wieku, przez co znacznie zmniejszy się udział Vb klasy wieku. Przybędzie drzewostanów ponad 100 letnich. Będą one zajmować ok. 40% powierzchni siedliska. Sytuacja taka sprzyja potencjalnemu wzrostowi udziału drewna martwego na tym siedlisku. Dominujące drzewostany olszowe w tym wieku znajdują się w fazie terminalnej.

Realizacja PPUL przyczyni się do wzrostu powierzchni najmłodszego pokolenia w ramach klasy odnowienia.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowe-jesionowe 91F0

Wykres 11. Powierzchniowy udział klas wieku drzewostanów łęgów 91F0 na terenie Nadleśnictwa Lubartów według stanu na początek (01.01.2025) i koniec (31.12.2034) obowiązywania PUL.

Na siedlisku łęgu 91F0 występują głównie drzewostany w klasie odnowienia oraz w wieku 1-10 oraz 81-90 lat zajmując łącznie ponad 97% powierzchni siedliska. W efekcie realizacji PPUL na koniec okresu nastąpi naturalne przesunięcie o jedną podklasę wieku, co związane jest z wzrostem udziału drzewostanów ponad 90-letnich oraz najmłodszych w wieku 11-30 lat.

4.2.4. Analiza zaproponowanych typów drzewostanów i składów upraw dla siedlisk przyrodniczych

Typy drzewostanów ustalone na KZP odpowiadają kompozycji gatunkowej siedlisk przyrodniczych chronionych w ramach sieci Natura 2000. Zawarte w elaboracie zalecenia stosowania specjalnego doboru gatunków dobrze zabezpieczają istniejące w nadleśnictwie siedliska przyrodnicze. Wszystkie projektowane w elaboracie urządzeniowym składy gatunkowe odpowiadają naturalnej strukturze gatunkowej zbiorowisk roślinnych będących identyfikatorami siedlisk przyrodniczych.

Zapisy projektu planu urządzenia lasu przyczyniają się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez uwidocznienie w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych zinwentaryzowanych stanowisk grzybów, roślin i zwierząt chronionych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków i przez to przyczyni się do ich zachowania.

Analizie poddano wydzielenia z siedliskami przyrodniczymi występujące poza obszarami SOO Natura 2000 oraz nie będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Oceniając typy drzewostanów przypisane do konkretnych wydzieleni i przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw (**Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**) można stwierdzić, że względnie zostały wszystkie lasotwórcze gatunki drzew występujące naturalnie w zasięgu nadleśnictwa oraz zachowana została zgodność z naturalnym składem gatunkowym.

Tabela 44. Zestawienie powierzchniowe typów siedliskowych lasu i leśnych siedlisk przyrodniczych występujących poza obszarami SOO Natura 2000.

TSL	Razem				Ogółem
	9170	91E0	91F0	91D0	
LMśw	529,62				529,62
LMw	43,39				43,39
Lśw	622,88				622,88
Lw	98,87	13,61	33,37		145,85
OI		21,49			21,49
OIJ		6,19			6,19
bagno		0,35		2,80	3,15
Razem	1294,76	41,64	33,37	2,80	1372,57

Tabela 45. Porównanie przyjętych typów drzewostanów i składów gatunkowych upraw ze składami zaproponowanymi dla naturalnych typów lasu Nadleśnictwa Lubartów dla siedlisk przyrodniczych występujących poza obszarami SOO Natura 2000.

Kod siedli-ska	Naturalny skład gatunkowy wg J.M. Matuszkiewicza 2008r. i SPHL	TSL	TD	Skład odnowienia ustalony na KZP i NTG na podstawie ZHL	Ocena
1	2	3	4	5	6
9170	Gb – Lp – Db z domieszką KI, Brz, Os, Jb, So	LMśw	Db-So	So 50%, Db 30%, inne 20%	Na siedlisku LMśw stosować TD: So-Db. Na siedliskach LMśw i LMw należy zwiększać w uprawach udział Db i innych gatunków liściastych, zaś zmniejszać udział So, wykorzystując mikrosiedliska. Na siedlisku Lw stosować TD: Db.
			So-Db	Db 50% So 30%, inne 20%	
		Lśw	Db	Db 80%, Md i inne 20%	
		LMw	So-Db	Db 50% So 30%, inne 20%	
		Lw	Db	Db 80%, Js* i inne 20%	
91E0	OI z domieszką Św, Js, Brzom, Dbszyp	Lw	OI-Db	Db 50%, OI 30%, Js* i inne 20%	Planowany skład gatunkowy prawidłowy. Stosować TD: OI-Db na siedlisku Lw należy zwiększać w uprawach udział OI i Js, zaś zmniejszać udział Db i So wykorzystując mikrosiedliska. Na siedlisku OIJ stosować TD: Db-OI-Js
			OI	OI 80%, Brz i inne 20%	
		OIJ	Db-OI-Js	Js 30%*, OI 30%, Db 20%, inne 20%	
			Js-Db	Db 40%, Js* 30%, OI i inne 30%	
91F0	Db-Js-Wz z domieszką Gb, Lp, KI, OI	Lw	Db	Db 80%, Js* i inne 20%	Planowany skład gatunkowy prawidłowy. Należy zwiększać w uprawach udział Wz i Js, zaś zmniejszać udział Db i OI, wykorzystując mikrosiedliska.
			OI-Db	Db 50%, OI 30%, Js* i inne 20%	

Podane w powyższej tabeli typy drzewostanów (TD) i składy odnowienia drzewostanów ustalone są dla poddziału leśnego, w którym zlokalizowano siedlisko przyrodnicze, a nie do występującego mikrosiedliska lub niewielkiego płatu innego siedliska. Typ drzewostanu jest ogólnym wyznacznikiem celu gospodarowania na danym siedlisku i określa skład gatunków głównych według wzrastającego udziału.

PPUL zaleca, by podczas planowania składów gatunkowych odnowień uwzględniać opracowanie glebowo-siedliskowe i występujące mikrosiedliska. Orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu należy traktować jako ramowy wyznacznik składu gatunkowego. Orientacyjny skład gatunkowy upraw może ulec zmianie. W uzasadnionych przypadkach, uwzględniając zmienność warunków w ramach typu siedliskowego lasu oraz miejscowe doświadczenia, należy modyfikować składy gatunkowe upraw, w zakresie typów drzewostanów zachowując główny gatunek.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że planowane składy gatunkowe upraw nie upraszczają naturalnego zróżnicowania gatunkowego w ramach siedliska przyrodniczego.

4.2.5. Oddziaływanie na ludzi

Oddziaływanie zapisów projektu planu urządzenia lasu na ludzi należy rozpatrywać w dwóch wymiarach. Pierwszym są korzyści ekonomiczne związane z funkcją produkcyjną lasu, realizowaną przede wszystkim poprzez pozyskanie drewna. Drugim wymiarem są szeroko rozumiane korzyści o charakterze społecznym. Możliwość realizowania funkcji ekonomicznej lasu wiąże się ściśle z wymogami PPUL, ponieważ prowadzenie gospodarki leśnej odbywa się w oparciu o zapisy tego dokumentu. Korzystny wpływ postanowień PPUL na ludzi uwidacznia się poprzez zapewnienie pracy i dochodów, zarówno społecznościom lokalnym zamieszkującym teren nadleśnictwa, jak też w szerszym ujęciu, grupom zawodowym związanym z leśnictwem i branżą drzewną. Ludzie znajdują zatrudnienie i osiągają korzyści finansowe przy wykonywaniu wszystkich zabiegów gospodarczych zaplanowanych w PPUL (odnowień, pielęgnacji drzewostanów, rębni). Trudnym do zmierzenia aspektem ekonomicznym, który wiąże się z zasadą zachowania trwałości lasów oraz ich powszechnej dostępności, są korzyści (dochody) związane z możliwością pozyskania runa leśnego. Dodatni wpływ zapisów planu w wymiarze społecznym jest związany przede wszystkim z szerokim udostępnianiem lasów jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia różnorodnych działań z zakresu promocji i edukacji ekologicznej m.in. prowadzenie zajęć z młodzieżą, organizowanie konkursów ekologicznych, cyklicznych akcji plenerowych oraz zajęć terenowych w oparciu o wytyczone i oznakowane ścieżki dydaktyczno-edukacyjne. Zadania związane z tymi zagadnieniami są opisane w części składowej PPUL jaką jest *Program ochrony przyrody* w nadleśnictwie. Zapisy PPUL, a w szczególności *Programu ochrony przyrody*, mogą być pomocne dla nadleśnictwa przy projektowaniu miejsc turystyczno-rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, edukacji przyrodniczo-leśnej.

Wykonywanie cięć rębnych oraz w mniejszym stopniu trzebieży, wskazanych do wykonania w PPUL wiąże się również w wymiarze społecznym z negatywnym wpływem tych zapisów na ludzi. Prowadzenie gospodarki leśnej, zwłaszcza pozyskanie drewna w wyniku cięć zupełnych, jest często odbierane jako negatywne zjawisko degradujące środowisko leśne. Działania edukacyjne prowadzone przez nadleśnictwo powinny minimalizować ten niekorzystny aspekt.

Realizacja PPUL nie wpływa bezpośrednio na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, jako że charakter zaplanowanych zabiegów i działań dotyczy wyłącznie kształtowania drzewostanów w ekosystemach leśnych. Prace leśne wykonywane są wyłącznie w lesie, a teren objęty wycinką drzew powinien być, według wewnętrznych przepisów oraz zasad BHP, oznaczony znakami zakazu wstępu. Zakłady Usług Leśnych, wykonujące czynności w zakresie pozyskania i hodowli, są w tym zakresie przeszkolone oraz mają stosowne uprawnienia. Tak więc o ile sam PPUL nie zawiera zapisów mogących wpływać negatywnie na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi wykonujących prace leśne, o tyle jego realizacja, bez zachowania podstawowych zasad bezpieczeństwa, może takie ryzyko zawierać.

Wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na ludzi, zarówno w krótkim oraz średnim okresie został oceniany jako obojętny, natomiast w dłuższej perspektywie, należy uznać za dodatni.

4.2.6. Oddziaływanie na rzadkie i chronione gatunki grzybów i roślin

Istotny wpływ PPUL na komponenty środowiska przyrodniczego może dotyczyć wybranych gatunków roślin i grzybów. Wskazania gospodarcze w PPUL oddziałują bezpośrednio na te gatunki lub może też oddziaływać pośrednio, poprzez zmiany ich siedlisk. Analizę oddziaływania zapisów PPUL na chronione i rzadkie gatunki grzybów i roślin wykonano w oparciu o dane zawarte w Programie ochrony przyrody i planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Analizę przeprowadzono dla gatunków o znanej lokalizacji stanowisk występujących na terenie Nadleśnictwa Lubartów.

W ramach Prognozy oceniono wpływ zapisów PPUL na chronione gatunki porostów, zwierząt i roślin. Szczegółowej analizie poddano:

- gatunki roślin objęte ochroną: kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, salwinia pływająca *Salvinia natans*, widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, grzybień białe *Nymphaea alba*, ciemiężca zielona *Veratrum lobelianum*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, kukulka (storczyk) szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, miodownik melisowaty *Melittis melissophyllum*, wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*, bagno zwyczajne *Ledum palustre*

- gatunki roślin rzadkich: zachyłka trójkątna *Gymnocarpium dryopteris*, dąbrówka kosmata *Ajuga genevensis*, dzwonek brzoskwiniolistny *Campanula persicifolia*, zawilec żółty *Anemone ranunculoides*

- mszaków: gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, płonnik pospolity *Polytrichum commune*

- porostów: chrobotek leśny *Cladonia arbuscula*

- grzybów: smardz jadalny *Morchella esculenta*.

Planowane zabiegi gospodarcze, głównie rębnie i trzebieże nie powinny doprowadzić do ubytku w liczebności i kondycji populacji chronionych gatunków roślin. Informacje dotyczące miejsc występowania gatunków chronionych roślin są zapisane w opisach taksacyjnych.

Pracownicy wykonujący zadania gospodarcze są na bieżąco informowani o miejscach występowania stanowisk chronionych gatunków. Stanowiska te umieszczane są na szkicach zrębowych. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania czynności gospodarczych na chronione gatunki stosuje się różne sposoby zapobiegawcze, np. poprzez wykorzystanie stałych szlaków zrywkowych, wykonywanie zabiegów w okresie zimowym, pozostawianie biogrup.

Tabela 46. Wpływ ustaleń PPUL na chronione i rzadkie gatunki roślin, mszaków, grzybów i porostów występujących w Nadleśnictwie Lubartów (o znanych stanowiskach).

Lp.	Gatunek	Liczba stanowisk	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w planie	Przewidywanie oddziaływanie ¹⁾			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gatunki roślin objęte ochroną ścisłą								
1	Salwinia pływająca <i>Salvinia natans</i>	1	1 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Nie dotyczy	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji.
2	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>	1	1 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Nie dotyczy	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji
Gatunki roślin objęte ochroną częściową								
3	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	25	11 stan. – cięcia pielęgnacyjne 5 stan. – rębnia 9 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku.	-	0	+	Negatywny wpływ związany z możliwością zniszczenia stanowiska Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku
4	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	30	10 stan. – cięcia pielęgnacyjne 9 stan. – rębnia 11 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku.	-	0	+	Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku
5	Grzybień białe <i>Nymphaea alba</i>	1	1 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Nie dotyczy	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na wymieniony gatunek

Lp.	Gatunek	Liczba stanowisk	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w planie	Przewidywanie oddziaływanie ¹⁾			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Ciemnżyca zielona <i>Veratrum lobelianum</i>	1	1 stan. – cięcia pielęgnacyjne	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych	-	0	+	Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku.
7	Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>	2	1 stan. – rębnia 1 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku.	-	0	+	Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku.
8	Kukułka (Storczyk) szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	1	1 stan. – cięcia pielęgnacyjne	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych	-	0	+	Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku.
9	Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>	56	39 stan. – cięcia pielęgnacyjne 3 stan. - rębnia 14 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Ze względu na liczne występowanie gatunku brak negatywnego wpływu zabiegów gospodarczych na stan zachowania populacji.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek
10	Wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i>	11	3 stan. – cięcia pielęgnacyjne 5 stan. - rębnia 3 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek

Lp.	Gatunek	Liczba stanowisk	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w planie	Przewidywanie oddziaływanie ¹⁾			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	17	3 stan. – cięcia pielęgnacyjne 3 stan. - rębnia 11 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku.	-	0	+	Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku.
Gatunki rzadkie								
12	Zachyłka trójkątna <i>Gymnocarpium dryopteris</i>	2	2 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Nie dotyczy	0	0	+	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek.
13	Dąbrówka kosmata <i>Ajuga genevensis</i>	2	2 stan. – brak zaplanowanych zabiegów	Nie dotyczy	0	0	+	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek.
14	Zawilec żółty <i>Anemone ranunculo-ides</i>	3	1 stan. – cięcia pielęgnacyjne 1 stan. - rębnia 1 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku	0	0	+	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek.
Gatunki mszaków objęte ochroną częściową								
15	Gajnik lśniący <i>Hylocomium splendens</i>	1	1 stan. - rębnia	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup w miejscach występowania większych płatów gatunku	-	0	+	Negatywny wpływ związany z możliwością zniszczenia stanowiska Wpływ dodatni poprzez poprawę warunków świetlnych dla wzrostu gatunku

Lp.	Gatunek	Liczba stanowisk	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w planie	Przewidywanie oddziaływanie ¹⁾			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
16	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>	13	1 stan. - cięcia pielęgnacyjne 12 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych	0	0	0	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek
Gatunki porostów objęte ochroną częściową								
17	Chrobotek leśny <i>Cladonia arbuscula</i>	44	10 stan. – cięcia pielęgnacyjne 1 stan. - rębnia 33 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Omijanie stanowisk w czasie wykonywania zabiegów, wykorzystywanie szlaków zrywkowych	0	0	0	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek
Gatunki grzybów objęte ochroną częściową								
18	Smardz jadalny <i>Morchella esculenta</i>	2	1 stan. - cięcia pielęgnacyjne 1 stan. - brak zaplanowanych zabiegów	Pozostawiane martwego drewna.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu planowanych zabiegów na wymieniony gatunek

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak – gdy brak danej czynności w planie,

4.2.7. Oddziaływanie na rzadkie i chronione gatunki zwierząt

W tej części Prognozy oddziaływania na środowisko analiza wpływu zapisów PPUL na chronione gatunki zwierząt będzie dotyczyć gatunków o znanych miejscach bytowania lub przynajmniej potwierdzonym występowaniu. Dane te zestawiono głównie na podstawie informacji uzyskanych ze źródeł takich jak dane RDOŚ, dane z nadleśnictwa, materiałów zawartych w PZO dla obszarów Natura 2000, materiałów z publikacji naukowych oraz danych zebranych podczas prac terenowych przez wykonawcę PPUL.

Analizę oddziaływania zapisów PPUL na chronione gatunki zwierząt wykonano w oparciu o dane zawarte w Programie Ochrony Przyrody i planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano. Dane te zamieszczono w **Błąd! Nie ożna odnaleźć źródła odwołania.** o znanej lokalizacji stanowisk gatunków. W odniesieniu do pozostałych gatunków wykonano analizę zbiorczą, biorąc pod uwagę znajomość biologii poszczególnych taksonów.

W ramach Prognozy oddziaływania na środowisko oceniono wpływ zapisów PPUL na 10 chronionych gatunków zwierząt, w tym:

3 gatunki owadów – ochrona ścisła: kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*.

4 gatunki płazów – ochrona ścisła: kumak nizinny *Bombina bombina*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, **ochrona częściowa:** ropucha szara *Bufo bufo*.

2 gatunki gadów - ochrona częściowa:: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, żmija zygzakowata *Vipera berus*

20 gatunków ptaków – ochrona ścisła: bielik *Haliaeetus albicilla*, bocian czarny *Ciconia nigra*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, żuraw *Grus grus*, puszczyk *Strix aluco*, uszatka *Asio otus*, płomykówka *Tyto alba*, zimorodek *Alcedo atthis*, dudek *Upupa epops*, dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięciołek *Dendrocopos minor*, muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*, muchołówka białoszysza *Ficedula albicollis*, sikora uboga *Poecile palustris*, kowalik *Sitta europaea*, wilga *Oriolus oriolus*, zaganiacz *Hippolais icterina*, pokrzywnica *Prunella modularis*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*

4 gatunki ssaków – ochrona ścisła: gacek brunatny *Plecotus auritus*, nocek duży *Myotis myotis*, **ochrona częściowa:** bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*.

Tabela 47. Wpływ ustaleń PPUL na chronione i rzadkie gatunki zwierząt występujące w Nadleśnictwie Lubartów (o znanych stanowiskach).

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMIN OWE	ŚREDNIOTERMIN OWE	DŁUGOTERMINO WE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	1	1 stan – pielęgnowanie drzewostanu	Cięcia pielęgnacyjne nie dotyczą usuwania drzew martwych i dziuplastych.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku. Należy dążyć do zachowania miejsc rozrodu gatunku.
2	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	1	1 stan – pielęgnowanie drzewostanu	Cięcia pielęgnacyjne nie dotyczą usuwania drzew martwych i dziuplastych	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku. Należy dążyć do zachowania miejsc rozrodu gatunku.
3	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	11	10 stan. – brak zaplanowanych zabiegów 1 stan – pielęgnowanie drzewostanu	Gatunek związany z podmokłymi łąkami, śródleśnymi bagienkami. Zachowanie otwartego charakteru śródleśnych łąk.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku. Należy dążyć do zachowania miejsc rozrodu gatunku.
4	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	12	4 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 2 wydz. – rębnie 6 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym, ekosystemami nieleśnymi. Zachowanie śródleśnych oczek wodnych	-	0	0	Gatunek związany głównie ze środowiskiem wodnym, występuje na obrzeżach lasów w pobliżu cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych. Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku.
5	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	3	3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym, ekosystemami nieleśnymi. Zachowanie śródleśnych oczek wodnych	0	0	0	Gatunek związany głównie ze środowiskiem wodnym, występuje na obrzeżach lasów w pobliżu cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych. Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku.

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	3	1 wydz. – rębnie 2 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym, ekosystemami nieleśnymi. Zachowanie śródleśnych oczek wodnych, zachwanie strefy buforowej wokół stanowiska	-	0	0	Gatunek związany głównie ze środowiskiem wodnym, występuje na obrzeżach lasów w pobliżu cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych. Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
7	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	6	6 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany głównie ze środowiskiem wodnym i ekosystemami nieleśnymi, występuje na obrzeżach lasów w pobliżu cieków i zbiorników wodnych	0	0	0	Gatunek związany głównie ze środowiskiem wodnym, występuje na obrzeżach lasów w pobliżu cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych. Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
8	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	14	7 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 2 wydz. – rębnie 5 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Zabiegi gospodarcze wykonywać w okresie zimowym	-	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
9	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	17	14 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Utrzymywanie powierzchni otwartych	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
10	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	2	2 stan. brak zaplanowanych zabiegów w strefie ochrony całorocznej.	Wyznaczone strefy ochronny	0	0	0	realizacja PUL nie wpłynie negatywnie na wielkość populacji gatunku

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	2	2 stan. brak zaplanowanych zabiegów w strefach ochrony całorocznej.	Wyznaczone strefy ochronny	-	0	0	Zmniejszenie udziału starodrzewi w strefach okresowych może wpłynąć ujemnie na potencjalne siedlisko lęgowe, natomiast nie będzie miało wpływu na właściwy stan ochrony. Realizacja PUL nie wpłynie negatywnie na wielkość populacji
12	Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	2	2 stan., brak zaplanowanych zabiegów w strefie całorocznej.	Wyznaczone strefy ochronny	-	0	0	Zmniejszenie udziału starodrzewi w strefach okresowych może wpłynąć ujemnie na potencjalne siedlisko lęgowe, natomiast nie będzie miało wpływu na właściwy stan ochrony. Realizacja PUL nie wpłynie negatywnie na wielkość populacji gatunku
13	Żuraw <i>Grus grus</i>	19	1 stan. – cięcia pielęgnacyjne 18 stan. - brak planowanych wskazań gospodarczych	Gatunek związany ze śródleśnymi terenami podmokłymi.	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku.
14	Puszczyk <i>Strix aluco</i>	23	6 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 12 wydz. – rębnie 5 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	-	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	Uszatka <i>Asio otus</i>	5	2 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 1 wydz. – rębnie 2 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
16	Płomykówka <i>Tyto alba</i>	1	1 wydz. – rębnia III	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
17	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	5	2 wydz. – rębnie 3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany ze stawami rybnymi oraz ciekami. Pozostawianie stref przejściowych przy zbiornikach wodnych i ciekach.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
18	Dudek <i>Upupa epops</i>	15	6 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 3 wydz. – rębnie 6 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek zasiedla obrzeża lasów w pobliżu terenów otwartych. Pozostawianie na zrębach kęp starodrzewi ze szczególnym uwzględnieniem drzew dziuplastych	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
19	Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i>	4	1 wydz. – rębnia III 3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
20	Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>	1	1 wydz. – cięcia pielęgnacyjne	Ochrona drzew dziuplastych oraz starych drzew martwych i obumierających	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
21	Muchotówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	3	3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
22	Muchotówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	2	2 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Występuje w lasach liściastych, związana zwłaszcza ze starymi dębami zapewniającymi przestrzeń do lotu i obfitość pokarmu, obserwowana w rezerwacie „Kozie Góry”	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
23	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>	5	4 wydz. – rębnie 1 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	-	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
24	Kowalik <i>Sitta europaea</i>	9	3 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 4 wydz. – rębnie 2 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	-	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
25	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	12	5 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 4 wydz. – rębnie 3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
26	Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	1	1 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek zasiedla obrzeża lasów w pobliżu terenów otwartych	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
27	Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	1	1 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany z gęstymi młodnikami oraz z lasami ze świerkiem w podszybie	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
28	Dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>	2	1 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 1 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek terenów otwartych; w lasach pojawia się rzadko, zazwyczaj jedynie na obrzeżach	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
29	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	3	1 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 1 wydz. – rębnie III 1 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
30	Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	13	2 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 3 wydz. – rębnie 8 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku
31	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	5	1 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 1 wydz. – rębnie 3 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Stosowanie w gospodarce leśnej zasad przyjaznych dla gatunku: pozostawianie drzew dziuplastych, obumierających, pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach do ich naturalnego rozpadu	0	0	0	Planowane cięcia na gruntach leśnych nie stwarzają zagrożenia dla populacji gatunku

LP.	GATUNEK	LICZBA STANOWISK W NADL.	ZABIEGI ZAPLANOWANE W MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA	SPOSOBY OGRANICZENIA NEGATYWNEGO WPŁYWU ZAPISANE W PLANIE	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾			PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE ¹⁾
					KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
32	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	16	3 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 1 wydz. – rębnia 12 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Związany z obecnością cieków i zbiorników wodnych. Pozostawianie stref przejściowych przy zbiornikach wodnych i ciekach.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku
33	Wydra <i>Lutra lutra</i>	8	2 wydz. – cięcia pielęgnacyjne 1 wydz. – rębnia 5 stan.- brak zaplanowanych zabiegów	Gatunek związany z obecnością cieków i zbiorników wodnych. Pozostawianie stref przejściowych przy zbiornikach wodnych i ciekach.	0	0	0	Brak negatywnego wpływu na stan populacji gatunku

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak – gdy brak danej czynności w planie

Na terenie Nadleśnictwa Lubartów występuje wielu innych chronionych gatunków, dla których nie określono szczegółowej lokalizacji lub występują na licznych stanowiskach. Planowane zabiegi obejmą jedynie część ich potencjalnych stanowisk. W projekcie planu urządzenia lasu nie ma też zapisów o zmniejszeniu powierzchni lasów nadleśnictwa. Do planowanych zabiegów należą głównie trzebieże i cięcia rębne, które nie spowodują ubytku w liczebności i kondycji populacji wymienionych powyżej gatunków zwierząt.

Płazy

Na terenie będącym przedmiotem analizy występuje 8 gatunków płazów objętych ochroną. Płazy jako zwierzęta głównie owadożerne stanowią, obok ptaków owadożernych, stanowią jeden z najważniejszych czynników utrzymujących równowagę biologiczną w liczebności różnych grup insektów, owadów szkodników leśnych. Podstawowe znaczenie dla zachowania populacji płazów ma ochrona zbiorników wodnych będących miejscem ich rozrodu.

W PPUL nie ma planowanych zabiegów fitomelioracyjnych mogących pogorszyć warunki bytowania i rozrodu płazów.

Gady

Na terenie będącym przedmiotem analizy występuje 3 gatunki gadów objętych ochroną częściową. Istotne znaczenie dla gadów mają tereny silnie nasłonecznione i pozbawione roślinności drzewiastej. PPUL nie planuje zalesiania nowych terenów w związku z czym nie ma negatywnego wpływu na populację i liczebność występujących na tym terenie gadów.

Ssaki

W przypadku ssaków występujących na terenie nadleśnictwa zaobserwowano występowanie 1 gatunku będącego pod ochroną ścisłą oraz 12 gatunków w ochronie częściowej. Gatunki te zasiedlają tereny śródlęgowe, obrzeża lasu, zarośla, łąki śródlęgowe, jak też tereny rolnicze i zabudowania. Zaprojektowane zabiegi gospodarcze nie mają negatywnego wpływu na populację i liczebność występujących gatunków.

Ptaki

W przypadku gatunków ptaków występujących na obszarze nadleśnictwa dokonano oceny wpływu zabiegów gospodarczych Projektu planu urządzenia lasu odnosząc się do poszczególnych grup zamieszkujących określone typy krajobrazu. W stosunku do ptaków objętych ochroną strefową analizę wpływu PPUL dokonano w dalszej części Prognozy oddziaływania na środowisko. Ocenia się, że dla tych gatunków uwzględniono potrzeby ekologiczne konieczne do korzystnego stanu ochrony.

Wpływ na ptaki lęgowe krajobrazu leśnego

Z terenami leśnymi mniej lub bardziej ściśle związanych jest kilkadziesiąt gatunków ptaków pospolitych i licznych w całym kraju. Do grupy tej zaliczono następujące gatunki: bogatka, czarnogłówka, czubatka, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, gajówka, grzywacz, jastrząb, kapturka, krogulec, kos, krętogłów, kruk, lerka, modraszka,

muchotłówka mała, muchotłówka szara, mysikrólik, myszołów, paszkoć, pełzacz leśny, pierwiosnek, pleszka, pustułka, raniuszek, rudzik, sosnówka, sójka, szpak, strzyżyk, strumieniówka, świergotek drzewny, śpiewak, zięba, turkawka. Gatunki te zasiedlają zarówno duże, jak i mniejsze obszary leśne, a nawet zadrzewienia śródpolne, te drugie z reguły wymagają obecności dużych i zwartych kompleksów leśnych, o odpowiedniej strukturze gatunkowej i z dużym udziałem starodrzewów. Niektóre gatunki ptaków związane są szczególnie z określonymi typami lasów. Dla borów sosnowych charakterystyczne są sosnówka, czubatka, pełzacz leśny, dla grądów - dzięcioł średni, a dla olsów – żuraw.

Bogactwo gatunkowe awifauny lasów wynika między innymi z ich urozmaiconej struktury przestrzennej, w tym obecności wielu warstw roślinności (korony drzew, podrost, podszyt, runo), umożliwiających współwystępowanie gatunków o odmiennych wymaganiach życiowych.

Osobną grupę stanowią ptaki, które gnieźdzą się w lesie, ale żerują i przez większą część roku żyją poza lasami, jak niektóre leśne ptaki drapieżne (np. myszołów, bielik, orlik).

Dla wielu gatunków istotna jest obecność śródleśnych miejsc otwartych - polan, wiatrołomów, zrębów, itp. Dla niektórych ptaków, m.in. drapieżnych i sów tereny otwarte są miejscem zdobywania pokarmu.

Aby utrzymać dużą różnorodność gatunkową, zabiegi gospodarcze będą wykonywane w sposób prowadzący do ukształtowania lasu posiadającego wszystkie najważniejsze elementy zapewniające ptakom miejsce do żerowania, schronienia i odbycia lęgów: dziuplaste stare drzewa, w których ptaki mogą założyć gniazda (np. sowy), stojące zmurszałe drzewa nadające się do wykucia nowej dziupli (głównie przez dzięcioły), powalone pnie o odstających płatach kory, w szczelinach, w których gniazda wija pełzacze, wykroty oraz mokradła, na których żerują ptaki drapieżne.

Las będzie charakteryzował się zróżnicowaną strukturą wiekową, gatunkową i przestrzenną oraz stanowił będzie mozaikę mikrosiedlisk, która zapewnia miejsce do życia wszystkim gatunkom ptaków występujących na tym terenie. Właściwie ukształtowane siedliska leśne zapewniają byt nie tylko ptakom, ale wielu gatunkom innych zwierząt, roślin i grzybów, będąc prawdziwymi ostojami różnorodności biologicznej.

Wszelkie działania gospodarcze ujęte w PPUL mają na celu zachowanie lasów w możliwie jak najlepszym stanie, utrzymanie istnienia i dobrej kondycji drzewostanów. Planowanie urządzeniowe zmierzające do zachowania zasobów drzewnych, poprzez szereg wytycznych i zasad, sprzyja zachowaniu siedlisk gatunków.

Mimo możliwego krótkotrwałego niekorzystnego wpływu zabiegów na pojedyncze stanowiska gatunków, PPUL nie oddziałuje negatywnie w stopniu istotnym na stan całych populacji chronionych ptaków oraz ich siedlisk.

Rozmieszczenie przestrzenne planowanych rębni powoduje zróżnicowanie struktury wiekowej drzewostanów na większym obszarze.

Pod względem zróżnicowania gatunkowego mniej niż połowę stanowią drzewostany dwu i więcej gatunkowe. Planowane składy gatunkowe upraw i drzewostanów zakładają jak największe zróżnicowanie gatunkowe.

W PPUL znajduje się zapis o konieczności pozostawiania drzew dziuplastych i martwych. Zapis ten jest jednym ze sposobów ograniczenia negatywnego wpływu planowanych działań gospodarczych i odnosi się do wszystkich gatunków ptaków, wykorzystujących dziuple, występujących w zasięgu nadleśnictwa.

Ponadto pozostawianie biogrup drzewostanu ma na celu m.in. zachowanie siedlisk wielu gatunków ptaków.

PPUL nie przewiduje działań, które miałyby doprowadzić do zmniejszenia powierzchni oraz przekształcenia siedlisk borów, grądów i olsów oraz odwadniania siedlisk bagiennych.

Planowane pielęgnowanie drzewostanów stwarza dogodne warunki do bytowania gatunkom ptaków unikającym zwartych, cienistych drzewostanów, np. pleszka, bądź też preferujących drzewostany rozluźnione, np. pierwiosnek, muchołówka żałobna.

Część gatunków ptaków związana jest z brzegiem lasu. W PPUL znajduje się zapis o potrzebie kształtowania stref ekotonowych na styku między lasem a terenem otwartym.

Wpływ na ptaki obszarów wodno-błotnych

Do grupy tej zaliczono następujące gatunki: perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, bąk, bączek, czapla siwa, derkacz, krwawodziób, łączak, łabędź niemy, krakwa, cyraneczka, cyranka, czernica, błotniak stawowy, strumieniówka, zielonka, rybitwa czarna, remiz.

Obszary wodno-błotne to zbiorniki wodne, mokradła, bagna. W Projekcie planu urządzenia lasu omawiane siedliska zaliczone zostały do gruntów nieleśnych, na których nie planuje się żadnych zadań gospodarczych.

Dla ptaków najważniejszymi elementami zbiorników wodnych są; lustro wody, pas szuwarów przybrzeżnych. Ze zbiornikami wodnymi związana jest strefa okalająca a zwłaszcza przybrzeżne krzewy i drzewa.

Na terenie nadleśnictwa wykazano 66,04 ha obszarów pozbawionych drzewostanów, na siedliskach wilgotnych i bagiennych, pozostawionych do naturalnej sukcesji. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych, w tym związanych z melioracjami wodnymi. Obszary te pozostawia się do zachowania w stanie naturalnym, niezmienionym.

Wpływ na ptaki krajobrazu rolniczego

Do grupy tej zaliczono następujące gatunki: bocian biały, błotniak łąkowy, gawron, gąsiorek, srokoś, sroka, kawka, kukułka, sierpówka, jerzyk, słowik szary, makolągwa, pokląskwa, kwiczoł, szczygieł, szpak, mazurek, trznadel, cierniówka, jarzębatka, piecuszek, piegża.

PPUL nie przewiduje zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych, w tym na rolach, łąkach i pastwiskach.

Wpływ zabiegów gospodarczych na strefy ochronne ptaków

Obecność rzadkich i chronionych gatunków ptaków podlegających ochronie strefowej, wymaga ograniczenia czasu i miejsca wykonywania czynności gospodarczych w drzewostanie.

Na terenie Nadleśnictwa Lubartów, na gruntach będących w zarządzie nadleśnictwa, aktualnie zatwierdzonych jest 6 stref obejmujących ochroną miejsca lęgowe ptaków.

Sens tej ochrony sprowadza się do specjalnej ochrony miejsc gniazdowych. W przypadku orlika krzykliwego w promieniu do 100 m, w stosunku do bielika, bociana czarnego do 200 m od miejsca rozrodu tworzy się strefę ochrony całorocznej. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183) zakazuje się w strefie ochrony całorocznej wykonywanie czynności gospodarczych polegających m.in. na wycince drzew i krzewów, a więc działań zmieniających charakter siedliska, natomiast w promieniu do 500 m od gniazda - ogranicza zabiegi gospodarcze czasowo - według terminów zależnych od gatunku.

W uzasadnionych przypadkach Dyrektor RDOŚ w Lublinie, może wyrazić zgodę na przeprowadzenie zabiegów gospodarczych w strefie ochrony całorocznej lub w okresie ochronnym w strefie ochrony okresowej.

Załącznik nr 4 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. określa gatunki dziko występujących zwierząt, dla których wymagane jest ustalenie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Tabela 48. Gatunki, dla których ustalono strefy ochrony w Nadleśnictwie Lubartów.

Lp.	Gatunek chroniony	Liczba stref	Powierzchnia ha	
			ochrona całoroczna	ochrona okresowa
1	2	3	4	5
1	Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	2	13,90	101,26
2	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	2	26,63	85,50
3	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	2	9,96	109,93
Razem		6	50,49	296,69

Tabela 49. Planowane zabiegi gospodarcze w strefach ochrony ptaków na terenie Nadleśnictwa Lubartów.

Gatunek	Strefa ochrony	Rębnie				Odnawienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Brak zabiegów
		I	II	III	IV			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	całoroczna	-	-	-	-	-	-	-
	okresowa						47,20	54,06
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	całoroczna							
	okresowa	-	-	25,93	-	-	21,04	38,53
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	całoroczna							
	okresowa			2,88	9,73		8,65	88,67

W strefach ochrony całorocznej nie planowano żadnych zabiegów.

W strefach ochrony okresowej planowano cięcia pielęgnacyjne i użytkowanie rębne. Blisko 38% powierzchni stref okresowych pozostawione zostało bez jakiejkolwiek formy użytkowania drzewostanu. Projektowane zagospodarowanie lasu w strefach może oddziaływać negatywnie w przypadku prowadzenia prac w okresie lęgowym.

Strefa ochrony okresowej jest to obszar wyłączony okresowo z działalności człowieka, obejmującym najbliższe otoczenie miejsca rozrodu opisanego strefą całoroczną. Odgrywa ona równie istotną rolę, zapewniając ptakom spokój i bezpieczeństwo w okresie lęgów. Strefa ochrony częściowej powinna obejmować obszar o promieniu do 500 m od gniazda.

Charakter planowanych zabiegów gospodarczych, które będą realizowane w strefach ochrony okresowej nie będzie wywierał znacząco negatywnego wpływu na chronione gatunki ptaków, bowiem będą wykonywane poza okresem lęgowym (ochronnym), z dala od gniazd, co nie będzie powodować niepokojenia osobników w okresie lęgowym i nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk tych ptaków. Ponadto cięcia będą rozłożone w czasie i przestrzeni, co nie spowoduje nagłej zmiany w strukturze wiekowej i przestrzennej drzewostanów.

Z punktu widzenia faktycznej ochrony ptaków objętych tą formą ochrony, które decydują o skuteczności tej formy ochrony determinującymi skuteczność ochrony są: termin zakończenia prac w strefie ochrony okresowej oraz technologia i termin ewentualnie podejmowanych prac w strefie ochrony całorocznej. Wszelkie prace związane z wycinką drzew, **muszą zostać zakończone przed przylotem ptaków z zimowisk**. Konieczne zabiegi pielęgnacyjne lub sanitarne, muszą być wykonane przy zachowaniu następujących zasad:

- wszelkie zabiegi w strefach całorocznych, a w okresie ochronnym w strefach okresowych, wymagają zgody RDOŚ,
- wykonania zabiegu jedynie po wykluciu młodych, niedopuszczalne jest płoszenie samicy z gniazda w trakcie inkubacji. Okres ten trwa w praktyce przez kwiecień i maj, a jedynie u bielika wypada wcześniej - w marcu i kwietniu,
- maksymalnego skrócenia czasu bytności w pobliżu gniazda (w strefie ochrony całorocznej) w okresie lęgowym. Zaleca się aby nie przekraczać jednorazowo czasu 2 godzin, gdy zmuszamy ptaka do opuszczenia gniazda. W innym przypadku, nawet jeśli lęg nie zostanie porzucony, to ptaki zapamiętają doznany stres i w przyszłym roku zbudują gniazdo w nowym miejscu.

Podsumowanie

Występujące gatunki o znanej lokalizacji w terenie zostały przedstawione w tabeli 47, w której dokonano oceny przewidywanego oddziaływania planowanych zabiegów na zachowanie gatunku i jego siedliska oraz sposoby ograniczenia i zminimalizowania ich negatywnego wpływu. Wymieniona powyżej tabela wskazuje, że gospodarka leśna nie wpływa negatywnie na wielkość populacji gatunków i stan ich siedliska.

Analizując projektowane zabiegi gospodarcze w PPUL na występujące gatunki zwierząt i ich siedliska stwierdza się, że nie przewiduje się sytuacji, w której Projekt planu urządzenia lasu

narusza zakazy, o których mowa w art. 52. ust.1 pkt 1, 3-5 i 11 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r. z późn. zm. tj. umyślnego zabijania, okaleczania i chwytania chronionych gatunków, umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych, niszczenia ich siedlisk i ostoi, niszczenia ich gniazd, nor, lęgówisk, żeremi, zimowisk, i innych schronień, umyślnego płoszenia i niepokojenia. W trakcie realizacji zadań związanych z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych i hodowlanych może nastąpić krótkookresowe niepokojenie i płoszenie zwierząt. Takie zakłócanie spokoju nie powoduje pogorszenia warunków bytowych poszczególnych gatunków, ponieważ te czynności gospodarcze wykonywane są na małych powierzchniach i o małym natężeniu hałasu. Zwierzęta te z łatwością mogą przemieszczać się też w inne miejsca, w których brak jest oddziaływania czynników niepokojących. Dodatkowo zapisy PPUL narzucają przestrzeganie terminów ochrony okresowej, w której nie należy wykonywać prac leśnych naruszających zakazy Ustawy o ochronie przyrody. W trakcie pozyskania i zrywki drewna mogą wystąpić niezamierzone zdarzenia powodujące ubytki pojedynczych osobników. Należy jednak stwierdzić, że takie przypadkowe zdarzenia nie wpłyną znacząco negatywnie na liczebność populacji zwierząt występujących w lasach nadleśnictwa.

Prace leśne nie powodują ciągłego hałasu, który jest uciążliwy dla zwierząt. Hałas rozpatrywany w kontekście prowadzonych prac leśnych jest efektem pracy pił spalinowych i ciągników, których rozkład przestrzenny dźwięku dla izofony emitowanej przez te urządzenia w lesie wynosi jedynie ok. 100 m.

Planowane w poszczególnych pododdziałach czynności mają stosunkowo niewielki wpływ na populacje gatunków zwierząt, w tym ptaków bytujących w lesie. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej od kilku do kilkunastu dni, a odległość na jaką może oddziaływać ścinka drzew i pielęgnacja lasu jest bardzo mała. Gatunki o wysokim stopniu antropofobności, tj. drapieżne i sowy z pewnością będą unikać przebywania w tej strefie oddziaływania i zasiedlać sąsiednie drzewostany na czas trwania prac. Natomiast gatunki mniej wrażliwe i gatunki zamieszkujące obrzeża lasu, tj. ortolan, gąsiorek, kukułka, strumieniówka, dzięcioły i inne mogą przebywać w tej strefie.

Prace leśne generalnie nie są źródłem śmiertelności zwierząt ani nie stanowią kolizji dla ptaków, jak również nie stwarzają barier migracyjnych, które są kluczowym czynnikiem zapewniającym egzystencję dziko występujących zwierząt. Czynności gospodarcze mają charakter punktowy i nie przyczyniają się do zmniejszenia miejsc występowania ptaków i potencjalnych miejsc lęgowych i żerowisk. Natomiast nie można wykluczyć sytuacji, że w trakcie wykonywania wyrębu i zrywki drzew nie wystąpią zdarzenia powodujące przypadkową śmierć przedstawicieli gatunków zwierząt podlegających ochronie.

Prace gospodarcze w lasach (czyszczenia, trzebieże, cięcia rębne) prowadzone są w różnych porach roku, co zapewnia utrzymanie użyteczności siedlisk dla występujących gatunków we właściwej liczebności. Rozplanowanie poszczególnych działań gospodarczych na cały obszar nadleśnictwa, ogranicza czasową i powierzchniową koncentrację czynności

gospodarczych w jednym miejscu, co powoduje rozproszenie ryzyka negatywnego oddziaływania na siedliska i populacje. Poza tym mniejsze gatunki ptaków mają duże zdolności adaptacyjne.

Projekt planu urządzenia lasu nie przewiduje zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych, w tym rolach, łąkach i pastwiskach. PPUL przewiduje zachowanie naturalnych oczek wodnych, śródleśnych mokradeł i torfowisk, jako potencjalnych miejsc rozrodu płazów, żerowisk lub miejsc występowania zwierząt zaliczonych do obszarów wodno-błotnych. Przewiduje również pozostawianie drzew z dziuplami, które stanowią miejsca lęgowe dla szeregu gatunków ptaków np.: dzięciołów, sikor, muchołówek, puszczyka, kowalika.

Charakter działań przewidzianych w PPUL, tj. czas trwania, zasięg przestrzenny, częstotliwość oraz rodzaj i skala oddziaływania, nie powodują zakłócenia w funkcjonowaniu gatunków zwierząt we właściwym stanie ochrony to znaczy, że nie jest zagrożona ciągłość istnienia populacji wraz z ich siedliskami występowania. Planowa gospodarka leśna nie prowadzi działań, które powodują trwałe i nieodwracalne zniszczenia lub przekształcenia środowiska bytowania zwierząt. Powoduje natomiast tworzenie mozaiki biocenoz leśnych, w których znajdują miejsca lęgowe różne gatunki ptaków, np.: jarzębatka, gąsiorek, lerka (preferuje uprawy leśne i zakrzaczenia), gil, czarnogłówka, kapturka (zasiedla młodniki), krogulec (gniazda buduje w drągowinach sosnowych), paszkoć oraz ptaki szponiaste zamieszkują starodrzewy.

Ewentualne zdarzenia związane z gospodarką leśną, powodujące przypadkową śmierć pojedynczych zwierząt gatunków podlegających ochronie nie będą miały znacząco negatywnego oddziaływania na stan ich populacji.

4.2.8. Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska

Na gruntach Nadleśnictwa Lubartów stwierdzono występowanie 17 gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE. Wśród nich występują: 3 gatunki owadów, 3 gatunki płazów 1 gatunek gada, 3 gatunki ssaków oraz 5 gatunków ptaków.

Owady

Z gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty występują: kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, które związane są z ekosystemami leśnymi oraz w przypadku czerwonończyka nieparka z ekosystemami nieleśnymi. W miejscach obserwacji kozioroga dębosza i pachnicy dębowej nie planuje się wykonywania żadnych zabiegów gospodarczych. Ponadto zapisy PPUL nie odnoszą się do terenów nieleśnych, nie planuje się wykonywania zabiegów gospodarczych w miejscach występowania czerwonończyka nieparka.

Płazy

Z gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty występuje: kumak nizinny *Bombina bombina*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*.

Podstawowe znaczenie dla zachowania populacji płazów ma ochrona oczek wodnych, zbiorników wodnych będących miejscem ich rozrodu.

W PPUL nie ma planowanych zabiegów fitomelioracyjnych lub innych mogących pogorszyć warunki bytowania i rozrodu płazów.

Gady

Z gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty występuje: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*.

Podstawowe znaczenie dla zachowania populacji płazów ma ochrona śródleśnych terenów otwartych, które są miejscem ich rozrodu i regularnego przebywania.

W PPUL nie ma planowanych zabiegów fitomelioracyjnych lub innych mogących pogorszyć warunki bytowania i rozrodu gadów.

Ssaki

Z gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty występują: nocek duży *Myotis myotis*, bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*.

Bóbr i wydra są silnie związane ze środowiskiem wodnym. Zasiedlają głównie potoki, rzeki, różnego rodzaju zbiorniki wodne, bagna oraz torfowiska i wilgotne łąki. W PPUL brak jest wskazań gospodarczych odnoszących się do tego typu siedlisk. Znalazły się natomiast zalecenia odnośnie utrzymania tych siedlisk poprzez objęcie ich ochroną oraz utrzymania w stanie optymalnym cennych siedlisk przyrodniczych. Planowane zabiegi gospodarcze w lasach

nie stwarzają zagrożenia dla liczebności populacji. Planuje się zachować warunki wodne korzystne dla gatunków.

Ptaki

Z gatunków chronionych występują: bielik *Haliaeetus albicilla*, bocian czarny *Ciconia nigra*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, żuraw *Grus grus*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł białostrzyk *Dendrocopos leucotos*, Muchotłówka białoszyska *Ficedula albicollis*.

Planowane zabiegi gospodarcze w lasach nie stwarzają zagrożenia dla liczebności populacji tych gatunków zwierząt. Ptaki strefowe chronione są przy pomocy ustanowionych stref. W odniesieniu do pozostałych gatunków, zabiegi zostały zaplanowane w sposób pozwalający na przemieszczanie się osobników (rozproszenie cięć w czasie i przestrzeni) i zajmowanie nowych stanowisk.

Wpływ zapisów PPUL na orlika krzykliwego

Orlik krzykliwy *Clanga pomarina* jest gatunkiem lęgowym w Polsce. W warunkach Nadleśnictwa Lubartów preferuje gniazdowanie w płatach drzewostanów mieszanych o rozdrobnionej strukturze i luźnym zwarcu koron drzew. Zazwyczaj gniazda zakładane na obrzeżach starego drzewostanu, co zapewnia bliskość żerowisk na terenach rolniczych. Tak jak w poprzednim PUL tak i w nowym wszelkie zabiegi planowane w drzewostanach rozciągnięte są w czasie i przestrzeni, co nie spowoduje powstania dużych powierzchni pozbawionych roślinności leśnej. W związku z tym można stwierdzić, iż zapisy PPUL nie wpłyną negatywnie na warunki siedliskowe tego gatunku.

Dla siedlisk lęgowych orlika krzykliwego większe znaczenie mają niekorzystne zmiany w krajobrazie otwartym (przeorywanie użytków zielonych, zmiana systemu upraw np. na kukurydzę, likwidacja miedzi i nieużytków, zaniechanie gospodarki rolnej i łąkowej), które mogą wpłynąć na wybór/zmianę zasiedlanych drzewostanów na te, które sąsiadują z aktualnie lepszymi żerowiskami.⁸

Planowana gospodarka leśna, która będzie realizowana w okresie od 2025-2034 nie spowoduje w drzewostanach radykalnych zmian otoczenia dla orlika, ponieważ w praktyce leśnej obowiązują działania respektujące uwarunkowania przyrodnicze w kierunku ochrony różnorodności ekosystemów oraz zmian korzystnych dla ochrony różnorodności biologicznej w lasach.

Wpływ zapisów PPUL na bielika

Gatunek osiadły, silnie terytorialny. Do gniazdowania wybiera fragmenty lasu z zachowanymi starodrzewami na obszarach zasobnych w bogatą bazę żerową, którą stanowią ryby. Stąd też podstawą do gniazdowania jest obecność w pobliżu stawów rybnych. Planowane

⁸ Krajowy Program Orlika krzykliwego projekt

w strefie ochrony częściowej zabiegi pielęgnowania drzewostanów wykonane poza okresem ochronnym oraz rozciągnięte na przestrzeni całego 10-lecia nie spowodują radykalnych zmian w otoczeniu gniazda.

Wpływ zapisów PPUL na bociana czarnego

Bocian czarny gniazduje z dala od osiedli ludzkich. Na terenach niżowych preferuje kompleksy leśne o znacznej powierzchni. Optymalne warunki znajduje w siedliskach ze znacznym udziałem trudno dostępnych terenów podmokłych i zabagnionych, obfitujących w śródleśne rzeki i rowy melioracyjne, stwarzające dogodne warunki żerowania. Zadowala się też uboższymi lasami, w sąsiedztwie których posiada atrakcyjne żerowiska – stawy rybne, łąki czy doliny rzek.

Planowane w strefie ochrony częściowej zabiegi pielęgnowania drzewostanów wykonane poza okresem ochronnym oraz rozciągnięte na przestrzeni całego 10-lecia nie spowodują radykalnych zmian w otoczeniu gniazda.

Wszystkie działania gospodarcze ujęte w PPUL mają na celu zachowanie lasów w możliwie jak najlepszym stanie pod względem struktury wiekowej, gatunkowej oraz różnorodności biologicznej.

W Projekcie planu urządzenia lasu w Programie Ochrony Przyrody znajduje się zapis o potrzebie pozostawiania drzew starych, dziuplastych oraz utrzymywania zasobów martwego drewna. Ową zasadę wprowadza się jako niezbędną do przywrócenia różnorodności biocenoz leśnych i wzbogacania krajobrazu leśnego. Ponadto podczas realizacji PPUL należy stosować w praktyce zapisy zawarte w IOL w zakresie działań profilaktycznych, ochrony różnorodności biologicznej, stosowania zabiegów fitomelioracyjnych, kształtowania stref ekotonowych, pozostawiania kęp starodrzewu na zrębach, pozostawianie drzew dziuplastych, martwych i obumierających oraz ochrony pożytecznej fauny owadożerne.

Podsumowując należy stwierdzić, że na każdą dziko występującą populację chronionych gatunków ptaków oraz gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE, realizacja zapisów PPUL nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu.

Powyższe analizy wykluczają znacząco negatywny wpływ realizacji projektu planu urządzenia lasu na populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska. Ponadto przy realizacji projektu PUL przestrzegane będą przepisy art. 52b Ustawy o ochronie przyrody. Będzie więc stosowana zasada zapobiegania naruszaniu zakazów, o których mowa w art. 52 ust.1 Ustawy o ochronie przyrody.

Ogółem

Wszystkie działania gospodarcze ujęte w *PPUL* mają na celu zachowanie lasów w możliwie jak najlepszym stanie pod względem struktury wiekowej, gatunkowej oraz różnorodności biologicznej.

W Projekcie planu urządzenia lasu w Programie Ochrony Przyrody znajduje się zapis o potrzebie pozostawiania drzew starych, dziuplastych oraz utrzymywania zasobów martwego drewna. Ową zasadę wprowadza się jako niezbędną do przywrócenia różnorodności biocenoz leśnych i wzbogacania krajobrazu leśnego. Ponadto podczas realizacji *PPUL* należy stosować w praktyce zapisy zawarte w IOL w zakresie działań profilaktycznych, ochrony różnorodności biologicznej, stosowania zabiegów fitomelioracyjnych, kształtowania stref ekotonowych, pozostawiania kęp starodrzewu na zrębach, pozostawianie drzew dziuplastych, martwych i obumierających oraz ochrony pożytecznej fauny owadożerne.

Podsumowując należy stwierdzić, że na każdą dziko występującą populację chronionych gatunków ptaków oraz gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE, realizacja zapisów *PPUL* nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu.

Powyższe analizy wykluczają znacząco negatywny wpływ realizacji projektu planu urządzenia lasu na populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska. Ponadto przy realizacji projektu PUL przestrzegane będą przepisy art. 52b Ustawy o ochronie przyrody. Będzie więc stosowana zasada zapobiegania naruszaniu zakazów, o których mowa w art. 52 ust.1 Ustawy o ochronie przyrody.

4.2.9. Oddziaływanie na wodę

Kształtowanie i ochronę właściwych stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa przeprowadza się poprzez ustanowienie lasów wodochronnych i małą retencję.

Lasy wodochronne w głównej mierze mają za zadanie utrzymanie i zwiększanie zdolności retencyjnej gleb leśnych, oczyszczanie wody, zasilanie zbiorników wód podziemnych, ochronę źródeł, ochronę cieków i zbiorników wód powierzchniowych przed zanieczyszczaniem i zamulaniem oraz pełnienie funkcji regulatora powierzchniowego i glebowego spływu wody. Są też regulatorem wilgotności gleb terenów przyległych i położonych w niższej części zlewni oraz wilgotności powietrza i spowolnienia spływu powierzchniowego wód.

W Nadleśnictwie Lubartów zawnioskowano uznanie lasów ochronne wodochronne na powierzchni zajmują 1797,07 ha. Kategorią tą objęte są lasy na siedliskach wilgotnych i bagiennych.

W lasach wodochronnych stosuje się zasady zagospodarowania zapewniające stałą obecność szaty leśnej. W strefie bezpośrednio przyległej do źródeł i ujęć wody, w lasach łągowych, na siedliskach bagiennych, wzdłuż linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych

PPUL przewiduje pozostawienie drzewostanów bez wskazań gospodarczych, stosowanie rębni złożonych, czy też wyznaczenie stref buforowych nie podlegających użytkowaniu. Projekt planu urządzenia lasu zaleca również ochronę śródleśnych źródeł, młak i torfowisk.

W Nadleśnictwie Lubartów nie przewiduje się wykonywania zabiegów prowadzących do pogorszenia stosunków wodnych. Zabiegi rębne w krótkim i średnim okresie czasu nie mają istotnego wpływu na wodę ze względu na proces zastępowania drzewostanu dojrzałego młodym pokoleniem. Działania i rozwiązania zastosowane w PPUL, wpłyną jednoznacznie pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne.

W wyniku prac terenowych zinwentaryzowano bagna śródleśne. Mogą to być oddzielne wydzieliska literowane (pow. nieleśna), jak i małe powierzchnie w innych wydzieliskach (nieliterowane na pow. leśnej). Są to ekosystemy odznaczające się dużą bioróżnorodnością i mogą stanowić siedliska ciekawych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych, w tym związanych z melioracjami wodnymi. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, które zwiększają vitalność ekosystemów leśnych. Bagna śródleśne pozostawia się do zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego. Wyniki inwentaryzacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 50. Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Lubartów..

Grunty do sukcesji na siedliskach wilgotnych i bagiennych	Śródleśne bagna „nieliterowane”	Bagna (pow. nieleśna) ha]	Zbiorniki wodne (pow. nieleśna) [ha]
66,04	23,18	59,00	55,93

4.2.10. Oddziaływanie na powietrze i klimat

Lasy należą do grupy elementów wpływających pozytywnie na klimat w skali lokalnej, regionalnej, a także globalnej. Regiony o dużej lesistości cechują się mniejszymi amplitudami temperatur, łagodniejszymi warunkami anemometrycznymi, wyższą, stabilniejszą wilgotnością powietrza. Przyczyniają się do zwiększenia ilości opadów. Wpływ pojedynczych zabiegów w lesie na klimat jest niezauważalny. Zabiegi rębne w krótkim i średnim okresie czasu nie mają istotnego wpływu na powietrze ze względu na proces zastępowania drzewostanu dojrzałego młodym pokoleniem.

Przywracanie bogatszych składów gatunkowych drzewostanów jest działaniem renaturalizującym drzewostany. Renaturalizacja ta kształtuje również właściwe warunki klimatyczne. Oddziaływanie na klimat należy uznać w krótkiej perspektywie za neutralne, zaś w dłuższej, sumaryczne długoterminowe oddziaływanie następujących po sobie *planów* należy uznać za pozytywne. Należy również wziąć pod uwagę, że w skali ponad regionalnej lasy łagodzą zmiany klimatu, obserwowane w postaci jego ocieplenia. Lasy pochłaniają i akumulują

w tkankach roślinnych (w drewnie) gaz cieplarniany jakim jest dwutlenek węgla CO₂, przyczyniając się do jego redukcji w atmosferze.

Wpływ wykonywania prac wskazanych w PPUL nie ma znaczącego oddziaływania na powietrze, dlatego można uznać je za neutralne. Prace przy zabiegach hodowlano-ochronnych jak i pielęgnacyjnych w różnym, na ogół niewielkim stopniu, w zależności od użytej technologii, powodują uwalnianie spalin do atmosfery. Są to jednak wartości minimalne.

Zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych przyczynia się do poprawy parametrów powietrza, w związku z powyższym wpływ zapisów na powietrze atmosferyczne należy uznać za w długookresowej perspektywie za dodatni.

4.2.11. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Projekt planu urządzenia lasu nie przewiduje pozyskiwania kopalin, ani czynności związanych z przeobrażeniem gleby. Prowadząc prace gospodarcze, zwłaszcza rębnie zupełne i gniazdowe, oprócz uszkodzeń szaty roślinnej, mamy do czynienia z ingerencją w środowisko glebowe. Wyróżnić tu można trzy główne grupy ingerencji, związanych przede wszystkim ze zrywką: zdzieranie pokrywy dna lasu, ubijanie gleby (powstanie kolein) i niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gleby wyciekającymi olejami i smarami.

Działania gospodarcze wykonywane na podstawie PPUL mogą miejscowo wpłynąć nieznacznie negatywnie na powierzchnię ziemi, a zwłaszcza pokrywę glebową. Dotyczy to głównie efektów stosowania maszyn leśnych (ciągniki, harwestery) podczas prac związanych z pozyskaniem drewna w ramach użytkowania rębego i przedrębego oraz w trakcie przygotowania gleby pod odnowienie. Aby ograniczyć ten wpływ w Programie Ochrony Przyrody zamieszczono wskazanie, aby w możliwie największym zakresie wykonywać prace w okresie zimowym (pokrywa śnieżna, mróz) oraz stosować sieć szlaków zrywkowych. Należy również odchodzić od orki na rzecz frezowania gleby, jako sposobu w mniejszym stopniu ingerującego w strukturę gleby w trakcie jej przygotowania pod odnowienie.

W średnio i długookresowej perspektywie czasu trwała roślinność i wzrastający młody drzewostan pokrywają naruszone fragmenty gleby, chroniąc je przed erozją (funkcja glebochronna). Stałe utrzymywanie lasu (jedno z zadań PPUL) przyczynia się do pozytywnego oddziaływania wymienionych zabiegów na powierzchnię ziemi.

Ustalenia PPUL z pewnością nie mogą oddziaływać negatywnie na powierzchnię ziemi.

4.2.12. Oddziaływanie na krajobraz

Rozpatrując wpływ PPUL na krajobraz należy oceniać w skali makro (krajobraz, jako całość) oraz w skali mikro (krajobraz leśny). Właściwe kształtowanie krajobrazu opierać powinno się na uwzględnieniu zarówno przyrodniczych predyspozycji terenu jak i preferencji krajobrazowych społeczeństwa.

Według Richlinga i Solona (1996) krajobraz odnosi się do przestrzennego i materialnego wymiaru rzeczywistości ziemskiej i oznacza kompleksowy system składający się z form rzeźby i wód, roślinności i gleb, skał i atmosfery. Zdaniem Krzymowskiej-Kostrowickiej (1997) każdy krajobraz tworzy całość przyrodniczo-kulturową i stanowi syntezę czterech rodzajów postrzeganej przestrzeni trwałej (obejmującej składowe, takie jak rzeźba powierzchni terenu, zabudowania, sposób użytkowania ziemi i in.), półtrwałej (zmieniającej się w ciągu roku), nietrwałej (epizodycznej) i przestrzeni kontaktów (dystansów) międzyludzkich i międzyprodukcyjnych.

Krajobraz leśny najczęściej pojmowany jest, jako splot siedliskowego typu lasu oraz rzeźby terenu. Takie podejście prezentowane jest na przykład w pracach Aleksandrowicza (za Ważyńskim 1997). Jednak zarówno rzeźba terenu, jak i typ siedliskowy lasu w żaden sposób nie dają jeszcze podstaw do oceny krajobrazu leśnego, a są jedynie kluczem do jego typologii.

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów (walorów) przyrodniczych, takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki zrywkowe, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp. Fizjonomia krajobrazu leśnego jest tworzona przede wszystkim przez roślinność i ta właśnie cecha wyróżnia go spośród innych typów krajobrazu.

Przestrzeń leśna nie ma wyraźnych granic powierzchniowych, wykracza ona znacznie poza granice powierzchni leśnej (Kostka 1985). Tworzą ją nie tylko leśne ekosystemy i biocenozy, ale również między innymi zadrzewienia, będące elementami innych przyrodniczych układów przestrzennych. O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu (kolorystyka, wymiary drzew, ciekawe formy pni i koron), występowanie zbiorników wodnych, polan, przerzedzeń lasu, ciekawa fauna i flora. Cechy te wpływają na ocenę potencjału funkcji rekreacyjnej lasu (Stępień 2005). Zdaniem Ważyńskiego (1997) wygląd przestrzeni leśnej jest uwarunkowany rodzajem gleb, siedlisk leśnych, składem gatunkowym, wiekiem drzewostanów, przejrzystością lasu, a także warunkami fizjograficznymi.

Wyrazem troski o estetykę lasu są niektóre postulaty zawarte m.in. w Zasadach hodowli lasu oraz wytycznych w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych (1995). W opracowaniach tych dużą uwagę przywiązuje się na przykład do fizjonomii powierzchni zrębowych. Wytyczne oraz Zasady hodowli lasu w celu podniesienia estetyki lasu zalecają ograniczenie powierzchni (w szczególności szerokości) zrębów zupełnych, unikanie prostych linii zrębowych, pozostawienie: nasienników w formie grup i kęp wraz z niższymi warstwami lasu oraz kęp drzew domieszkowych i drzew dziuplastych. Poprawę atrakcyjności krajobrazowej lasu można również osiągnąć poprzez jego wzbogacenie, czyli przede wszystkim różnicowaniu zgodnie z warunkami naturalnymi: struktury gatunkowej, wiekowej, warstwowej i przestrzennej drzewostanów. Podniesieniu walorów estetycznych lasu służyć mają ponadto

zachowanie naturalnego brzegu lasu i kształtowanie ekotonów, czyli łagodnych stref przejściowych, złożonych z rozluźnionej warstwy drzew i zagęszczonej warstwy krzewów między różnymi ekosystemami o szerokości od kilku do kilkunastu metrów.

Zasady ochrony i kształtowania krajobrazu opisano w Programie Ochrony Przyrody, gdzie zamieszczono zadania wzbogacenia struktury krajobrazu oraz niedopuszczanie do uproszczenia ekosystemów leśnych. Istotny jest zapis dotyczący zachowania różnorodności i bogactwa krajobrazu zalecający pozostawienie w stanie nienaruszonym śródleśnych łąk, bagienek, polan czy różnego rodzaju nieużytków, będących często ostoją chronionych gatunków roślin i miejscem bytowania zwierzyny.

Zapisy PPUL nie wpływają negatywnie na krajobraz.

4.2.13. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W lasach nadleśnictwa występuje wiele różnych zasobów naturalnych. Oprócz powietrza, wody, gleby, populacji gatunków zwierząt, roślin i grzybów i ich siedlisk, występują też zasoby drzewne. W stosunku do pierwszych wymienionych zasobów zapisy PPUL wpływają pozytywnie, a w stosunku do roślin i zwierząt PPUL nie ogranicza przestrzeni ich występowania, a w niektórych przypadkach zaleca ich ochronę. Zasoby drzewne, które dla nadleśnictwa są środkiem produkcji i gotowym produktem, są przez nadleśnictwo użytkowane. Zasoby drzewne są zasobami odnawialnymi tzn., że się nie wyczerpują. Pozyskiwanie ich opiera się o zasadę trwałości użytkowania, które odbywa się na podstawie racjonalnej gospodarki leśnej łączącej w jeden proces użytkowanie zasobów drzewnych i odnowienie lasu. Istota trwałości lasu polega na zachowaniu właściwej relacji pomiędzy ciągłymi procesami odnawiania, przeżywania i ubywania drzew i drzewostanów w gospodarstwie leśnym [R. Poznański 1996a, 2004]. Zapisy PPUL pozwalają na racjonalne pozyskanie surowca drzewnego i kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w nadleśnictwie z zachowaniem zasady racjonalnej gospodarki leśnej i zrównoważonego rozwoju. Zadania te realizowane są dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustalaniu lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Zaprojektowana łącznie masa użytków rębnych i przedrębnych nie stanowi zagrożenia dla trwałości lasu.

Prognoza stanu lasów na koniec okresu gospodarczego

Do obliczenia miąższości spodziewanej na koniec okresu wykorzystano wzór z § 123 instrukcji urządzenia lasu.

$V_k = V_p + Z_v - U$, gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego,

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu,

U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Tabela 51. Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego Nadleśnictwie Lubartów.

OBIEKT	$V_p (M^3)$	$Z_v (M^3)$	$U (M^3)$	$V_k (M^3)$	PRZECIĘTNA ZASOBNOŚĆ NA KONIEC 10-LECIA
Ogółem nadleśnictwo	3515868	673200	827215	3361853	264

Przedstawione dane odnośnie prognozy stanów zasobów drzewnych na koniec 10-lecia, szacowane na podstawie spodziewanego tabelarycznego przyrostu bieżącego rocznego, wykazują na uzyskanie przeciętnej zasobności na 1 hektar 264 m³ grubizny. Porównując prognozowaną wielkość do wielkości z inwentaryzacji zauważamy zmniejszenie zasobności drzewostanów o 154015 m³ tj. o 4,4%.

W Nadleśnictwie Lubartów drzewostany w ubiegłym okresie osiągnęły przyrost użyteczny w wysokości 1135825 m³. Przyrost ten jest o 53% wyższy od spodziewanego przyrostu miąższości (tzw. przyrost tablicowy). Prognoza zapasu na koniec 10-lecia z wykorzystaniem przyrostu użytecznego wskazuje na wzrost zasobów drzewnych o 2,9%.

Prognozowany przeciętny wiek drzewostanów na koniec 10-lecia wynosić będzie 76 lat. Wiek ten będzie wyższy od aktualnego o 4 lata.

4.2.14. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Zapisy PPUL nie odnoszą się do zabytków i dóbr kultury materialnej.

4.2.15. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania PPUL na środowisko

Tabela 52. Przewidywane oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko w granicach obszaru zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Lubartów.

LP.	ELEMENTY ŚRODOWISKA	RODZAJE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH ²⁾ ORAZ ICH PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁ YWANIE ¹⁾ NA ELEMENTY ŚRODOWISKA					ODDZIAŁ YWANIE ŁĄCZNE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH	UZASADNIENIE DO OCENY ODDZIAŁ YWANIA
		ZALESIENIA	ODNOWIENIA	PIELĘGNOWANIE DRZEWOSTANÓW	RĘBNIE CZĘŚCIOWE I PRZEBUDOWA STOPNIOWA	RĘBNIE ZUPEŁNE		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Różnorodność biologiczna	0	+3	+3	+3	-1	+3	Zalecana w projekcie planu urządzenia lasu ochrona i zachowanie gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wprowadzanie gatunków drzew i krzewów odpowiednich dla leśnych siedlisk przyrodniczych, zachowanie otwartego charakteru łąk, zachowanie bagien i torfowisk, utrzymywanie w stanie nienaruszonym brzegów cieków wodnych, pozostawianie biogrup i drzew biocenotycznych oraz drzew martwych do naturalnego rozkładu. W Planie zaleca się uznawanie odnowienia naturalnego, zgodnego z celem hodowlanym, jako młode pokolenie lasu. Rębnia zupełna krótkotrwale upraszcza różnorodność biologiczną. Przy sztucznym odnowieniu lasu (sadzenie lub siew) wykorzystywany jest materiał sadzeniowy wysokiej jakości zapewniający odpowiedni udział gatunków głównych, domieszkowych i biocenotycznych tj. drzewa owocodajne.

LP.	ELEMENTY ŚRODOWISKA	RODZAJE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH ²⁾ ORAZ ICH PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁ YWANIE ¹⁾ NA ELEMENTY ŚRODOWISKA					ODDZIAŁ YWANIE ŁĄCZNE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH	UZASADNIENIE DO OCENY ODDZIAŁ YWANIA
		ZALESIENIA	ODNOWIENIA	PIELĘGNOWANIE DRZEWOSTANÓW	RĘBNIE CZĘŚCIOWE I PRZEBUDOWA STOPNIOWA	RĘBNIE ZUPEŁNE		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Ludzie	0	+1	+3	+1	-1	+3	Prowadzenie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej zapewnia pracę, a więc i dochody wielu grupom zawodowym. Zabezpiecza jednocześnie zapotrzebowanie na surowiec drzewny.
3	Zwierzęta	0	+1	0	0	-1	0	Czas trwania zabiegów gospodarczych ich zasięg i częstotliwość nie powodują zakłócenia stanu populacji zwierząt. Rębnia zupełna oceniona została jako krótkotrwały negatywny wpływ na ilość gatunków zwierząt występujących w miejscach jej zastosowania. Natomiast dzięki niewielkiej otwartej przestrzeni, powstaje układ przerywany, co daje w konsekwencji drzewostany zróżnicowane pod względem wieku i świetną bazą żerową dla roślinożerców i gatunków ekotonowych.

LP.	ELEMENTY ŚRODOWISKA	RODZAJE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH ²⁾ ORAZ ICH PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁ YWANIE ¹⁾ NA ELEMENTY ŚRODOWISKA					ODDZIAŁ YWANIE ŁĄCZNE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH	UZASADNIENIE DO OCENY ODDZIAŁ YWANIA
		ZALESIENIA	ODNOWIENIA	PIELĘGNOWANIE DRZEWOSTANÓW	RĘBNIE CZĘŚCIOWE I PRZEBUDOWA STOPNIOWA	RĘBNIE ZUPEŁNE		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	Rośliny	0	+1	+1	0	-1	+1	Udokumentowana w projekcie planu urządzenia lasu inwentaryzacja chronionych gatunków, zalecenia ochronne, np. wykonywanie zabiegów w okresie zimowym, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, pozostawianie biogrup. Rębnia zupełna ma krótkotrwały negatywny wpływ na ilość gatunków roślin występujących w miejscach jej zastosowania. Nie należy zakładać gniazd w cięciach zupełnych lub uprzętających, w miejscach występowania gatunków objętych ochroną ścisłą.
5	Woda	0	+3	0	0	-1	+2	Wyznaczenie lasów wodochronnych, zachowanie ekotonów nad brzegami cieków wodnych, zalecana ochrona bagien i torfowisk. Rębnia zupełna powoduje krótkotrwałe pogorszenie warunków wodnych w miejscach jej zastosowania. Przy wykonywaniu cięć zupełnych w sąsiedztwie ekosystemów nieleśnych o wysokim stopniu uwilgotnienia i siedlisk przyrodniczych związanych z kompleksami torfowisk oraz okresowymi zalewami należy pozostawiać strefę buforową.

LP.	ELEMENTY ŚRODOWISKA	RODZAJE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH ²⁾ ORAZ ICH PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁ YWANIE ¹⁾ NA ELEMENTY ŚRODOWISKA					ODDZIAŁ YWANIE ŁĄCZNE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH	UZASADNIENIE DO OCENY ODDZIAŁ YWANIA
		ZALESIENIA	ODNOWIENIA	PIELĘGNOWANIE DRZEWOSTANÓW	RĘBNIE CZĘŚCIOWE I PRZEBUDOWA STOPNIOWA	RĘBNIE ZUPEŁNE		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Powietrze	0	+3	0	0	0	+3	Las jest jednym z kluczowych elementów wiążących dwutlenek węgla i jednocześnie emitерem tlenu do atmosfery. Jednocześnie las wpływa pozytywnie na lokalny mikroklimat.
7	Powierzchnia ziemi	0	+3	0	0	-1	+1	Zabezpieczenie gleby przed erozją poprzez utrzymanie roślinności leśnej. Rębnia zupełna powoduje krótkotrwałe pogorszenie warunków glebowych (odkryta gleba) w miejscach jej zastosowania, w związku z zachwaszczeniem pokrywy gleby.
8	Krajobraz	0	+3	0	+1	-1	+1	Projekt planu urządzenia lasu wpływa na kształtowanie krajobrazu leśnego (zalesienia, zręby, odnowienia, zachowanie lasów). Te działania gospodarcze urozmaicają przestrzeń leśną. Jedynie przy zastosowaniu rębni zupełnych wielkopowierzchniowych może nastąpić obniżenie walorów krajobrazowych.
9	Klimat	0	+3	0	0	0	+3	Podobnie jak przy wpływie na powietrze las ma dodatni wpływ na warunki klimatyczne, poprzez zapewnienie trwałości lasów w PPUL. Wpływ pozytywny.

LP.	ELEMENTY ŚRODOWISKA	RODZAJE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH ²⁾ ORAZ ICH PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁ YWANIE ¹⁾ NA ELEMENTY ŚRODOWISKA					ODDZIAŁ YWANIE ŁĄCZNE PLANOWANYCH CZYNNOŚCI I ZADAŃ GOSPODARCZYCH	UZASADNIENIE DO OCENY ODDZIAŁ YWANIA
		ZALESIENIA	ODNOWIENIA	PIELĘGNOWANIE DRZEWOSTANÓW	RĘBNIE CZĘŚCIOWE I PRZEBUDOWA STOPNIOWA	RĘBNIE ZUPEŁNE		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	Zasoby naturalne	0	+3	+2	+2	-1	+2	Zasoby drzewne stanowią odnawialne zasoby naturalne. PPUL przewiduje racjonalne korzystanie z zasobów drzewnych w dłuższej perspektywie czasowej oraz utrzymanie powierzchni gruntów leśnych i nie zmniejszenia powierzchni całego nadleśnictwa.
11	Zabytki	0	0	0	0	0	0	Planowane zabiegi nie odnoszą się do zabytków.
12	Dobra materialne	0	0	0	0	0	0	Planowane zabiegi nie odnoszą się do dóbr materialnych.

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej.

³⁾ Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez eksperta.

5. Działania ograniczające negatywny wpływ PPUL na środowisko

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko

Czynności gospodarcze zawarte w *PPUL* uwzględniają zapis Ustawy o ochronie przyrody, zabraniające prowadzenia działań, które mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz wpłynąć negatywnie na wielkość populacji chronionych gatunków roślin i zwierząt lub przewidzianych do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

Realizacja zadań wynikających z PUL odbywać się musi z uwzględnieniem Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27.03.2023r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U.2023, poz.672).

PPUL nie zawiera projektów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w szczególności:

- zmianie lasu lub nieużytku na użytek rolny lub inne wyłesienie,
- zalesianiu pastwisk, łąk, nieużytków na glebach bagiennych lub znajdujących się na obszarach chronionych (formy ochrony przyrody wymienione w ustawie o ochronie przyrody)
- zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha.

Zawarte w PPUL ustalenia dotyczące potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych, zwykle bez konkretnej lokalizacji. Nie określają one również szczegółowych terminów i technik wykonywania robót. Szczegółowy zakres realizacji Planu określają przepisy ogólnopolskie i resortowe oraz przepisy i wytyczne wydane przez generalną i regionalną dyrekcję Lasów Państwowych. Niektóre planowane zadania mogą spowodować, w trakcie realizacji, powstanie negatywnego, krótkoterminowego oddziaływania na wybrane elementy środowiska.

Projekt planu urządzenia lasu nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Nie stwierdzono, aby PPUL mógł oddziaływać negatywnie transgranicznie na środowisko krajów sąsiadujących z Polską. W toku analiz ustaleń *PPUL* z innymi dokumentami planistycznymi nie stwierdzono, aby był możliwy negatywny łączny wpływ na środowisko i obszary Natura 2000.

Nie stwierdzono, aby działania zapisane w *PPUL* miały negatywny wpływ na cele ochrony pomników przyrody. Część powierzchni siedlisk przyrodniczych, które występują w lasach ochronnych i w lasach gospodarczych, została poddana planowaniu urządzeniowym, poprzez użytkowanie rębne i zabiegi pielęgnacyjne. Po przeanalizowaniu rodzaju i powierzchni projektowanych zabiegów uznano, że działania te nie mają istotnie negatywnego wpływu na stan i powierzchnię siedlisk przyrodniczych.

Podstawy PPUL zostały oparte o zasady proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, co daje gwarancję zachowania, w stanie niepogorszonym, biotopów poszczególnych gatunków grzybów, roślin i zwierząt.

Analiza wpływu PPUL na gatunki chronione i gatunki objęte ochroną Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21.05.1992 r. oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa pozwala stwierdzić, że zapisy PPUL nie mogą spowodować zagrożenia dla tych gatunków. Pewne zagrożenia zostały wykazane, ale PPUL przewiduje ich eliminację na poziomie realizacji.

W ramach oceny oddziaływania ustaleń PPUL na pozostałe elementy środowiska przeanalizowano oddziaływanie na: różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra kultury materialnej. Stwierdzono, że brak jest negatywnego wpływu zapisów PPUL na ww. elementy środowiska. W odniesieniu do terenów projektowanych do odnowienia a uznanych jako leśne siedliska przyrodnicze stwierdza się, że planowane składy gatunkowe nie upraszczają naturalnego zróżnicowania gatunkowego i nie zmniejszają naturalnego zasięgu, a brak grabu w TD na siedlisku grądu subkontynentalnego występującego poza obszarami SOO Natura 2000 wynika z tego, że występuje on głównie w drugim piętrze drzewostanu.

Na podstawie analizy planowanych zadań, przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach Prognozy oddziaływania na środowisko, zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie niektórych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją PPUL. Obszary możliwego negatywnego wpływu wraz z propozycjami jego ograniczenia przedstawia tabela nr 52.

Tabela 53. Propozycje ograniczenia negatywnego wpływu zabiegów zawartych w PPUL.

Elementy środowiska	Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2	3
Siedliska przyrodnicze	Planowanie nieodpowiednich składów gatunkowych upraw.	Dostosowanie składów gatunkowych upraw i typów drzewostanów do warunków siedliskowych, zgodnie z zaleceniami PPUL.
	Neofityzacja drzewostanu przez dąb czerwony, robinie akacjową i czeremchę amerykańską. Zaburzenia warunków występowania ekosystemów nieleśnych o wysokim uwilgotnieniu.	Zabiegi gospodarcze prowadzić pod kątem stopniowego usuwania gatunków obcych z drzewostanu.
	Użytkowanie jednocześnie zbyt dużej powierzchni siedlisk nieodpowiednimi sposobami	Sporządzanie planu cięć i zabiegów pielęgnacyjnych pod kątem potrzeb hodowlano-ochronnych drzewostanów na siedliskach przyrodniczych z uwzględnieniem sposobów planowania zapewniających trwałość lasów (rębnie złożone). Dostosowanie rodzajów (form) i okresu stosowania rębni do potrzeb konkretnych drzewostanów oraz siedlisk przyrodniczych. Przy wykonywaniu cięć rębnych w sąsiedztwie

Elementy środowiska	Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2	3
		ekosystemów nieleśnych o wysokim stopniu uwilgotnienia i siedlisk przyrodniczych związanych z kompleksami torfowisk należy pozostawiać strefę buforową. W trakcie użytkowania grądów należy pozostawiać kępy i biogrupy drzew do biologicznego rozkładu oraz wybrane egzemplarze starych drzew, drzew dziuplastych zgodnie z zasadami IOL, ZHL oraz art. 52b Ustawy o ochronie przyrody.
Siedliska hydrogeniczne	Uszczuplenie powierzchni i stanu siedlisk hydrogenicznych	Pozostawianie stref buforowych o szerokości do 30 m od naturalnych cieków wodnych (do 30 m na lewo i do 30 m na prawo od naturalnego cieku), źródeł i znacznych wysięków, torfowisk, mokradeł oczek wodnych, jezior i innych ekosystemów wodno-błotnych, z zachowaniem nadrzędnej zasady bezpieczeństwa osób i mienia, Utrzymywanie nie pogorszonych stosunków wodnych siedlisk hydrogenicznych (torfowisk, bagien, mokradeł), odtwarzanie stosunków wodnych, W miejscach, gdzie stosunki wodne uległy zaburzeniu należy dążyć do ich odtworzenia, Przywracanie wysokiego uwilgotnienia gruntów leśnych poprzez budowę zastawek regulujących przepływ wody, Pogłębianie i udrażnianie rowów wykonywać tylko w koniecznych przypadkach, Promowanie działań zakładających naturalne metody retencji wody, Nie stosować rębni w łęgach, olsach w wariancie uwilgotnienie bagienne bardzo mokre, Miejsca z wysiękami można zaliczać tak jak źródła do ekosystemów cennych przyrodniczo i pozostawiać przy nich strefy buforowe, W przygotowaniu gleby pod odnowienia należy zdecydować się na takie zabiegi, które nie zaburzają stosunków wodnych. Preferowane: talerze, spulchnianie gleby, bez rabatowałków, głębokich bruzd i kopczyków. Preferowane odnowienie pasowe i punktowe wykonywane na płaskiej powierzchni
Rośliny chronione	Przypadkowe zniszczenie stanowiska podczas prac leśnych szczególnie rzadkich gatunków na terenie nadleśnictwa.	Pozostawianie wokół stanowiska biogrup oraz w miarę możliwości wykonywanie zabiegów w okresie jesienno-zimowym, wykorzystywanie szlaków zrywkowych omijających stanowiska roślin. Nie należy zakładać gniazd, cięć zupełnych lub uprzążających w miejscach występowania gatunków objętych ochroną ścisłą. Przed przystąpieniem do wykonywania prac, konieczne jest poinformowanie wykonawcy o miejscu występowania znanych stanowisk gatunków chronionych.
Siedliska zwierząt	Ryzyko płoszenia w trakcie wykonywania zabiegów gospodarczych w strefach ochrony orlika krzykliwego, bielika, bociana czarnego	Należy przestrzegać terminów ochrony okresowej. Jeżeli wystąpi taka konieczność, w strefach ochrony całorocznej zabiegi wykonywać wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, poza okresem lęgowym i w sposób nie pogarszający siedliska (za zgodą RDOŚ w Lublinie).

Elementy środowiska	Obszar możliwego negatywnego wpływu	Proponycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2	3
	Wykonywanie zabiegów w siedliskach i miejscach lęgowych pozostałych gatunków ptaków stref ekotonowych i leśnych	W okresie lęgowym pozostawianie drzew, na których zostały zidentyfikowane zasiedlone gniazda. Pozostawianie w drzewostanach starych drzew obumarłych i obumierających oraz drzew dziuplastych i gatunków o miękkim drewnie, pozostawianie biogrup (kęp starodrzewu) na zrębach, pozostawianie otwartych siedlisk wśród lasów (polany, wydmy, wrzosowiska, dolinki śródleśnych rzek, murawy itp.), tworzenie swoistych ekosystemów tzw. ekotonów: las-pole, las-torfowisko, las-woda
	Wykonywanie zabiegów w siedliskach i miejscach lęgowych pozostałych gatunków ptaków wodno-błotnych	Nie wykaszanie roślinności szuwarowej na zbiornikach wodnych. Nie usuwanie zadrzewień i zakrzaczeń w sąsiedztwie zbiorników wodnych. Zapobieganie skutkom odwadniania miejsc lęgowych ptaków wodno-błotnych.
	Zubożenie miejsc występowania płazów i gadów	Zabezpieczenie miejsc schronienia i biotopów wykorzystywanych przez gady i płazy. PPUL proponuje realizować to poprzez niewykonywanie działań gospodarczych wokół zbiorników wodnych przekształcających znacząco powierzchnię gleby, które mogłyby stanowić barierę migracyjną dla płazów oraz pozostawianie w sąsiadujących wyłączeniach, leżących kłód, karpiny lub głązów jako miejsca zimowania płazów i gadów.
	Uszczuplenie potencjalnie dogodnych miejsc występowania gatunków związanych z martwym drewnem	Pozostawianie w lesie drzew dziuplastych, martwych i obumierających stwarzać będzie dogodne warunki do rozprzestrzeniania się populacji gatunków związanych z martwym drewnem. W przypadku niedostatku takich drzew proponuje się wywieszanie budek lęgowych, w tym też budek dla nietoperzy.
Pomniki przyrody	Ryzyko uszkodzenia pomników przyrody podczas prac gospodarczych	W trakcie wykonywania prac leśnych w otoczeniu pomnika należy zapewnić nadzór, aby nie nastąpiło przypadkowe uszkodzenie pomnika w trakcie ścinki i zrywki. Jeżeli pomnik przyrody występuje w wydzieleniu gdzie zaplanowano rębnię, to wokół pomnika należy pozostawić co najmniej 5 arową kępę drzewostanu, tak aby zabezpieczyć go przed działaniem niekorzystnych czynników. W przypadku wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w wydzieleniach z pomnikiem przyrody należy zadbać o zabezpieczenie pomnika przed przypadkowym uszkodzeniem podczas ścinki i zrywki.
Użytki ekologiczne	Ryzyko negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych w otoczeniu użytku ekologicznego	Nie planuje się ograniczania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczeń, trzebieży) w otoczeniu użytków. Natomiast w przypadku realizacji zaplanowanych rębni zaleca się: w przypadku rębni zupełnych oraz cięć uprzętających – pozostawianie wokół użytków strefy buforowej o szerokości około 30 m w postaci zachowanej kępy starodrzewu. W przypadku cięć gniazdowych – nie lokalizowanie w takiej samej strefie gniazd.
Powierzchnia ziemi	W przypadku zniekształcenia pokrywy glebowej w trakcie prac leśnych ciężkim sprzętem	Wykorzystywanie wyznaczonych szlaków zrywkowych oraz w miarę możliwości jak najczęstsze stosowanie zimowego pozyskania

Elementy środowiska	Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2	3
Różnorodność biologiczna	Zmniejszenie różnorodności genetycznej drzewostanów	<p>Wykorzystanie w jak największym stopniu pojawiającego się odnowienia naturalnego, jeśli drzewostan obsiewający się jest rodzimego pochodzenia. W przypadku odnawiania sztucznego wykorzystanie w jak największym stopniu materiału odnowieniowego pochodzącego z maksymalnie dużej liczby osobników.</p> <p>Pozostawianie w drzewostanach, w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, osobników drzew o ciekawych kształtach, pojedynczych przestoi, rozpieraczy, „dwójek” i traktowanie je jako cenne domieszki biocenotyczne.</p> <p>Dążenie do pełnego wykorzystania zróżnicowania mikrosiedliskowego w drzewostanach w celu urozmaicenia składów gatunkowych drzewostanów poprzez zachowanie w drzewostanie wszelkich domieszek rodzimych gatunków, zarówno drzew jak i krzewów, zgodnych z typem siedliskowym lasu, zbiorowiskiem leśnym oraz warunkami geograficzno-klimatycznymi, które pojawiają się naturalnie w drzewostanie.</p> <p>Pozostawianie w lesie do biologicznej śmierci drzew biocenotycznych, dziuplastych, o okazałych rozmiarach i wieku w tym także martwych i zamierających;</p> <p>Dążenie do zróżnicowania ekosystemu leśnego poprzez optymalne wykorzystywanie mikrosiedlisk występujących w wydzieleniach podczas planowania odnowienia (danych z opracowań: glebowo-siedliskowego i fitosocjologicznego) oraz zachowanie i ochronę środowisk marginalnych takich jak niewielkie bagna niestanowiące wydzielania lub występujące punktowo cenne siedliska przyrodnicze.</p>
Krajobraz	Zmniejszenie walorów krajobrazowych	<p>Zachowanie mozaiki obszarów zalesionych i krajobrazu rolniczego,</p> <p>Kształtowanie stref ekotonowych, granicy polno-leśnej,</p> <p>Pozostawianie stref buforowych,</p> <p>Utrzymywanie małych polan,</p> <p>Ochrona siedlisk hydrogeniczných,</p> <p>Pozostawianie kęp ekologicznych (do 5% drzewostanu) po cięciach zupełnych,</p> <p>pozostawianie przestoi, drzew biocenotycznych,</p> <p>Zaleca się w miarę możliwości podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych pozostawiać pojedyncze drzewa o ciekawych kształtach. W grupie tej mogą znaleźć się drzewa zaliczane do „szkodliwych” w gospodarce jak rozpieracze, dwójki itp. W trzebieżach pozostawić do naturalnej śmierci pojedyncze, wybrane drzewa lub ich grupy cechujące się znacznymi rozmiarami lub wiekiem przewyższającym znacznie wiek wydzielania, w tym gatunki wczesnosukcesyjne, w szczególności brzozy, osiki, topole.</p>

5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w PPUL oraz uzasadnienie ich wyboru

Proces tworzenia Projektu planu urządzenia lasu zawiera w sobie elementy analizy i wyboru wariantów alternatywnych, których efektem jest taki kształt zapisów, które zapewnią realizację założonych celów przy minimalizacji skutków negatywnych.

Wariantowanie PPUL odbywało się poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania oraz technicznych sposobów wykonywania zabiegów. Sporządzanie PPUL podlega wariantowaniu już na etapie sporządzania wytycznych do wykonania prac urządzeniowych. Polega to na wyborze dla ustalonych typów lasu (siedliskowe typy lasu, planowany cel hodowlany) sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych upraw, typów drzewostanów. Wybór ten został dokonany w trakcie posiedzenia Komisji Założeń Planu.

Kolejnym sposobem wariantowania jest ustalanie rozmiaru cięć.

Wykonywanie planu cięć jest cyklem procesów, w trakcie których następuje ustalenie dominujących celów i funkcji w każdym drzewostanie oraz zaproponowanie najwłaściwszego postępowania gospodarczego, uwzględniającego m.in. ustalenia z KZP. Pierwszy zarys planu cięć jest następnie weryfikowany, poprzez uzgodnienie planowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, uwarunkowaniami społecznymi oraz zasadami planowania urządzeniowego lasów. Kolejne przybliżenia i wybory wariantów planu cięć doprowadziły ostatecznie do uzyskania takiej jego wersji, która w sposób optymalny uwzględnia wymogi środowiska, różnych grup społecznych oraz gospodarcze w odniesieniu do ustalonych funkcji lasu i celów dokumentu.

Wariantowanie czasowe ma zastosowanie tylko w ograniczony sposób, ponieważ planowanie urządzeniowe w swoich zasadach nie uwzględnia potrzeby planowania terminów wykonywania większości zabiegów zarówno w ramach roku jak i w ramach 10-lecia. Jednakże zasada przezorności nakazuje upewnienie się, czy nie zachodzą przesłanki, że ustalenia projektu planu urządzenia lasu mogą wpłynąć negatywnie na środowisko. Ponieważ wykonanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze może powodować taki negatywny wpływ, przyjęto zasadę, że zamieszcza się wskazania dotyczące optymalnego terminu wykonania cięć, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej pozycji, ale jako ogólne zalecenie zamieszczone w programie ochrony przyrody. Zalecenia te zapisane są w odniesieniu do grup wydzieleń, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. ochrona strefowa wokół miejsc gniazdowania gatunków, stanowiska roślin chronionych itp.).

Bardzo istotnym elementem wariantowania jest rozpoznanie możliwości odnowienia naturalnego i potencjału poszczególnych drzewostanów. Ograniczenia możliwości danych bazy SILP nie pozwalają na umieszczenie zapisów modyfikujących warianty cięć odnowieniowych oraz stosowania trzebieży przekształceniowych.

Zasadnicze wariantowanie projektu planu urządzenia lasu pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia programu ochrony przyrody. W tym dokumencie zamieszczono zapisy modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej, których to zapisów, ze względów technicznych (ograniczenia możliwości bazy danych SILP), nie dało się umieścić w zasadniczej treści planów cięć, planów użytkowania przedrębного, planów hodowli itp.

Formą wariantowania PPUL jest również przeprowadzenie NTG, która ocenia PPUL oraz dokonuje wyboru proponowanych metod postępowania i przyjęcia wskaźników gospodarki leśnej. Protokół z NTG zostanie zamieszczony w elaboracie (tom I PPUL).

Uwzględniając wymienione sposoby wariantowania w Nadleśnictwie Lubartów przyjęto zabiegi pozwalające na osiągnięcie założonych celów hodowlanych.

5.3. Wnioski końcowe

Oceniając Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na lata 2025-2034 należy stwierdzić, że uwzględnia on zasadę zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej. Realizacja PPUL wiązać się będzie nie tylko z efektami gospodarczymi i społecznymi, ale także ze skutkami przyrodniczymi.

Projekt planu urządzenia lasu nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Nie stwierdzono, aby PPUL mógł oddziaływać negatywnie transgranicznie na środowisko krajów sąsiadujących z Polską. W toku analiz ustaleń PPUL z innymi dokumentami planistycznymi nie stwierdzono, aby był możliwy negatywny łączny wpływ na środowisko i obszary Natura 2000. Nie stwierdzono, aby działania zapisane w PPUL miały negatywny wpływ na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Na części powierzchni siedlisk przyrodniczych zaplanowano cięcia rębne i zabiegi pielęgnacyjne. Po przeanalizowaniu rodzaju i powierzchni projektowanych zabiegów uznano, że działania te zachowają właściwy stan ochrony siedlisk, ponieważ nie zmniejszają naturalnego zasięgu siedlisk przyrodniczych oraz zachowują właściwy stan ochrony siedlisk i swoje funkcje. Należy zaznaczyć, że podstawy PPUL zostały oparte o zasady proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, co daje gwarancję zachowania, w stanie nie pogorszonym, biotopów poszczególnych gatunków.

Analiza wpływu PPUL na gatunki chronione i gatunki objęte ochroną na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21.05.1992 r. oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa pozwala stwierdzić, że zapisy PPUL nie mogą spowodować zagrożenia dla tych gatunków, gdyż pozostaje zachowana wystarczająco duża powierzchnia biotopu żerowania i gniazdowania, a zasięg naturalny i liczebność gatunków nie zmniejsza się.

W odniesieniu do terenów projektowanych do odnowienia, a uznanych jako leśne siedliska przyrodnicze stwierdza się, że planowane składy gatunkowe nie upraszczają naturalnego zróżnicowania gatunkowego i tym samym zwiększają istniejącą bioróżnorodność.

Ważnym aspektem PPUL będzie edukacja leśna społeczeństwa polegająca na uświadamianiu społeczeństwu, że gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Stwierdza się, że PPUL nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000 ponieważ:

- nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,
- nie wpłynie negatywnie na gatunki dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000,
- zachowuje integralność obszarów Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze stwierdza się, że Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów obejmujący lata 2025-2034 może zostać przedłożony do zatwierdzenia, gdyż nie stwierdzono, aby realizacja zawartych w nim zapisów mogła wywierać znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko i obszary Natura 2000.

6. Powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko

Zgodnie z Ustawą OOS Art. 51. Pkt. 2. 1. a. projekt planu urządzenia lasu jest dokumentem wykazującym powiązanie z innego typu dokumentami planistycznymi. Wykazuje on silne powiązanie z PZO dla obszarów Natura 2000.

Na dzień sporządzania PPUL plany zadań ochronnych posiadają trzy obszary: Dolina Tyśmieninicy PLB060004 i Lasy Parczewskie PLH060006, Ostoja Parczewska PLH060107, natomiast dla obszaru Dolny Wieprz PLH060051 przygotowany jest projekt zarządzenia Dyrektora Regionalnego Ochrony Środowiska. Należy zauważyć, że udział gruntów w zarządzie Nadleśnictwa w powierzchni tych obszarów jest nieznaczny, poniżej 0,1% i na gruntach nadleśnictwa nie potwierdzono występowania przedmiotów ochrony. Dla obszaru Dolny Wieprz ustanowione tymczasowe cele ochrony.

Projekt planu urządzenia lasu może wykazywać powiązanie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin (MPZP) lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP), w których określono politykę przestrzenną gminy, ogólny planowany sposób zagospodarowania całego terytorium gminy (bądź konkretnej miejscowości), a także zawarto informacje o położeniu lasów, obszarów przeznaczonych pod zabudowę, do zalesień, o przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych, terenów chronionych itp. Studium stanowi podstawę do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych jednostek wchodzących w skład gminy. PPUL nie przewiduje obecnie zalesiania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Lubartów, wobec tego ustalenia planów zagospodarowania nie mają odniesienia do zapisów PPUL.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 jest dokumentem, którego nadrzędnym celem jest stworzenie narzędzia do realizacji polityki ochrony środowiska na terenie województwa lubelskiego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska i poprawie warunków życia mieszkańców. Dla tego dokumentu została opracowana prognoza oddziaływania na środowisko, w której stwierdzono walory przyrodnicze na gruntach i w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lubartów. Ważnym celem prognozy jest ochrona wszystkich obszarów Natura 2000.

Oprócz tych strategicznych Programów zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody zawarte są w dokumentach planistycznych województwa, powiatów i gmin: (wykaz zamieszczony jest w niniejszej Prognozie w rozdziale 2.3 „*Powiązane projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami*”.

Nadleśnictwa sąsiadujące z Nadleśnictwem Lubartów posiadają prognozy oddziaływania na środowisko dla planów urządzenia lasu. Prognoza oddziaływania na środowisko PPUL nie jest powiązana z Prognozami oddziaływania na środowisko planów urządzenia innych

nadleśnictw. Analiza Prognoz oddziaływania na środowisko i obszarów Natura 2000 PPUL wykazała, że planowane zabiegi gospodarcze na obszarach Natura 2000 nie oddziałują negatywnie na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

7. Propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwość analizy skutków realizacji postanowień PPUL

Skutki realizacji postanowień PPUL powinny być monitorowane w cyklu rocznym, natomiast raportowane w cyklu 5 i 10-letnim. Organem monitorującym realizację obligatoryjnych zadań gospodarczych i skutków ich realizacji (w tym przyrodniczych), jest organ sporządzający PPUL, czyli Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Monitorowanie środowiska przyrodniczego powinno obejmować i raportować:

- stan istniejących form ochrony przyrody,
- stan zachowania siedlisk przyrodniczych Natura 2000,
- stanowiska roślin chronionych z szczególnym uwzględnieniem roślin z załącznika II DS,
- zmianę powierzchni lasów wg pełnionych funkcji,
- zmiany powierzchni lasów wg kategorii użytkowania,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym,
- szkice sytuacyjne zabiegów rębnych w miejscach występowania obiektów chronionych (sporządzanych przez leśniczych).

W każdym nadleśnictwie na terenie RDLP w Lublinie i również w Nadleśnictwie Lubartów została opracowana „Procedura monitoringu przyrodniczego oraz oceny wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach”.

Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-letniego obowiązywania planu, zamieszczona będzie w następnym PUL i traktowana będzie jako monitoring długookresowy.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

Za monitoring przyrodniczy w zakresie obserwacji siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 jest odpowiedzialny Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.07.1991 r. Dz.U. 1991 nr 77, poz. 335, tekst jednolity Dz.U.2023 poz. 824 z póź. zm.).

8. Podsumowanie opracowania

Generalnym wnioskiem wynikającym z Prognozy oddziaływania na środowisko jest stwierdzenie, że zapisy Projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na okres 01.01.2025 - 31.12.2034 r., nie przewidują działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami oddziaływać negatywnie na środowisko oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

9. Literatura

1. Atlas hydrologiczny Polski, 1987. Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.
2. Baraniecka D. i inni Instytut Geologiczny. 1984: Budowa Geologiczna Polski Tom I – Stratygrafia, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa.
3. Chałubińska A., Wilgat T. 1954; Podział fizjograficzny województwa lubelskiego; [w:] Przewodnik V Ogólnopolskiego Zjazdu PTG Lublin.
4. Cyrlecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wdanie 2. GIOŚ. Warszawa
5. Czarnecki Z. 1991. Ptaki Europy. Warszawa. Elipsa.
6. Czerwona lista ptaków Polski. OTOP – Marki 2020.
7. Czuba M. 2002. Doskonalenie gospodarki leśnej. Warszawa PWR i L.
8. Gwiazdowicz D. J. red. 2007. Ochrona przyrody w lasach. I. Ochrona zwierząt. Wydawnictwo PTL Poznań.
9. Grzywacz A. 1988. Grzyby leśne. Warszawa PWRiL.
10. IMGW 1983. Podział hydrograficzny Polski. Warszawa.
11. Instrukcja ochrony lasu. 2011 Warszawa.
12. Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie. 1996 Warszawa.
13. Instrukcja urządzania lasu. 2011 Warszawa
14. Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu. 2020 Warszawa.
15. Klasyfikacja gleb leśnych Polski Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2000 Warszawa
16. Koncepcja sieci Natura 2000 w Polsce. Raport końcowy 2001.
17. Kondracki J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wydanie VI. PWN. Warszawa.
18. Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
19. Kujawa A., Ruszkiewicz-Michalska M., Kałucka I. red. 2020. Grzyby chronione Polski. Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN, Poznań 2020
20. Liro A. red. 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Poland. Warszawa.
21. Malinowski J. red. 1991. Budowa geologiczna Polski. Tom VII Hydrogeologia. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
22. Matuszkiewicz J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
23. Matuszkiewicz M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
24. Mróz W. (red.) 2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa
25. Natura 2000 Europejska sieć ekologiczna 1999 Ministerstwo Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Warszawa.
26. Piękoś-Mirkowa H. Mirek Z. 2003. Atlas roślin chronionych. Warszawa, MULTICO Oficyna Wydawnicza.
27. Pawlaczyk J. Pawlaczyk P. 2003. Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach. Świebodzin Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
28. Polska Czerwona Księga Roślin. 2014 Kraków Instytut Ochrony Przyrody PAN.
29. Polska Czerwona Księga Zwierząt – Kręgowce. 2001 Warszawa Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
30. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Lubartów na okres 1.01.2025 – 31.12.2034r. – BULiGL Oddział w Lublinie.
31. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13.04.2010 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.
32. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną.

33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin.
34. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06.10.2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r, roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku, roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.03.2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody.
39. Seneta W. 1973. Dendrologia. PWN. Warszawa.
40. Szafer W. Zarzycki K. (red.). 1972: Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa.
41. Szafer W. Kulczyński S. Pawłowski B. 1986. Rośliny polskie. PWN. Warszawa.
42. Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski rozmieszczenie i liczebność. PWN Warszawa
43. Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L.: Czerwona lista ptaków Polski. OTOP, Marki, 2020.
43. Woś A. 1999 Klimat Polski Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
44. Zasady hodowli lasu. 2011. Warszawa. PWRiL.
45. Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł., 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa.
46. Zielony R. Kliczkowa A. 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski. CILP Warszawa.
47. Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z.: Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone.. Kraków: Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014.

Materiały niepublikowane przekazane przez pracowników Nadleśnictwa Lubartów, RDOŚ w Lublinie, Urzędów Gmin z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, organizacji przyrodniczych.

Strony internetowe:

www.lublin.lasy.gov.pl
www.lubartow.lublin.lasy.gov.pl/
www.lublin.rdos.gov.pl
www.mos.gov.pl
www.natura2000.gdos.gov.pl
www.siedliska.gios.gov.pl (poradniki metodyczne)
www.gus.pl
www.salamandra.org.pl
www.kobidz.pl
www.komisjafaunistyczna.pl
www.info.botany.pl
www.bocian.org.pl
www.zabytek.pl

10. Załączniki

10.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów

* - siedlisko lub gatunek priorytetowy

LP - Lasy Państwowe

RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

BULiGL - Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

MŚ - Ministerstwo Środowiska

UE - Unia Europejska

PPUL - Projekt planu urządzenia lasu

PUL - Plan urządzenia lasu

SPHL – Siedliskowe Podstawy Hodowli Lasu

ZHL – Zasady Hodowli Lasu

IUL – Instrukcja Urządzania Lasu

IOL – Instrukcja Ochrony Lasu

PTOP - Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

POP - Program Ochrony Przyrody

SDF - Standardowy formularz danych

DP - Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa)

DS - Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory)

SOO - Specjalne Obszary Ochrony siedlisk

OSO - Obszary Specjalnej Ochrony ptaków

OZW - Obszary o znaczeniu wspólnotowym

PLB, PLH, PLC –unikalny kod dla każdego obszaru Natura 2000. Pierwsze dwa znaki określają przynależność krajową obszaru (w przypadku Polski PL). Następna litera oznacza rodzaj obszaru Natura 2000: B- obszar ptasi, H- obszar siedliskowy, C – całkowicie pokrywające się obszary ptasi i siedliskowy.

GIS - System informacji geograficznej

Ustawa OOS – Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021. poz. 247 ze zm.)

SOOS – Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Jest to postępowanie mające na celu ocenę oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów lub programów.

PZO – Plan zadań ochronnych – dokument sporządzany na okres 10 lat dla obszarów Natura 2000, na podstawie którego realizowana jest ochrona obszaru.

KZP – Komisja założeń planu

NTG – Narada Techniczno-Gospodarcza

odnowienie - inicjowanie i kształtowanie młodego pokolenia lasu na gruntach leśnych

zalesienie - inicjowanie i kształtowanie młodego pokolenia lasu na gruntach nieleśnych przeznaczonych pod uprawę leśną

Pielęgnowanie drzewostanu - są to czynności związane z pielęgnowaniem lasu (CW, CP, TW, TP) polegające na harmonijnym godzeniu procesów naturalnych z potrzebami wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Obejmuje całość czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem drzewostanu i siedliska, dla utrzymania lub poprawy stabilności mechanicznej drzewostanu i sprawności siedliska, uzyskania wysokiej produkcji surowca drzewnego, możliwie najlepszej jakości - przy zachowaniu naturalnej różnorodności, biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji.

CW - czyszczenia wczesne - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w Ia klasie wieku

CP - czyszczenia późne - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w Ib klasie wieku

TW - trzebież wczesna - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w II klasie wieku

TP - trzebież późna - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanach przedrębnych

RbI - rębnia zupełna - zalecana dla gatunków światłożądnych - odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestojów lub biogrup drzewostanu rębnego. Na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzenie rozgraniczone uprawy równowiekowe.

RbII - rębnia częściowa - odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia. Odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego. Wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości. Rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnych, odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia.

RbIII - rębnia gniazdowa - polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu, w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie, gniazd o wielkości od 5 - 20 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew. Powstające - pod osłoną boczną lub górną - odnowienie naturalne bądź sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym, tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1 - 3 m. późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne gatunków światłożądnych, powstające na powierzchni między gniazdami.

RbIV - rębnia stopniowa - polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu. W rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych. Efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej.

RbV - rębnia przerębowa - polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej). Proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu. Drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcie pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku.

Elaborat - ogólny opis lasu nadleśnictwa.

Typ lasu - jednostka siedliskowo-drzewostanowa usytuowana w ramach typu siedliskowego lasu pomiędzy naturalnym zbiorowiskiem roślinnym a gospodarczym typem drzewostanu.

TSL - typ siedliskowy lasu - podstawowa jednostka w systemie klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych, wynikających z żyzności i wilgotności gleb, podobieństwa klimatu, ukształtowania terenu i budowy geologicznej.

TD - typ drzewostanu - określa hodowlany i ramowy cel gospodarowania w nadleśnictwie, docelowo dla wieku dojrzałości rębnej.

Zadania gospodarcze - jest to zakres i rozmiar prac gospodarczych oraz techniczno-organizacyjnych wynikających z PUL jaki nadleśnictwa ma do zrealizowania w 10 letnim okresie gospodarczym. Zadania dzielą się na obligatoryjne (pozyskanie drewna i pielęgnowanie drzewostanów) oraz kierunkowe (zadania dotyczące zalesień i odnowień, ochrona lasu, gospodarka łowiecka, infrastruktura techniczna, edukacja leśna).

Wskazania gospodarcze - jest to jeden z elementów opisu taksacyjnego wykonywanego przez taksatora na gruncie, które tworzą podstawę do zestawienia zadań gospodarczych na najbliższy (w zasadzie 10-letni) okres obowiązywania planu urządzenia lasu. Wszelkie wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania, hodowli i ochrony lasu oraz innych czynności gospodarczych uwzględniają perspektywiczne, średniookresowe i doraźne cele gospodarki leśnej oraz odpowiadają bieżącym potrzebom lasu.

KO – Klasa odnowienia. Do klasy odnowienia zaliczane są drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną i w których występuje odnowienie na co najmniej 30% powierzchni (50% w rębniach innych niż gniazdowe).

KDO – Klasa do odnowienia. Drzewostan przygotowany do odnowienia w ramach rębni złożonej – wycięte, ale nie odnowione jeszcze gniazda. Jest to stan przejściowy, po którym drzewostan przechodzi w klasę odnowienia.

Kody gatunków drzew

Ak – grochodrzew (robinia akacjowa)
Bk – buk zwyczajny
Brz – brzoza brodawkowata
Brzom – brzoza omszona
Db – dąb
Dbs – dąb szypułkowy
Dbb – dąb bezszypułkowy
Dbc – dąb czerwony
Dg – daglezwia zielona
Gb – grab zwyczajny
Kl – klon zwyczajny
Jd – jodła pospolita
Js – jesion wyniosły
Jrz – jarzab pospolity (jarzębina)
Jw – klon jawor
Kl – klon zwyczajny
JKl – klon jesionolistny
Ol – olsza czarna
Olsz – olsza szara
Os – osika
Tp – topola
Lp – lipa
Czr czereśnia
Czr.p – trześnia
Czm – czeremcha zwyczajna
Czm.p – czeremcha późna (amerykańska)
Gr – grusza
Ksz – kasztanowiec
Wz – wiaz
Wb – wierzba
Md – modrzew europejski
So – sosna zwyczajna
Sowe – sosna wejmutka
Sob – sosna Banksa
Sos – sosna smołowa
Św – świerk pospolity

Typy siedliskowe lasu

Bśw – bór świeży

Bw – bór wilgotny

Bb – bór bagienny

BMśw – bór mieszany świeży

BMw – bór mieszany wilgotny

BMb – bór mieszany bagienny

LMśw – las mieszany świeży

LMw – las mieszany wilgotny

LMb – las mieszany bagienny

Lśw – las świeży

Lw – las wilgotny

OI – ols typowy

OIJ – ols jesionowy

Lł – las łęgowy

10.2. Uzgodnienie zakresu szczegółowości Prognozy z RDOŚ w Lublinie

10.3. Uzgodnienie zakresu szczegółowości Prognozy z PWIS w Lublinie

10.4. Opinia RDOŚ w Lublinie

10.5. Opinie ekspertów

10.6. Oświadczenie wykonawcy